

**ЮГОЗАПАДЕН УНИВЕРСИТЕТ "НЕОФИТ РИЛСКИ" –
БЛАГОЕВГРАД
ФАКУЛТЕТ ПО ПЕДАГОГИКА**

**КАТЕДРА „ПРЕДУЧИЛИЩНА И НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА
ПЕДАГОГИКА”**

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

СПЕЦИАЛНОСТ

ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА И ЧУЖД ЕЗИК

Област на висше образование:	1. Педагогически науки
Професионално направление:	1.2. Педагогика
Образователно-квалификационна степен:	Бакалавър
Професионална квалификация:	Педагог, детски учител, детски учител по чужд език
Срок на обучение:	4 (четири) години (8 семестъра)
Форма на обучение:	Редовна
Код:	01.04.6.10

I. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Подготовката за учителската професия и реализацията ѝ при взаимодействие с деца от предучилищна възраст означава теоретическа и практическа готовност на учителя за осигуряване, стимулиране и регулиране на личностното им създаване. В този смисъл е и подготовката на студентите - бъдещи детски учители в специалността "Предучилищна педагогика и чужд език". Тя е разчетена върху овладяването на съществени, взаимосвързани и почти йерархизирани сфери на научното познание, имащи определена цел и съдържание и разкриващи спецификата на педагогическата наука за възпитание, образование и социализация на деца от предучилищна възраст. Тяхната конкретизация е в Учебния план на специалността.

II. ОРГАНИЗАЦИЯ НА ОБУЧЕНИЕТО

Учебният план и учебните програми на специалност „Предучилищна педагогика и чужд език” са разработени съобразно приетите стандарти в областта на университетската подготовка на предучилищни педагози у нас и отговарят на изискванията на Закона за висшето образование.

Обучението по специалността е с продължителност 4 години (8 семестъра). Учебният план е с общ хорариум 2565 ч. и дава общо 240 ECTS кредита, разпределени в осемте семестъра в съответствие с държавните изисквания (чл. 44а от Закона за изменение и допълнение на ЗВО – ДВ бр. 48/04.06.2004 г. и Наредба № 21 от 30.09.2004 г. за прилагане на система за натрупване и трансфер на кредити във висшите училища – ДВ, бр. 89 / 12.10.2004 г.), Наредба № 12 от 01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, обн. в ДВ, бр. 75 от 27.09.2016 г., в сила от 27.09.2016 г., издадена от министъра на образованието, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на професионална квалификация „учител“, обн. в ДВ бр. 89 от 11.11.2016 в сила от учебната 2017/2018 година, приета с ПМС №289 от 07.11.2016 и вътрешните правила за управление на качеството в ЮЗУ „Неофит Рилски”.

В структурно отношение специалността включва задължителни, избираеми и факултативни дисциплини:

Задължителните учебни дисциплини (2280 ч. – 215 кредита) гарантират придобиването на фундаментална общотeorетична и специализираща подготовка по специалността. Това се постига чрез овладяването на знания от различни научни области (педагогика, психология, социология, философия) и на знания с интегративен и интердисциплинарен характер. Практическата подготовка на студентите включва практически упражнения, хоспетиране, 60 часа текуща педагогическа практика и 180 часа преддипломна педагогическа практика в детска градина.

Избираемите учебни дисциплини (285 ч. – 25 кредита) се въвеждат от IV семестър и осигуряват разширяване и надграждане на общотeorетичната и специализиращата подготовка по специалността. Чрез тях се допълват и конкретизират знанията и компетентностите, придобити по задължителните учебни предмети. Избираемите учебни дисциплини са разпределени в две групи: първа група - педагогически, психологически и частно-дидактически; втора група - интердисциплинарни и приложно-експериментални дисциплини, ориентирани към ключови компетентности и свързани с професионално-педагогическата реализация на учителите. Задължителните и избираемите учебни дисциплини са при съотношение 89% : 11%.

Факултативните учебни дисциплини дават възможност за получаване на знания и умения от различни научни области в съответствие с интересите на студентите. В процеса на своето обучение в рамките на бакалавърската специалност „Предучилищна педагогика и чужд език“ всеки студент задължително избира поне една факултативна учебна дисциплина с хорариум 15 академични часа.

Студентите се дипломират след полагане на държавен практически изпит в детска градина, държавен изпит по чужд език и държавен теоретичен изпит (или защита на дипломна работа), за което придобиват 10 кредита (чл. 10 на Наредба № 21 от 30.09.2004 г.).

III. ОБРАЗОВАТЕЛНИ ЦЕЛИ НА СПЕЦИАЛНОСТТА

Обучението в бакалавърската програма по Предучилищна педагогика и чужд език има за цел да подготви специалисти с висше образование по специалност "Предучилищна педагогика и

чужд език" с образователно-квалификационна степен "бакалавър" и професионална квалификация "Педагог, детски учител и детски учител по чужд език".

В съответствие с чл. 4 от Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.) обучението по специалността осигурява и изгражда у детските учители следните професионални компетенции:

А. Широкопрофилни теоретични знания и практически умения:

- познава и владее понятийно-терминологичната система на предучилищната педагогика и на частни нейни теории и практики;
- познава науките за човека и общественото развитие и има оформена позиция за тяхната същност, динамика и перспективност;
- познава и разбира философията на образованието в предучилищна възраст;
- показва компетентност при анализ и оценка на научна информация от различните сфери на действителността;
- показва перспективна ориентация при оформяне на собствената позитивна концепция за работа с деца от предучилищна възраст;
- показва личностна ангажираност и отговорност за опазване живота, психичното и физическо състояние и здраве на децата;
- притежава необходимата правна компетенция да познава основните нормативни актове и документи за педагогическа дейност и трудово-правни отношения с конкретната институция.

Б. Умения за адаптивност в съответствие с изменящите се условия на работната среда:

- умее да комуникира, да създава и поддържа доверие, да преодолява и управлява конфликти, да разработва и управлява проекти със социално-педагогическа насоченост и др.;
- може да пренася знания и технологии, да операционализира, технологизира и внедрява в практиката съвременни теоретични постижения;
- цени и поддържа стремеж към непрекъснато повишаване на квалификацията и самообразование.

В. Умения за самостоятелна професионална работа и работа в екип:

- познава и анализира психолого-педагогически теории, постановки и концепции за детското развитие, възпитание и образование;
- разкрива и решава актуалните проблеми на детското развитие в конкретната детска група;
- идентифицира възпитателните и образователни потребности, нагласи и очаквания на възрастовата група с която взаимодейства и да реализира индивидуален подход за тяхното удовлетворяване;
- всестранно да обогатява и разгръща специфичните детски дейности и общуване, и насочва детето към овладяване на по-широка гама от смислови задачи с универсално и общочовешко значение;
- създава условия за формиране на детето и детската група като субекти на дейността и междугруповите взаимоотношения;
- подпомага децата при усвояване на универсалните компоненти на всяка дейност: целеобразуване, организация /предметно-операциона и функционална/, изпълнение, самоконтрол и самооценка;

- създава условия и предпоставки за преход от класически субординационни отношения с възрастните към равноправно-координационни взаимоотношения с връстниците на основата на кооперацията – свободно и доброволно обединение на равноправни участници с оглед постигането на обща значима цел.

• **Г. Формиране на личностни и професионални качества:**

Равнището на професионално-педагогическата компетентност на детския учител/педагога или детския учител по чужд език/, на неговата професионална реализация до голяма степен се обуславя от неговия личностен профил. В този контекст детският учител:

- използва своите човешки достойнства за субектно присъствие при педагогическото взаимодействие;
- проявява самосъзнание и отговорно отношение към себе си, към децата и към дейността, която извършва;
- използва целият си творчески потенциал в хода на педагогическата си дейност;
- осъзнава ценностния смисъл на учителската професия и личната значимост на тази професия за него;
- притежава качества като: достойнство, съдържаност, решителност, организираност, вежливост, нежност, приветливост, грижовност, позитивност и креативност;
- притежава способност за критично мислене и творческо въображение, да открива и прилага в дейността си оригинални конструктивни и прогностични педагогически решения;
- притежава висока социална образованост – да приема и анализира педагогическите явления, да намира алтернативни пътища за решаване на социалните проблеми в детската група, да има висок социален статус и просоциално поведение към децата;
- проявява еднакво уважение и разбиране към децата с различно социално положение, етнос, религия, култура и с децата със специални образователни потребности;
- непрекъснато усъвършенства комуникативните си способности, етическата и естетическата си култура и своите обществени позиции.

В съответствие с Наредба № 12 от 01.09.2016 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти, обн. в ДВ, бр. 75 от 27.09.2016 г., в сила от 27.09.2016 г., издадена от министъра на образованието, учителят, завършващ специалност «Предучилищна педагогика и чужд език», притежава изградени следните компетентности:

1. Академична компетентност:

Знания, умения и отношения, свързани с педагогическата, психологическата, методическата и специално-предметната подготовка, както и умения за учене през целия живот:

- теоретични знания в областта на педагогиката, психологията и педагогическите технологии в отделните образователни направления;
- знания и съответни умения за прилагане на иновативни образователни технологии, техники и методи на обучение и възпитание, диагностика и анализ в предучилищното образование;
- познания за когнитивното, емоционалното и физическото развитие на децата в предучилищна възраст за адекватна организация на образователния процес в зависимост от индивидуалните им потребности;

- владеене на методи за работа в мултикултурна среда, за подкрепа и мотивиране на деца със специални образователни потребности, с хронични заболявания, с обучителни трудности или в риск, както и с изявени възможности;
- умения за формиране у децата на комуникативна компетентност, критично и конструктивно мислене;
- наличие на положително отношение към личностното си развитие и професионалното си усъвършенстване, и на умения за личностна и професионална саморефлексия и самооценка, и позитивна нагласа към вътрешноинституционална квалификация.

2. Педагогическа компетентност

Знания, умения и отношения, свързани с планиране на педагогическия процес в цялост и на педагогическата ситуация и урока, изразяващи се в:

- познаване на държавните образователни стандарти и учебните програми по отделните образователни направления, както и умения за дефиниране на ясни образователни цели и избор на подходи и техники за мотивиране на децата;
- ефективна работа с деца със специални образователни потребности, в риск, с хронични заболявания или с изявени дарби;
- приложение на иновативни методи за преподаване, диагностика и анализ на резултатите на децата, осигуряване възможност за прилагане от децата на придобитите знания и за развитие на творческо си мислене;
- управление на процеса на усвояване на знания, формиране на умения и нагласи за успех у децата, и за междуличностно и межкултурно общуване, съпричастност, отговорност за собствените действия и др.
- възпитание и максимално развитие и изява на личностния потенциал на всяко дете, съобразно индивидуалните му заложби и интереси;
- осигуряване на обективна и навременна информация за индивидуалното развитие и за постигнатите резултати от детето, и определяне на мерки за допълнителна подкрепа, консултиране и коригиране;
- подпомагане на социалната интеграция на деца със затруднения чрез инициране и организиране на различни форми на взаимодействие;

3. Комуникативна компетентност

Умения за работа в екип, свързани с:

- ефективно партньорство с други педагогически специалисти и активно участие в разработването на стратегии за развитие на образователната институция и в дейностите за тяхната реализация;
 - конструктивно професионално взаимодействие с колегите и подкрепа на ръководния екип на институцията, активно участие в работата на педагогическия съвет, поемане на допълнителни отговорности;
 - проява на положително отношение към политиките и практиките на институцията, участие в извънкласни и извънучилищни, културни и социални дейности;
- Умения за работа с родители и други заинтересовани страни за:*
- приобщаване на родителите за постигането на образователните цели с оглед увеличаване на възможностите за положително въздействие върху децата и за утвърждаване авторитета на институцията;

- подкрепя на родителите на деца със специални образователни потребности, с обучителни трудности или в неравностойно положение за справяне с различни социални проблеми – изолацията, бедността и др.;
- активно сътрудничество с родителите и с партньорски организации при изпълнение на съвместни инициативи и проекти.

4. Административна компетентност

Знания и умения, свързани с познаване и прилагане, спазване на:

- нормативната уредба за системата на предучилищното и училищното образование, държавните образователни стандарти, необходими за професионалното изпълнение на задълженията и отговорностите;
- ДООС за информацията и документите на институцията, реда и сроковете за приемане, създаване, водене, отчитане и унищожаването ѝ;
- законно установените норми, които имат отношение към професионалните права, задължения и трудовите правоотношения на учителя;
- етичния кодекс за работа с деца и етичния кодекс на образователната общност, познаване на правата на човека и на детето, спазване на професионалната етика, както и изискванията за конфиденциалност по отношение на учениците.

Образователна мобилност и международна сравнимост на придобитите компетенции.

Съдържанието на учебния план, организацията на обучението, въведената кредитна система и система по качество на образованието позволяват на подготвяните специалисти да бъдат конкурентоспособни на пазара на специалисти в страната, успешно да работят и да продължават образованието си по специалността у нас и в чужбина.

IV. КВАЛИФИКАЦИЯ И КАРИЕРНО РАЗВИТИЕ

Подготовката за учителската професия и реализацията ѝ при взаимодействие с деца от предучилищна възраст означава теоретическа и практическа готовност на учителя за осигуряване, стимулиране и регулиране на личностното им създаване. В този смисъл е и подготовката на студентите - бъдещи детски учители в специалността "Предучилищна педагогика и чужд език". Тя е разчетена върху овладяването на съществени, взаимосвързани и почти йерархизирани сфери на научното познание, имащи определена цел и съдържание и разкриващи спецификата на педагогическата наука за възпитание, образование и социализация на деца от предучилищна възраст. Тяхната конкретизация е в Учебния план на специалността.

Длъжности:

По националната класификация на длъжностите и професиите в Република България (2011 г.) длъжностите, които могат да заема бакалаврите по предучилищна педагогика, са от:

23. Преподаватели

Единична група 2342. Младши учител в детска градина

Учител в детска градина

Старши учител в детска градина

Главен учител в детска градина

Единична група 2351. Учител методик

Възпитател методик
Единична група 2341 учител подготвителен клас
Старши учител подготвителен клас
Главен учител подготвителен клас

Придобиването на висше образование по специалност "Предучилищна педагогика и чужд език" с образователно-квалификационна степен "бакалавър" и професионална квалификация "Педагог, детски учител и детски учител по чужд език" е базисният компонент за професионална реализация в детски групи на Обединени детски заведения, Целодневни детски градини, Полудневни детски градини, Санаториални детски градини, Домове за деца-сираци до 6 години, Домове за деца със специални педагогически потребности, в Детски ясли, в Семейството като домашни възпитатели и учители по чужд език на деца до 6 години, в Центрове и школи, като преподаватели по чужд език.

Завършилият бакалавърска степен „педагог, детски учител и детски учител по чужд език” има възможност:

- да специализира в различни форми за следдипломна квалификация и продължаващо обучение;
- да продължи образованието си в образователно-квалификационна степен „магистър”.

Квалификационната характеристика на специалността за *"Предучилищна педагогика и чужд език"* образователно-квалификационна степен „бакалавър” с професионална квалификация „Педагог, детски учител и детски учител по чужд език” е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя е съобразена със Закона за висшето образование, Класификатора на областите на висше образование и професионалните направления, Наредбата за държавните изисквания за придобиване на висше образование на образователно-квалификационните степени „бакалавър”, „магистър” и „специалист” (ДВ бр. 76 от 6.08.2002 г.). Постигнато е съответствие с Европейската квалификационна рамка, Националната квалификационна рамка и с Националната класификация на професиите и длъжностите в Република България, чрез която се осигурява прилагането на Международната стандартна класификация на професиите (International Standard Classification of Occupations, 2008 (ISCO-08), Правилника за устройство и дейността на ЮЗУ „Неофит Рилски”, Правилника за образователни дейности и др. нормативни документи на университета.

УЧЕБЕН ПЛАН

СПЕЦИАЛНОСТ: ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА И ЧУЖД ЕЗИК

Първа година			
<i>Първи семестър</i>	ECTS кредити	<i>Втори семестър</i>	ECTS кредити
1.Обща и възрастова психология	4,5	8.История на българското образование	4,5
2.История на педагогиката	5,0	9.Педагогика - II ч. Дидактика	6,0
3.Педагогика – I ч. Теория на възпитанието	5,0	10.Педагогическа психология	4,5
4.Съвременен български език	4,5	11.Чужд език	6,0
5.Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда	3,0	12.Педагогическа социология	6,0
6.Чужд език	5,0	13.Спорт	3,0
7.Спорт	3,0		
	Общо 30		Общо 30
Втора година			
<i>Първи семестър</i>	ECTS кредити	<i>Втори семестър</i>	ECTS кредити
14.Предучилищна педагогика	7,0	19.Методология и методи на педагогическите изследвания	6,0
15.Начална училищна педагогика	7,0	20.Философия на образованието	4,0
16.Социална педагогика	7,0	21.Сравнително образование	6,0
17.Специална педагогика	7,0	22.Правни основи на образованието	3,0
18.Чужд език	2,0	23.Приобщаващо образование	2,0
		Избираема учебна дисциплина (студентите избират една от посочените учебни дисциплини)	5,0
		1.Интеркултурно образование 2.Методи на реформаторската педагогика 3.Социално развитие на детето 4.Възпитателни идеи в детската литература 5.Психолого-педагогическа диагностика на детското развитие	

		6.Промоция на здраве 7.Психолого-педагогически дизайн на свободното време на детето 8.Детско експериментиране 9.Културно-историческа теория за развитието на играта 10.Детска театрализирана игра	
		Избираем практикум (студентите избират един от посочените практикуми)	4,0
		1.Писмена и говорна култура 2.Чужд език 3.Артпедагогика 4.Решаване на детски конфликти 5.Метод «Монтесори» 6.Разработване на образователни проекти 7.Планиране и организация на сюжетно-ролевата игра 8.Екологическа експертиза на образователната среда 9.Социологически методи за изследване на детската игра 10.Оказване на първа до лекарска помощ	
	Общо 30		Общо 30

Трета година			
<i>Първи семестър</i>	ECTS кредити	<i>Втори семестър</i>	ECTS кредити
26.Психологически основи на предучилищното образование	5,0	33.Програми за възпитателна работа в детската градина	2,0
27.Педагогически теории и технологии за опознаване на околната действителност	6,0	34.Педагогически теории и технологии за овладяване на математически дейности	6,0
28.Педагогически теории и технологии за овладяване на изобразителни дейности	3,5	35.Педагогически теории и технологии за овладяване на музикални дейности	6,0
29.Педагогически теории и технологии за игрово взаимодействие	6,0	36.Педагогически теории и технологии за овладяване на българския език в детската градина	6,0
30.Чужд език	3,5	37.Конструиране и технологии в детската градина	3,0

		38.Чужд език	3,0
Избираема учебна дисциплина (студентите избират една от посочените учебни дисциплини)	3,0	Избираема учебна дисциплина (студентите избират една от посочените учебни дисциплини)	2,0
1.Социализация на деца от различен етнически произход 2.Психосексуално развитие и възпитание на детето 3.Обща теория на играта 4.Интерактивни методи за работа в мултикултурна среда 5.История на предучилищното възпитание в България 6.Езикова компетентност на децата в предучилищна възраст 7.Социални проблеми на детството 8.Словесно общуване 9.Творчество и обучение в изобразителната дейност		1.Ценностния подход в предучилищната педагогика 2.Родителството като социокултурен феномен 3.Екологично възпитание 4.Дискурсивни умения в предучилищна възраст 5.Педагогическа диагностика на музикалното развитие 6.Педагогическа реторика 7.Игрова култура на учителя	
Избираем практикум (студентите избират един от посочените практикуми)	3,0	Избираем практикум (студентите избират един от посочените практикуми)	2,0
1.Педагогическа диагностика на отношението дете-общество 2.Техника на говора и говорна култура 3.Игрова комуникация 4.Празнични дейности в детската градина 5.Комуникативно-речеви умения на децата от предучилищна възраст 6.Педагогическа диагностика на отношението дете-природа 7.Изобразителни техники за детската градина		1.Проблемно-сюжетна организация на педагогическото взаимодействие в детската градина 2.Професионална рефлексия на детския учител 3.Музикално-дидактични игри 4.Педагогическа диагностика на комуникативните умения на децата от предучилищна възраст 5.Занимателно учене 6.Технология за работа в разновъзрастова група 7.Педагогика на творческото решаване на изобретателски задачи	
	Общо 30		Общо 30
Четвърта година			
Първи семестър	ECTS кредити	Втори семестър	ECTS кредити
41.Педагогически теории и	6,0	48.Текуща педагогическа практика	5,0

технологии за овладяване на словесно-изпълнителски дейности в детската градина		49.Преддипломна педагогическа практика	15,0
42.Педагогически теории и технологии за овладяване на чужд език	5,0	50.Дипломиране:	10,0
43.Педагогически теории и технологии за овладяване на физическа култура	5,0	50.1.Държавен практически изпит в детска градина	
44.Педагогика на ранното детство	4,0	50.2.Държавен изпит по чужд език	
45.Чужд език	4,0	50.3.Държавен изпит или защита на дипломна работа	
Избираема учебна дисциплина (студентите избират една от посочените учебни дисциплини)	3,0		
1.Социални роли и междуличностни взаимодействия в предучилищна възраст			
2.Педагогика на девиантното поведение			
3.Приложни педагогически изследвания			
4.Подготовка за училище			
5.Театрализираны дейности			
6.Организация и управление на детската градина			
Избираем практикум (студентите избират един от посочените практикуми)	3,0		
1.Детска спортна анимация			
2.Управление на възпитателното взаимодействие дете-детска градина			
3.Музикални проекти			
4.Диагностика на училищната готовност			
5.Актьорски тренинг за учители			
6.Игрови модели на етикетно поведение			
7.Електронни учебни средства в образованието			
	Общо 30		Общо 30
Общо за 4 учебни години: 240 кредита			

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИ ДИСЦИПЛИНИ

Задължителни учебни дисциплини за I семестър

1.ОБЩА И ВЪЗРАСТОВА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология”

Философски факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Теодор Гергов, катедра „Психология”

E-mail: teodor@swu.bg

Анотация: Настоящата учебна програма условно може да се раздели на четири части. В първата част са включени уводни въпроси. Тяхното съдържание е свързано с предмета на общата психология, развитието на психиката, с методите за изследване. Във втората част са включени теми, които отразяват спецификата на познавателни, емоционални, волеви процеси. Тези процеси се представят в тяхната взаимна свързаност и обусловеност от други психични явления. Третата част от програмата е свързана с проблемите на личността. Включени са теми, които позволяват да се получат знания както за структурата на личността, така и за нейни отделни свойства. При конструиране на тези три части от програмата се отчита необходимостта от разглеждане на проблемите за психичните процеси, свойства, състояния, но от различни научни позиции. Това създава възможност за формиране на по-широки схващания относно същността на психичните феномени. Четвъртата част от програмата е свързана с проблеми на възрастовата психология. Разглеждат се въпроси, отнасящи се до периодизацията на детското развитие; факторите за формиране на психиката; спецификата на познавателни, емоционални, волеви процеси през различни възрастови периоди; до особеностите на динамиката на развитието на личността.

Съдържание на учебната дисциплина: Познавателни, емоционални, волеви процеси: Предмет на общата психология. Развитие на психиката. Методи за получаване на психични факти. Аналитични психични процеси. Усещане. Възприятие. Познавателни процеси – конструкти на вторични образи. Въображение. Мислене. Опосредстващи психични процеси. Памет. Внимание. Емоции – специфика и функции. Форми на емоцията и нейната промяна. Поведение – видове и същност. Свойства на личността. характеристика на възрастови периоди: Психични състояния. Съзнание. Психични свойства на личността. Потребности, интереси, мотиви. Онтологическа характеристика на развитието на психиката на човека. Психическо развитие на детето преди постъпване в училище. Психически новообразувания в начална училищна възраст. Особенности на психическото развитие на ученика от средна училищна възраст. Психическо развитие на юношата.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Лекционният курс се осъществява чрез прилагане на различни форми на лекции: уводна, проблемна, класическа. В процеса на тяхното провеждане се използват средства за онагледяване, а илюстрацията на принципи и закономерности се извършва чрез данни от собствени и чужди емпирични изследвания. Семинарните упражнения се извършват чрез прилагане на различни подходи:

посредством беседа по предварителен план; обсъждане на доклад на студента; чрез защита на теза и антитеза и др. **Извънаудиторна заетост:** Самостоятелната работа включва различни варианти на задачи, изпълнявани в библиотека или в домашни условия. Тук се има предвид следното: подготовка за всяка тема, която е предмет на семинарно занятие; подготовка за контролна работа; разработване на теми за специфика на душевни феномени, на теории за тяхното обясняване и детерминираност.

2.ИСТОРИЯ НА ПЕДАГОГИКАТА

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 3л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Невена Филипова, катедра „Педагогика”

E-mail: nevef@swu.bg

Анотация: История на педагогиката е част от фундаменталната подготовка на бъдещите педагози. В този контекст дисциплината заема съществено място в професионалната квалификация на студентите. Съдейства за формиране на обективно отношение към педагогическото наследство на педагозите класици. Допринася за осмисляне и прилагане в практиката на онези педагогически идеи от миналото, които се отличават с актуалност и непреходност.

Съдържание на учебната дисциплина: Поява и развитие на педагогическите идеи до XIX век: Научен статут на История на педагогиката. Възпитателни грижи за подрастващите в докласовото общество – съдържание и сравнителна характеристика. Училището и педагогическата мисъл в Древността. Училищна практика и идеи за възпитанието през Средните векове. Образованието в епохата на Възраждането. Педагогически възгледи на ранните социалисти – утописти. Педагогика на Реформацията и Контрареформацията. Ян Амос Коменски – основоположник на педагогическата наука. Възпитателна теория и практика в Европейското просвещение. Френската буржоазна революция и въпросите на образованието. Образованието и педагогическите учения през XIX – XX век: Й.Х. Песталоци за образованието. Педагогическа дейност и възгледи на Р. Оуен. Немската педагогика от края на XVIII и началото на XIX в. Идеи за образованието в Руската педагогика. Педагогически теории от края на XIX и началото на XXв. Марксови идеи за възпитанието. А.С. Макаренко за педагогическата теория и практика. В.А. Сухомлински за формирането на гражданина.

Технология на обучението: **Аудиторна заетост:** в учебния процес преподавателят предлага учебното съдържание по дисциплината предимно чрез лекции, като осигурява време за въпроси и отговори. За семинарните упражнения се използват групови дискусии, решаване на задачи и казуси. **Извънаудиторната заетост** предвижда разработки на реферати, доклади, курсови проекти, библиографска справка и др. Преподавателят осигурява индивидуални и групови консултации, информационни материали и връзка между учебното съдържание и задачите за извънаудиторната дейност на студентите.

3. ПЕДАГОГИКА – I част. ТЕОРИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕТО

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Николай Цанков, катедра „Педагогика”

Е-mail: ntzankov@swu.bg

Анотация: В хода на обучението студентите се запознават с основните теории за възпитанието. Формират се и се развиват основни умения за дизайн на възпитателната среда в детската градина и началното училище. Дисциплината дава възможност за: повишаване интереса на студентите към проблематиката свързана с възпитанието, развитието и социализацията на децата и подрастващите; осмисляне на основните концепции за проектиране и реализиране на възпитателните взаимодействия в детската градина, съвременното училище и извън него; дизайн на възпитателния процес, съобразно съвременните изисквания и предизвикателства; осмисляне на основните парадигми на възпитание, принципите, формите и методите за възпитанието и тяхната интерпретация не само като основни категории (конструкти) в науките за тях, но и интерпретирането, проектирането и реализирането им като реалности (събития). **Основна цел** на обучението не е само усвояване на базови знания от педагогическата наука, науката за образованието, формиране и развиване на умения свързани с пълноценното проектиране и реализиране на възпитателния процес в детската градина и началното училище, но и изграждане на адекватно отношение към спецификата на професионалната дейност на учителя и резултатите от нея, т.е. формиране и развиване на компетентност.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут и методология на теориите за възпитанието. Обект, предмет, основни категории и понятия, функции и задачи на теорията на възпитанието. Теорията на възпитанието в системата на педагогическите науки и връзките ѝ с другите науки. Източници на теорията на възпитанието. Парадигми възпитанието. Основни теории за възпитанието. Същност (референтни значения) на възпитанието. Цели на предучилищното и училищното възпитание. Възпитанието като социално явление. Обществената необходимост от възпитанието. Възпитанието и другите социални феномени. Социални функции на възпитанието. Възпитателна система. Компоненти на възпитателната система. Възпитателен процес. Същност, характерни особености, закони и закономерности на възпитателния процес. Етапи на възпитателния процес. Принципи на възпитателния процес. Обща характеристика. Класификация. Съдържание и особености. Форми на възпитателни взаимодействия. Класификация и характеристика на формите на възпитание. Концептуален замисъл и композиционна рамка на формите на възпитание. Възпитателно общуване. Методи на възпитание. Същност. Класификация. Характеристика. Съдържателни акценти във възпитанието: Светогледно възпитание. Интелектуално (умствено) възпитание. Нравствено възпитание. Възпитание в патриотизъм. Естетическо възпитание. Физическо възпитание. Здравно възпитание. Полово възпитание. Трудово възпитание. Екологично възпитание. Религия и възпитание. Социално възпитание. Емоционално възпитание. Предизвикателства пред възпитанието.

Технология на обучението: Прилагането на съвременните диалогични и интерактивни методи на обучение приоритетно в рамките на упражненията, но и по време на

лекциите дава възможност за усъвършенстване на интелектуалните и практическите умения на студентите. Решаването на конкретни проблемни и практически задачи пряко свързани с практиката възможност за пълноценното развиване не ключовите и професионалната компетентности на студентите. Създаването на творческа атмосфера чрез използването на възможностите на диалоговите и ситуативни методи в обучението, анализът на различни казуси и инциденти от практиката създава възможности за осъзнаване на професионалните роли. Регулярно се диагностицират постиженията на студентите (контролни работи, тестове и практически задачи) и резултатите се организират в портфолио, което е в основата на формирането на текущата оценка. Обучението е организирано така, че да се реализира преход от стандартните платформи за управление на учебно съдържание към системи базирани на споделяне и изграждане на портфолио, като се използват възможностите на конкретна електронна среда за споделена работа.

4.СЪВРЕМЕНЕН БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Български език”

Филологически факултет

Лектор:

Гл. ас. д-р Биляна Тодорова, катедра „Български език”

E-mail: bilyanatodorova@swu.bg

Анотация: Курсът има за цел да запознае студентите с основните понятия в езикознанието, да им представи езиковата система като йерархична система, изградена парадигматично и изразяваща се синтагматично в речта. Въвежда се дихотомията език-реч, представят се последователно всички езикови равнища – от фонетичното до синтактичното. Разчита се изключително много на извънаудиторната заетост на студентите. По време на курса ще се наблегне на основните понятия, на проблемните области, на практическото прилагане на теоретичните познания, на дискусията. В рамките на курса всеки студент ще има поне две контролни работи и поне една индивидуална задача.

Съдържание на учебната дисциплина: Езикът като система. Парадигматично и синтагматично равнище на езика. Фонетика. Звук и фонема. Звук и буква. Транскрипция. Гласни фонemi в българския език – класификации. Съгласни фонemi в българския език – класификации. Суперсегментна система на езика. Интонация. Ударение. Сричка. Видове срички в българския език. Сричка и морфема. Видове морфemi. Морфемен разбор. Морфологията като част от граматиката. Части на речта – класификация. Именна система на българския език. Съществително име. Прилагателно име. Части на речта. Именна система на българския език. Числително име. Местоимение. Части на речта. Глагол. Лице, число, вид на глагола. Части на речта. Глагол. Време, залог и наклонение на глагола. Преизказност (ренаратив). Неизменяеми части на речта. Наречие. Предлог, съюз, частица, междуметие. Морфологичен разбор. Части на речта и части на изречението. Синтаксисът като дял от граматиката. Видове словосъчетания. Видове изречения – класификация. Просто изречение. Главни части на изречението. Второстепенни части на изречението. Сложно изречение. Видове сложни изречения. Синтактичен разбор. Лексикална система на българския език.

Видове отношения между думите – синонимия, антонимия, омонимия, паронимия. Лексикална система на българския език. Видове лексеми според техния произход и функция.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* включва практически упражнения с хорариум 45 часа. Часовете се провеждат по традиционно утвърдения начин с използването на онагледяващи средства (иллюстративен материал, таблици, схеми). Особено важно е да се подходи към проблемите от различни гледни точки, да се очертаят различни виждания и решения на дискуссионните теоретични и практически проблеми. **Извънаудиторна заетост:** Като самостоятелна работа в рамките на извънаудиторната заетост студентите ще откриват особеностите на конкретен тип текст на фонетично, морфологично, синтактично и лексикално ниво с оглед на стилистичните му особености. Работи се с текстове (писмени или аудиотекст) и въз основа на анализа на неговите различни нива се правят изводи за спецификата му. Извънаудиторната заетост на студента се състои от: самостоятелна работа в библиотека; консултации с преподавателя; писмено разработване на задачи и теми (реферати), поставени от преподавателя; писмено разработване на курсова работа и др. Темите и задачите за всяка конкретна разработка студентът изпълнява в писмен вид. Темата на писмената разработка се определя от преподавателя след осъществено събеседване със студента. Съдържанието на разработката е в пряка зависимост от темата.

5.ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИЕТО И РАБОТА В ДИГИТАЛНА СРЕДА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 1л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Николай Цанков, катедра „Педагогика”

E-mail: ntzankov@swu.bg

Анотация: Учебното съдържание по дисциплината е структурирано така, че са търсени възможности за интегриране на дейности по приложение на информационните и комуникационни технологии в обучението и работата в дигитална среда. Обучението е насочено към развиване на компетентностите и специфичните умения на педагогическите специалисти с акцент върху: (1) познаване на възможностите на информационните и комуникационните технологии и механизмите за интегрирането и приложението им в образователния процес; (2) познаване на техники и начини за формиране в децата и учениците на комуникативни умения, критично и конструктивно мислене, за ефективно търсене, извличане, подбор и преценка на полезността на информация от различни източници; (3) познаване и планиране на използването на иновативни методи за преподаване и оценяване на резултатите на учениците; (4) умения за прилагане на информационните и комуникационните технологии в работата, подпомагане и мотивиране на децата/учениците за формиране на дигитални умения; (5) познаване и прилагане на изискванията за безопасни условия на обучение, възпитание и труд и осигуряване на децата/учениците сигурна и безопасна среда, включително и за работата в интернет среда; (6) владеене на техники за презентиране и оказване на подкрепа за изграждане на презентационни умения в учениците.

Съдържание на учебната дисциплина: Области на приложение на информационните и комуникационни технологии в предучилищното и училищното образование. Възможности за приложение на електронните таблици в дейността на учителя - MS Excel. Създаване, форматиране на електронни таблици с приложение в предучилищното и училищното образование. Формули и функции. Възможности на информационните и комуникационни технологии за представяне на информация. Компютърни презентации в предучилищното и училищното образование. Дизайн и изисквания към компютърните презентации за учебни цели. Възможности на MS Power Point за създаване на авторски компютърни презентации. Компютърно базирани интерактивни технологии в предучилищното и училищното образование. Интерактивни бели дъски – технологични решения и функционалности. Интерактивен софтуер за предучилищното и училищното образование. Виртуални класни стаи. Системи за създаване и споделяне на електронно образователно съдържание. Електронни платформи в предучилищното и училищното образование. Софтуер за създаване на мултимедийни приложения. Образователни портали. Приложение на информационните технологии при работа с деца със специални образователни потребности. Компютърно базиран мултисензорен и игрови подход. Уеб портали с ресурси, подходящи за обучение на деца със специални образователни потребности. Специализиран софтуер. Облачни технологии. Характеристики и функционални възможности за предучилищното и училищното образование. Споделяне на съдържание. Онлайн комуникация чрез имейл и скайп. Използване на онлайн формуляри – Office 365 Forms, в работата на учителя за провеждане тестове и анкетни проучвания. Възможности на Microsoft Sway за създаване онлайн учебни презентации, Приложение на OneNote в учебния час. Бележник на класа.

Технология на обучението: Прилагането на съвременните методи на обучение е базирано на приложението на информационните и комуникационни технологии и работата в дигитална среда приоритетно в рамките на упражненията, но и по време на лекциите като дава възможност за усъвършенстване на интелектуалните и практическите умения на студентите. Решаването на конкретни проблемни и практически задачи пряко свързани с практиката възможност за пълноценното развиване на професионалната компетентност на бъдещите педагогически специалисти. Регулярно се диагностицират постиженията на студентите (контролни работи, тестове и практически задачи) и резултатите се организират в портфолио, което е в основата на формирането на текущата оценка. Обучението е организирано така, че да се реализира преход от стандартните платформи за управление на учебно съдържание към системи базирани на споделяне и изграждане на портфолио, като се използват възможностите на конкретна електронна среда за споделена работа.

6. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 5,0

Форма на проверка на знанията: т.о.

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. Елена Кондева, катедра „Педагогика”

E-mail: elena.kondeva@swu.bg

Седмичен хорариум : 0л+0су+4пу

Вид на изпита: писмен

Анотация: Курсът по практически английски език (част I) е насочен към актуализацията на основни комуникативни умения като способност да се разбират и съставят смислени изказвания /устно и писмено/ в съответствие с правилата на английския език. **Целта** е в края на курса студентите да разполагат с активен набор от думи и фрази, върху които се гради лексикалният “скелет” на езиковите умения за **ниво А1**. Те трябва да могат да четат, слушат и разбират текстове на английски език, повечето от които в диалогична форма, да се изразяват на този език, така че да бъдат разбирани от други негови носители; да съставят писмени текстове с различно предназначение.

Съдържание на учебната дисциплина: Hello everybody! Introduction, numbers(1-100), phonetic transcription, the English alphabet. Everyday objects: indefinite article a/an; plural nouns. The verb “to be”/forms/, present yourself to the class, meeting people, countries and nationalities/vocabulary and pronunciation/. Possessive adjectives; possessive’s; have got; Talking about you and your family /family members/. In a café /Everyday English/; prices. Food & Drink /expressing quantity/; How many/How much. The world of work; Jobs and their definitions; write about a friend or a relative. Present Simple Tense1 - affirmative; spelling /3rd p.sg./. What does he/she do? ; Daily activities. Adverbs of frequency and their position in the sentence. Present Simple Tense2 – making questions and negatives. Verbs and nouns that go together /collocations/ - - vocabulary section. Opposite adjectives /vocabulary/. Prepositions of time /in, on, at/. Leisure activities; What do you like doing in your free time? Furniture /vocabulary/. There is /There are - impersonal constructions; some/any; What’s in Pierre’s briefcase? Prepositions of place; Describe a house or a flat /describing where you live/; Linking words. Modal verb: Can / Can’t (expressing abilities). Present & Past /past simple tense of the verb „to be”/; Where were you yesterday? /talking about you/. Social expressions; on the phone /Everyday English/. Subject pronouns and object pronouns. Super Kids / reading comprehension/; could / couldn’t.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност за преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетенциите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. **За извънаудиторна заетост:** Писане на обява за работа; Подготовка на кратки устни изложения по определена тема; Изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; Преводи /навици за боравене с речник, посещение на библиотека/; Изготвяне на план /отделяне на параграфи, които да бъдат опорни точки при оформлението на структурата на писменото смислено изложение, вмъкване на свързващи думи „linkers”, характерни за английския език/; проучване на организацията на неформално писмо до приятел; писане на дескриптивни съчинения.

7. СПОРТ

ECTS кредити: 3,0

Форма на проверка на знанията: т.о.

Методическо ръководство:

Катедра „Спорт“

Факултет «Обществено здраве, здравни грижи и спорт»

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Вид на изпита: практически

Анотация: Предоставя се възможност за избор на обучение по: **Баскетбол, Волейбол, Тенис, Тенис на маса, Футбол, Бадминтон, Фитнес, Бодибилдинг, Общоспортна подготовка /ОСП, Адаптирана спортна дейност /АСД/ и Спортно усъвършенстване.** Обучението е задължително и обхваща две основни форми: **Аудиторна заетост** – според учебния план на съответната специалност; **извънаудиторна заетост** – ежегодно участие в спортни състезания от вътрешния календар (катедрени, факултетски, университетски), общински или други състезания.

Задължителни учебни дисциплини за II семестър

8.ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРСКОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Невена Филипова, катедра „Педагогика”

E-mail: nevef@swu.bg

Анотация: История на българското образование е съществена част от фундаменталната подготовка на бъдещите педагози. Заема важно място в професионалната им квалификация и спомага за формиране на обективно отношение към българското педагогическо наследство.

Съдържание на учебната дисциплина: Българското образование до освобождението (1878г.): Поява на първите български училища. Охридска и Преславска книжовно-просветни школи. Богомилска просвета и възпитание. Идеи за образованието във Втората българска държава. Българското образование по време на османското владичество. Европейско Просвещение и българско Възраждане. Революционно-демократическа педагогическа мисъл – Раковски, Каравелов, Ботев за образованието на българските деца. Образованието и българската педагогика след освобождението/1878/: Училищното законодателство в Княжество България и Източна Румелия – Марин Дринов, Ив.Гюзелев, К.Иречек, Р.Каролев и Йоаким Груев за образованието. Българското образование след Съединението. Петър Нойков, Михаил Герасков и Христо Максимов за възпитанието на българските деца. Марксихеската педагогическа мисъл в България – идеи за образованието и просветната политика. Реформаторски идеи за обучението и възпитанието в България през първата половина на XX век. Законодателни инициативи в областта на образованието от втората половина на XX век.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* в процеса на обучение преподавателят поднася предвиденото учебно съдържание по дисциплината чрез лекция, като осигурява време за въпроси и отговори. В семинарните упражнения се използват групови дискусии, решаване на задачи, казуси и др. *За извънаудиторна заетост:* за разработване на реферати, доклади, курсови проекти, подготовка на казуси и др. преподавателят осигурява индивидуални и групови консултации, информационни материали и др.

9. ПЕДАГОГИКА – II част. ДИДАКТИКА

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д. н. Добринка Тодорина, катедра „Педагогика”

E-mail: todorina@swu.bg

Анотация: Лекционният курс е един от фундаменталните за педагогическите специалности. Тъй като включва изучаването на Обща дидактика, той е основа и за изучаването на частните дидактики, т.е. методиките на обучението по различните учебни предмети. Обучението по дисциплината обхваща основните дидактически проблеми: научен статут на дидактиката, процес на обучение, съдържание на обучението, принципи на обучението, методи на обучението, методи за проверка и оценка, интерактивни методи на обучение, организационни системи на обучение, форми на обучение, урокът като основна организационна форма на обучение, подходи за усъвършенстване на урока, работа с неуспяващите и надарените ученици.

Съдържание на учебната дисциплина: Дидактическа пропедевтика, телеономична, обектна и нормативна дидактика: Статут на дидактиката. Обучението като основна дидактическа категория. Структуриране на обучението. Съдържание на обучението. Принципи на обучението. Интерпретация на принципите на обучение от позициите на новото педагогическо мислене. Технологична дидактика /методи на обучение, системи и форми на обучение/ и урокът като основна организационна форма на обучение: Методи на обучението. Характеристика на методите на обучение /същност и изисквания/. Организационни системи на обучение. Организационни форми на обучение. Урокът като основна организационна форма на обучение. Подходи за усъвършенстване на урока. Проблемът за работата с неуспяващите, изявените и надарените ученици.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: изложение в съчетание с беседа, демонстрация и наблюдение; дискусия, диспути по определени въпроси; работа в екип за решаване на проблемни въпроси и задачи, казуси, разработка на инструментариуми и тестове, разработка на проекти за подготовка и провеждане на уроци; презентации; работа в интерактивна образователна среда с прилагането на различни интерактивни методи на обучение. **За извънаудиторна заетост:** проучване на документи; анализиране на документи; анализиране на литературни източници; решаване на проблемни въпроси и задачи; изработване на библиографски справки; разработка на казуси и тестове; експериментална работа в училище; разработка на групови индивидуални проекти; участие в научни форуми; разработка на съвместни публикации с преподаватели; работа в студентски проблемни групи и други.

10. ПЕДАГОГИЧЕСКА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 4,5

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология”
Философски факултет

Лектор:

Доц. д-р Мария Мутафова, катедра „Психология”

E-mail: mariamutafova@swu.bg

Анотация: Педагогическата психология заема важно място в цялостната подготовка на студентите, защото разкрива съществени закономерности и психологически условия за формиране личността на ученика. Целта на обучението по педагогическа психология е студентите да усвояват психологичните закономерности на обучението, чието съблюдаване повишава ефекта от учебно-възпитателния процес. Те да се запознаят с условията за най-добро възприемане, мислене, фантазиране, запаметяване и т.н. за ефективно обучение по всеки учебен предмет и за хармонично развитие на личността на учениците. Да се усвояват психологичните закономерности на саморазвитието на учителя и интерактивното му взаимодействие с учениците; необходимостта от психопрофилактиката .

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и задачи на педагогическата психология. Методи за психолого-педагогическо изследване. Психологични теории, значими за личността на ученика. Учебна дейност и личностно израстване на учениците. Мотивация за учене на учениците. Саморегулативни системи на личността на учениците. Психологически закономерности на сензорното познание. Психологически закономерности на мисленето в обучението. Вниманието – условие за резултатно обучение. Съвместната познавателна дейност в обучението. Въображението в обучението. Паметта в обучението. Формиране на волята в педагогическия процес. Чувствата и емоциите в учебно-възпитателния процес. Психология на ученическия клас. Психологични основи на индивидуалния подход. Стиллове на учителя за психологично взаимодействие с учениците. Работоспособност на учениците. Качества, необходими за психологическата компетентност учителя в педагогическата му дейност.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Лекционният курс се провежда чрез активни методи на взаимодействие в релацията преподавател-студент във вербален и невербален аспект с подходящо онагледяване – схеми, аудио- и видеоматериали. Самостоятелната работа предвижда: тестове (4 броя); разработка на реферати; превод на статии от английски, немски и френски език по психология от списания и Internet; създаване на видеоматериал, представляващ интерес от психологична гледна точка за целите на обучението.

11. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 6,0

Форма на проверка на знанията: т.о.

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. Елена Кондева, катедра „Педагогика”

E-mail: elena.kondeva@swu.bg

Седмичен хорариум : 0л+0су+4пу

Вид на изпита: писмен

Анотация: Курсът по практически английски език (част II) е естествено продължение на първата част и е насочен към допълнително усъвършенстване на получените умения за

четене и слушане с разбиране, съставяне на текстове и диалози. В края на курса студентите трябва да разполагат с активен набор от думи и фрази на **ниво А1**, които им позволяват да се изразяват на втория език, така че да бъдат разбирани от други негови носители, както и да съставят писмени текстове от официалния и неофициалния езиков регистър.

Съдържание на учебната дисциплина: Then and now -When I was young; Past simple tense1 /past actions/; time expressions. Interrogative - past simple; short answers; word order. Regular & Irregular verbs: past simple tense2 /spelling; positive and negative statements/. Describing a holiday. Telling a story – oral and written presentation. Special occasions: Everyday English. Two famous firsts /reading comprehension; vocabulary/. Vocabulary – dependent prepositions, giving directions, linking words. Going shopping – countable & uncountable nouns food and drink /vocabulary revision/. What’s the date? – social expressions. Polite requests; I like / I’d like; Ordering a meal in a restaurant; likes and dislikes. Writing a formal letter. Food around the world – translation; discussion. Writing a paragraph about meals and traditions in your country. Opposite adjectives – vocabulary. Writing – describing a city; linking words; compound nouns. Comparatives & Superlatives; The world’s best hotels; City / Country life – listening comprehension. Directions – section: prepositions of movement. In a clothes shop – communication; Clothes /vocabulary/. Describing people – physical appearance. Present Continuous Tense expressing activities:- happening now - happening in the near future. Present simple vs. Present continuous. Possessive pronouns; Whose is this?

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуника- тивния подход се търси възможност за преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетенциите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. *За извънаудиторна заетост:* писане на обява за работа; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи /навици за боравене с речник, посещение на библиотека/; изготвяне на план /отделяне на параграфи, които да бъдат опорни точки при оформлението на структурата на писменото смислено изложение, вмъкване на свързващи думи „linkers”, характерни за английския език/; проучване на организацията на неформално писмо до приятел; писане на дескриптивни съчинения.

12. ПЕДАГОГИЧЕСКА СОЦИОЛОГИЯ

ECTS кредити: 6,0

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Траян Попкочев, катедра „Педагогика”

E-mail: popkochev@swu.bg

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Вид на изпита: писмен

Анотация: Курсът на обучение по „Педагогическа социология“ въвежда студентите в сложни явления, които се наблюдават в граничните научни области между педагогиката и социологията. Неговите **цели** са: *Познавателни* – студентите да усвоят знания свързани за

основни проблемни полета в педагогическата социология, за техния произход и проекции върху взимането на педагогически решения в реалния процес на обучение и възпитание в училището и други социално-педагогически институции. *Приложно-практически* – да се формират критични умения и навици за разпознаване и анализ на социални проекции в педагогически явления и за практическото им овладяване, за да реализират те по-успешно педагогическите цели на фона на съвкупното и сложно действие на разнообразните социални, културни и политически фактори в педагогическите процеси.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на педагогическата социология. Образованието - компонент на структурата на обществото. Училището като педагогическа институция. Социализация на подрастващите. Фактори (институти) на социализацията. Училищният клас като социално-педагогическа общност. Микросоциология на училищния клас. Професията на учителя. Учителят в професията. Възпитателни отношения. Взаимоотношения между учители и ученици. Социална интеграция на подрастващите. Социален контрол, девиантно и делинквентно поведение.

Технология на обучението: За аудиторната заетост: Основен метод на обучението е *лекцията*. Тя се съчетава с дискусия при подходящо лекционно съдържание от учебния курс. Използва се и презентация на Power Point. В края на всяка лекция се провежда кратка беседа за обобщение по темата и затвърдяване на материала. Допуска се включване на студентите със свои съобщения по темата от лекцията, изградени въз основа на самостоятелна работа с научна литература. Три часа от лекционното време се отделя за текущ контрол върху лекционния материал (три контролни работи с оценка). **За семинарните упражнения:** Основната цел на семинарните упражнения по дисциплината е студентите да усвоят знания и умения за приложение на теоретичните знания при анализа на реални социално-педагогически проблеми. Предвидени са разнообразни теми по изучавания курс, които конкретизират общите постановки. От тях по преценка на преподавателя или по желание на студентите се избират такива, които предизвикват интерес или са актуални за даден социален момент. Естеството на обсъжданите теми предполага използването на богата гама от методи за обучение: разказ, обяснение, демонстрация, упражнения, самостоятелна работа (провеждане на блиц-социално проучване), евристична беседа, дискусия. **За извънаудиторната заетост:** Съставяне на библиография по определен проблем. Реферирание на литература (поне 3 източника от класически педагогически изследвания или монографии). Рецензиране на статия върху теоретично социолого- педагогическо изследване. Рецензиране на статия върху емпирично социолого-педагогическо изследване. Самостоятелно съставяне на методика за социолого-педагогическо проучване. Изготвяне на доклад върху лично проведено социолого-педагогическо проучване.

13.СПОРТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: практически

Методическо ръководство:

Катедра „Спорт“

Факултет «Обществено здраве, здравни грижи и спорт»

Анотация: Предоставя се възможност за избор на обучение по: **Баскетбол, Волейбол, Тенис, Тенис на маса, Футбол, Бадминтон, Фитнес, Бодибилдинг, Общоспортна подготовка /ОСП, Адаптирана спортна дейност /АСД/ и Спортно усъвършенстване.**

Обучението е задължително и обхваща две основни форми: *Аудиторна заетост* – според учебния план на съответната специалност; *извънаудиторна заетост* – ежегодно участие в спортни състезания от вътрешния календар (катедрени, факултетски, университетски), общински или други състезания.

Задължителни учебни дисциплини за III семестър

14.ПРЕДУЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д. н. Елка Янакиева, катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

E-mail: elka_yanakieva@swu.bg

Анотация: Студентите се запознават с целта, задачите и съдържанието на предучилищната педагогика, овладяват нейните основни понятия и се научават активно и адекватно да си служат с тях. Пред тях се разкрива системата на предучилищното възпитание в България и нейното специфично значение за развитието на детето и подготовката му за училище. Представени са целта, задачите и съдържанието на работата с децата от предучилищна възраст в цялостния процес и в отделните моменти от живота и дейността на децата в различните възрастови групи. Курсът има обзорежен характер, с насоченост към овладяване преди всичко на съдържанието на основните понятия и обогатяване на общата педагогическа култура на студентите.

Съдържание на учебната дисциплина: Предмет и основни насоки на предучилищната педагогика: Предучилищната педагогика като наука: предмет, научно-изследователски задачи и функции. Педагогическият процес в детската градина като обект и предмет на научното изследване. Детето от предучилищна възраст като субект на възпитателния процес. Предучилищното възпитание в системата на българското образование. Педагогическият процес в детската градина. Организация на предметно-развиващата среда в детската градина. Приемственост между детската ясла, детската градина и училището. Работа със семейството. Организация на живота и дейността на децата в детската градина: Програма и програмна система за организация на живота и дейността на децата в детската градина. Теория на играта – произход в историята на обществото (Л.Виготски, А.Леонтиев, Д.Елконин, М.Мид). История на играчката като предмет на изкуството и като средство за възпитание. Класификация на детските игри (творчески и игри с правила). Разновидности на творческата игра (сюжетно-ролева игра, театрализирана игра, строително-конструктивна игра). Структурни елементи на дидактичната игра. Подготовка на децата за училище.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* *Лекционният курс* се провежда чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от вузовската дидактика, и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – елементи на социално-психологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод, мозъчна атака. Лекциите се подкрепят с примери от възпитателната практика, използват се аудиовизуални средства (учебни филми). Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на

студентите по дисциплината. **Семинарните занятия** предоставят възможност за по-задълбочено запознаване със съдържанието на предучилищната педагогика, овладяване и разширяване на понятийния апарат, развитие на умения за методологично и теоретично мислене, овладяване на методите за изследване конкретно на предучилищната педагогика, избор и извличане на конкретна информация от първоизточниците, използване на аргументите на доказателството и отхвърлянето. **Практическите упражнения** акцентират върху връзката между теорията и практиката, помагат на студентите да разберат връзката между избора на методите за работас децата и детерминантите на обогатяващото педагогическо взаимодействие, повишават интереса към специалността, подкрепят процеса на разбирането на същността социалната значимост на бъдещата професия. **Извънаудиторната заетост** (самостоятелната работа) предвижда: изготвяне на библиографски справки и реферати; самостоятелно посещение на детската градина и извършване на наблюдения и дейности (отчитат се потребностите на детската градина от компетентни помощници при подготовката на празниците и развлеченията, а също така и при провеждането на разходки и екскурзии, участие в самостоятелните творчески игри на децата), педагогически съчинения (есета, научни проучвания, проекти, дидактични игри, театрализирани игри); консултации в приемното време на преподавателя.

15.НАЧАЛНА УЧИЛИЩНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: Курсът на обучение по дисциплината «Начална училищна педагогика» е насочен към проблемите на цялостния образователен процес в началното училище. В центъра на вниманието е спецификата на обучението и възпитанието в началните класове и произтичащите от това особености на съдържанието и процесуално-технологичното конструиране на педагогическия процес. Новите педагогически реалности пораждат необходимост от съответни промени в структурата и функционирането на системата на началното образование. Ефективността на учебно-възпитателния процес в началния етап на основната образователна степен зависи в голяма степен от подготовката на педагогическите кадри. Динамиката на протичащите процеси в образователната среда изисква у бъдещите начални учители да бъде формирана висока педагогическа култура, в която важно място заемат усвоените педагогически знания, формираните умения и компетенции, създадените отношения и нагласи. От курса на обучение по дисциплината Начална училищна педагогика се очаква да бъдат решени именно задачи, свързани с изграждането на отговаряща на съвременните изисквания професионална компетентност на бъдещия начален учител.

Съдържание на учебната дисциплина: Системата на началното образование пред необходимостта от обновяване. Научен статут на Началната училищна педагогика. Началната училищна педагогика и проблемът за развитието на личността. Началното образование в аспекта на историческата динамика. Началното образование в българската образователна

система. Педагогическият процес в началните класове. Същност и съдържание на обучението в началните класове. Мотивация на учебната дейност на учениците в началното училище. Принципи и правила на обучение в началното училище. Форми и методи на обучение в началното училище. Педагогически дизайн на урока в началното училище. Процесът на възпитание в началното училище. Методи и форми на възпитание в началния етап на основната образователна степен. Оценъчно-диагностична дейност в началното училище. Учителят в началното училище.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: изложение в съчетание с беседа; демонстрация и наблюдение; дискусия и диспути по определени въпроси; работа в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове; работа над учебни проекти. **За извънаудиторна заетост:** анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на библиографски справки за теоретично изследване; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; изготвяне на реферати; работа над учебни проекти – индивидуално и в екип; участие в научни форуми.

16.СОЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Траян Попкочев, катедра „Педагогика”

E-mail: popkochev@swu.bg

Анотация: Лекционният курс по дисциплината „Социална педагогика“ има за цел запознаване на студентите с основите на социалната педагогиката като наука, върху чийто съдържание се изграждат знанията по редица дисциплини от учебния план, подsigуряващи подготовката за социалната работа с деца и с възрастни. Предвидените за изучаване теми обхващат базови и с принципно значение тематични полета от областта на дисциплината. Придобитите в система знания от студентите позволяват рефлексия върху типични ситуации при работата с деца и възрастни от различни контингенти, с различен социален статус и здравословно състояние. Учебното съдържание се реализира в две форми – лекция и семинарно упражнение. Учебната дисциплина е пряко свързана с изучаването на дисциплините от социалния и психологическия цикъл.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на педагогиката. Научен статут на социалната педагогика. Социална педагогика и социална работа. Социално възпитание и развитие на личността. Човекът в процесите на социализация. Система на социалното възпитание. Гражданско възпитание. Социално възпитание при лица с отклонения в поведението. Социално възпитание при лица в неравностойно положение. Семейството и социалното възпитание. Социално възпитание във възпитателни организации. Средствата за масова комуникация като фактор за възпитанието и социализацията на личността. Религиозни организации и социализацията на личността. Институции за ресоциализация. Професията на социалния педагог.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин – ex cathedra, активно се използва минилекцията и

интерактивни техники (групови дискусии, обсъждане на мини-ситуации, представяне на студентски тези). Семинарните упражнения целят да разширят и обогатят получените на лекциите знания чрез самостоятелно проучване на литературни източници, привеждане на собствени доводи по определени въпроси. Те насърчават собствената изследователска дейност, допринасят за повишаване на асертивността и положителната самооценка на студентите. Практическите занятия имат за цел да операционализират теорията към конкретни практически аспекти на социалното възпитание чрез използване на дидактически направляван изследователски подход на студентите. **Самостоятелната подготовка** предвижда: подготовка за упражнения по всяка тема /план-конспекти; методики и др.; подготовка за решаване на тестове и контролни работи; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост; защитата на разработките е по време на семинарите или в индивидуални консултации с преподавателите..

17. СПЕЦИАЛНА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 7,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Пелагия Терзийка, катедра „Педагогика”

E-mail: pelagia.terziyska@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина “Специална педагогика” включва изучаване на основните проблеми на различните направления на специалната педагогика. Предназначена е за студентите от педагогическите специалности и има за **цел** да ги запознае с: основните типове дизонтогении, терминологията, основните характеристики на лицата с отклонения в психофизическото и социалното развитие; със симптоматиката и протичането на даден тип аномалност; основните корекционно-рехабилитационни форми на взаимодействие с лицата, носители на деструкции в развитието; съществуващата система за рехабилитация и ресоциализация на децата с увреждания и основните педагогически парадигми в тази област; условията за интегрирането на лицата с увреждания в социалните процеси, подходите за нормализирането на обществената среда, в която живеят.

Съдържание на учебната дисциплина: Специалната педагогика като наука и практика: От дефектология към специална педагогика. Специалната педагогика като наука и практика. Обект и предмет на специалната педагогика. Принципи на специалната педагогика. Методология и методи на специалната педагогика. Структура на специалната педагогика. Специални образователни потребности – категории. Обучение и развитие на деца със специални образователни потребности: Развитие на грижата на обществото към децата с увреждания /децата със специални образователни потребности/. Обучение и развитие на децата с увреждания (ДСОП). Специфика на учебния процес при ДСОП. Интегрирано обучение на ДСОП. Децата със СОП в общата класна стая. Социална рехабилитация.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Обучението на студентите през семестъра протича под формата на лекции и семинарни занятия. Използват се различни варианти за подпомагане на студентите в процеса на учене – индивидуални и групови

консултации; методически указания; приемно време и др. В уводно занятие студентите се запознават с учебната програма, с начините за провеждане на текущия контрол и набирането на кредити. Практическите занятия протичат в специализирани педагогически /учебни, възпитателни и превъзпитателни/ заведения и центрове за рехабилитация и социализация на лица с аномалии в развитието. Осъществяват се диференцирани наблюдения на деца с увреждане, над организацията на трудовото и професионално обучение на тази група подрастващи. **Извънаудиторна заетост:** подготовка за решаване на тестове и контролни работи по предварително зададени от преподавателя параметри на материала; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

18. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. Елена Кондева, катедра „Педагогика”

E-mail: elen.kondeva@swu.bg

Анотация: Курсът по практически английски език (част III) продължава логически втората част и води до усъвършенстване и задълбочаване на получените до момента активни и пасивни езикови умения на ниво **A1 – A2 (според Общата европейска езикова рамка)**. За разлика от предходните два курса, тук се набляга върху компетенциите за изразяване на идеи в конкретни житейски ситуации, както и върху общуването на академични теми. Усвоява се терминология за езиков анализ и представяне на езиковите правила и закони.

Съдържание на учебната дисциплина: Future tenses: Future Simple - Be going to - Present Continuous /predictions about the future, on-the-spot decisions, plans and intentions for the near future, predictions based on what we can see (evidence) or know/; Time expressions. The to-infinitive - The infinitive without to - The -ing form. Modal verb "shall" – making suggestions. Present and past obligation (expressing obligation /prohibition / absence of necessity): have to, had to, must / mustn't, needn't, don't have to, didn't have to, wasn't /weren't allowed to. Adverbs and adjectives; Order of adjectives / adverbs. Once upon a time : a fairy story / past tense. Past Simple vs. Past Continuous /past tense review/. Describing feelings; Adjective suffixes /vocabulary/ - word formation, derivation. Present perfect tense /review/ - forms: -positive, -negative, -questions Time expressions : ever, never, yet, just / Past participles. Present Perfect vs. Past Simple. Everyday situations 1) Catching a train 2) At the airport. Living dangerously! /reading comprehension/; Interviews. Type 1 Conditionals (hypothesis) (result. Expressing Preference prefer would prefer would rather. Relative Pronouns - Relative Adverbs- Position of Prepositions in Relative Clauses. Phrasal verbs.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* Чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност за преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетенциите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна

информация за овладените знания. **За извънаудиторна заетост:** писане на обява за работа; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи /навици за боравене с речник, посещение на библиотека/; изготвяне на план /отделяне на параграфи, които да бъдат опорни точки при оформлението на структурата на писменото смислено изложение, вмъкване на свързващи думи „linkers”, характерни за английския език/; проучване на организацията на неформално писмо до приятел; писане на дескриптивни съчинения; творчески задачи: сърфиране из web мрежата, намиране на оригинален илюстративен материал, представяне пред групата на фрази, различни от тези в учебника; насърчаване на студентите сами да обогатяват лексикалния корпус като изготвят табла по предварително предложени теми от преподавателя.

Задължителни учебни дисциплини за IV семестър

19.МЕТОДОЛОГИЯ И МЕТОДИ НА ПЕДАГОГИЧЕСКИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Траян Попкочев, катедра „Педагогика”

E-mail: popkochev@swu.bg

Анотация: Курсът по дисциплината „Методология и методи на педагогическите изследвания” въвежда студентите в същността и особеностите на изследователския процес във възпитанието и образованието. Неговите **цели** са: *Познавателни* – студентите да усвоят знания свързани с конструирането на научно педагогическо изследване; с методите за изследване и оценяването на педагогическите явления и процеси; с приложението на математико-статистически методи за количествена обработка на емпирична педагогическа информация; със структурата на научно-изследователски текст. *Приложно-практически* – формиране у студентите на умения да изграждат концептуалните основи (методология) на педагогическо изследване; конструират експериментални педагогически методики; да анализират по същностни аспекти емпирична педагогическа информация.

Съдържание на учебната дисциплина: Видове педагогически изследвания. Методология на педагогическото изследване. Методика на експерименталното педагогическо изследване. Критерии и показатели в педагогически изследвания. Методи на педагогически изследвания. Качествени педагогически изследвания. Педагогическо наблюдение. Анкетата в педагогическите изследвания. Педагогически тест. Педагогически експеримент. Социометрични методи. Контент-анализ. Други методи. Статистически методи. Разработване на научен труд.

Технология на обучението: За аудиторната заетост: Основен метод на обучението е *лекцията*. Тя се съчетава с дискусия при подходящо лекционно съдържание от учебния курс. Използва се и презентация на Power Point. В края на лекцията се предвижда провеждане на кратка беседа за обобщение по темата и затвърдяване на материала. Допуска се включване на студентите със свои съобщения по темата от лекцията, изградени въз основа

на самостоятелна работа с научна литература. **За практическите упражнения:** Основната цел на практическите упражнения по дисциплината е студентите да усвоят знания и умения за операционализиране на теоретичните знания към реални изследователски проблеми. Естеството на решаваните задачи (изграждането на практически умения) предполага използването на богата гама от методи за обучение: разказ, обяснение, демонстрация, упражнения, самостоятелна работа (индивидуално или в екип), евристична беседа, дискусия. **За извънаудиторната заетост:** Съставяне на библиография по определен проблем; реферирание на литература (поне 3 източника от класически педагогически изследвания или монографии); рецензиране на статия върху експериментално педагогическо изследване; самостоятелно съставяне на анкетна карта за проучване на социално-педагогически проблеми на образованието и възпитанието; съставяне на протокол за наблюдение на урок; апробиране и анализ на самостоятелно съставена методика за изследване и др.

20.ФИЛОСОФИЯ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Веска Гювийска, катедра „Педагогика”

E-mail: v_guviiska@swu.bg

Анотация: Лекционният курс е предназначен да въведе студентите в основната методологична роля, която има философията за развитието на педагогическата наука като цяло. Основен акцент се поставя върху плурализма в становищата на различните философски школи, идеи и автори, относно същността на човешката природа и възможностите за упражняване на възпитателно въздействие върху нея. Лекционният материал е структуриран в няколко направления: сократистика като сократова беседа, роля на въпросът като образователна онтологема, евристика като видове мислене – критическо, проблемно, творческо, социология на образованието и роля на образователните институции, психологически теории като теории за развитието на децата и др., всички прочетени в педагогически контекст. Лекционният курс съдейства за разширяване на философската култура на студентите, методологическите им компетенции и светогледни позиции.

Съдържание на учебната дисциплина: Теории за образованието – общометодологически аспекти. Обучение и мислене: Старогръцка идея за образованието (пайдея). като прототип за европейско образование. Сократова беседа като основа на философия на образованието. Проблемно мислене и учебно-изследователски процес Откривателско учене. Евристично мислене и високо подредено мислене в обучението. Роля на евристичните методи. Критическо мислене. и ролята на разбирането в обучението. Философия за деца на М. Липман и Ан Маргарет Шарп като международна програма и идейно движение за обучение на деца. Ейдетично мислене и идеите на Л.С. Виготски за символите. Теории за образованието – авторски концепции и школи: Екзистенциализъм на Виктор Франкъл. От логотерапия към логопедагогика. Страхът от ученето и стратегии за неговото преодоляване. Сугестология и сугестопедия. Идеите на Г. Лозанов за роля на внушението педагогиката. Мултисензорно мислене и обучение. Актуализиране на принципа

за нагледност на Коменски. Български приноси на Яна Мерджанова. Теории за развитието на децата и видове теории за ученето: Бихевиоризъм, фройдизъм, конструктивизъм. като научни направления, школи., автори. Теории за социализацията на децата: Ем. Дюркейм за образователните институции. Постмодерна педагогика – Мишел Фуко, Пиер Бурдийо. Роля на властта в образованието.

Технология на обучението: За аудиторната заетост: използват се лекции, придружени с представяне на общофилософски, психологически и педагогически идеи за същността на човека и възможностите и границите за неговото системно обучение и възпитание. Наред с живото слово на преподавателя се използват и нагледни средства като научни трудове на изучаваните автори, биографични бележки, чертежи или схеми на връзките и зависимостите между отделните направления в същността на изложения учебен материал. В семинарите се предлагат беседата, казуси, дискусиата, диспутът, имитационната игра, докладване от студентите за резултатите от техни самостоятелни работи. Предоставя им се възможност да работят в Интернет по посочени адреси на сайтове, от които може да се почерпи по-подробна и систематизирана информация, а също и да се добие визуална представа от портретите и биографиите на изучаваните автори. **За извънаудиторната заетост** – студентите работят в библиотеката, ползват Интернет-услугите за търсене на нужната информация. Разработват анотации, помагат си взаимно или работят по групи, съветват се с преподавателя при срещнати трудности, споделят с него за интересни находки относно изучавания материал по време на самоподготовката. Получават консултации в приемното време на преподавателя или асистента; ползват техни лични литературни източници, когато не могат да си ги намерят в библиотеките или в Интернет. Дава им се възможност да погледнат на света и на човека от различни аспекти, да получат стимули за разширяване и обогатяване представите и познанията на студентите за мирозданието и за необходимостта от все по-задълбочено проникване в техните неразгадани тайни. Това може да бъде желаният ефект от изучаваната дисциплина и след като вече са си взели изпита по нея.

21. СРАВНИТЕЛНО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. дн Лидия Цветанова-Чурукова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: lidycveta@swu.bg

Анотация: Предвиденият цикъл от лекции цели усвояването на информация за съвременното състояние, проблемите и тенденциите в развитието на образованието по света. Сравнителното образование осъществява изследвания в локален, регионален и планетарен мащаб на образователните концепции, идеи, решения, практика. С това подпомага развитието на образователните институции и усъвършенстването на педагогическата дейност в собствената страна. Сравнителното образование запознава студентите с единството и многообразието на педагогическите подходи, процеси и явления. То разширява кръгозорът

им и разкрива пред тях перспективи за по-сполучлива и съвършена организация на обучението и възпитанието като социални реалности. Сравнителното образование разкрепостява младите хора от установените стереотипи на педагогическото мислене и дейност и създава предпоставки за богати творчески изяви в професионален план.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на сравнителното образование. Сравнителното образование – историческа ретроспекция и периодизация. Развитие на сравнителното образование в България. Състояние, проблеми и перспективи в развитието на предучилищното възпитание в съвременния свят. Доучилищното възпитание в България. Характерни особености в развитието на съвременното начално образование по света. Състояние на началното образование в България. Средното образование в съвременния свят - проблеми, ресурси, перспективи. Модернизиране на средното образование в България. Развитие на висшето образование в съвременния свят. Характеристика на висшето образование в България.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Основна форма на обучение по дисциплината “Сравнително образование” са лекционните занятия, семинарните упражнения и практическите упражнения, които се провеждат в съответствие с регламентираното седмично разписание. Лекционният курс се реализира по традиционно утвърдения начин. При систематизираното изложение на информацията целта е да се постигне сполучлив баланс между теоретичен и фактологичен материал. Натрупването на емпирични знания би било безпредметно без последващи задълбочени анализи и обобщения. При композирането на учебния материал се съблюдават приемствени и перспективни вътрешнопредметни и междупредметни връзки. Изключително важен е принципът на обогатяването. Получената информация разширява представите на студентите, развива тяхната любознателност и самостоятелни изследвания. В системата на лекционния курс се използват както конвенционални методи, така и интерактивни. Чрез проблемни въпроси студентите се стимулират към учебни дискусии. Особено важно е те да развиват собственото си оригинално мислене чрез сравнително-образователни проучвания. В тази връзка се използват различни примери от образователната практика по света като илюстрация на едни или други постановки. По време на лекции, семинарни и практически занятия студентите се учат да интерпретират сравняваните образователни реалности. Затвърдяват формираните у тях общоучебни умения и навици за самостоятелна работа с разнообразни литературни източници, за конспектиране, реферирание и аотиране на научна литература, за презентирание на информационни материали. Студентите подготвят изследователски проекти или реферати на базата на двоични или множествени сравнително-педагогически анализи. **Извънаудиторна заетост** (самостоятелна работа): свързана е с подготовката на студентите за полагане на изпит – подготовка на студентите по определени въпроси с теоретична и практическа насоченост с цел разработването им; конспектиране, реферирание и аотиране на научна литература; разработване на курсов проект за защита на теза с двоично или множествено сравнително изследване; изготвяне на библиографска справка по темата на проекта; работа с Интернет за ориентиране в актуална информация по избраната изследователска тема; набавяне или изготвяне на нагледни материали, таблици и схеми със сравнително-педагогически характер по лекционния материал и курсовия проект.

22.ПРАВНИ ОСНОВИ НА ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 1л+1су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра "Предучилищна и начална училищна педагогика"

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Изучаването на дисциплина "Правни основи на образованието" е възможност студентът да придобие редица компетенции за провеждане на научноизследователски практики. Курсът въвежда студентите в правната сфера на образованието. Поставя се акцент върху държавната политика и по-конкретно връзката между политиката и законодателството в сферата на образованието, като се използва интердисциплинарен подход, т.е. логично и систематизирано се преплитат знания от – педагогика, училищното законодателство, история на педагогиката, сравнително образование.

Съдържание на учебната дисциплина: Правото на образование: понятия, концепция и съдържание в българското законодателство и международни документи. История на образователната политика. Структура и съдържание на рамковия закон на образованието – предмет на регулиране и основни положения. Нормативно-правни основи и характеристики на образователните степени и образователните институции в системата на народната просвета. Правни основи на професионалното и висшето образование. Образование за деца със специални образователни потребности – държавна политика и нормативна рамка. Държавни образователни стандарти/изисквания за степени на образование, общообразователен минимум, учебен план и организация на възпитателно-образователния процес. Органи на управление, контрол и оценка на образованието в Република България. Права и отговорности на участниците в предучилищното възпитание и училищното обучение. Особенности на педагогическия труд.

Технология на обучението: *За аудиторната заетост* на студентите: Курсът на обучение по учебната дисциплина "Правни основи на образованието" е пряко свързан с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на разглежданите проблеми. Проблеми разглеждани по време на лекционния курс и имащи отношение към него, като: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на нормативни източници или положителни практики при обсъждане на проблема; цялостно разработване на проблем от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната и структурна страна на лекционната форма по дисциплината и пр. Проблеми разглеждани по време на семинарните упражнения и насочени към усвояване на практически знания и умения, като: решаване на казуси; разработване и представяне на презентация; анализ, систематизиране и обобщаване на нормативни документи съпроводен със собствени разсъждения и коментари. *За извънаудиторната заетост* на студентите: След всяка разгледана тема се предлагат възможните варианти за самостоятелна работа на студента. Студентът подлежи на текущ контрол три пъти през семестъра.

23.ПРИБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 1л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Пелагия Терзийка, катедра „Педагогика”

E-mail: pelagia.terziyska@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина “Приобщаващо образование” е насочено към изясняване на приобщаващото образование като ключова политика, свързана с осъществяването на мащабни промени и преосмисляне на традиционните образователни модели; като процес на промяна на училищната среда, основан на уважението и приемането на другия. Значимо място се отделя на теоретично-съдържателния анализ на редица основни понятия. Разглеждат се предизвикателствата пред обучението в контекста на приобщаващото образование; факторите за приобщаване; условията за ефективно приобщаващо образование; превенция на отпадането от училище и формите на професионалната подготовка на учителите в условията на приобщаващото образование и др.

Съдържание на учебната дисциплина: Предизвикателството „приобщаващо образование“. Актуалност и основни понятия. Приобщаващото образование – доминираща парадигма днес. Предпоставки – социални и политически за възникване на идеята за приобщаващо образование. Концептуални основи на приобщаващото образование. Субекти на приобщаващо образование. Ценността на различието в аспекта на приобщаващото образование. Принципи на приобщаващото образование. Условия на приобщаващото образование. Фактори за приобщаване. Технологии за осъществяване на приобщаващото образование. Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в условията на приобщаващото образование. Дейности по мотивация и преодоляване на проблемното поведение на децата и учениците в контекста на приобщаващото образование. Стратегии за преподаване и подкрепа на учениците в условията на приобщаващата класна стая.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: Организацията на обучението по тази дисциплина има за цел да представи адекватен алгоритъм за системност и непрекъснатост в подготовката на студентите. Обучението през семестъра протича под формата на лекции и семинарни занятия. Използват се различни варианти за подпомагане на студентите в процеса на учене – индивидуални и групови консултации; методически указания; приемно време и др. Лекционният курс се провежда по традиционно утвърдения начин с използването на различни литературни източници, схеми, нормативни документи, които спомагат за онагледяване и улесняват разбирането и осмислянето на изучаваната материя. Лекциите се подкрепят с множество примери от практиката. Обсъждат се актуални въпроси, повдигнати и дискутирани в средствата за масова комуникация и въпроси, които в настоящия момент особено много интригуват студентите като например състоянието и тенденциите в развитието на приобщаващото образование в България, професионалната подготовка на децата с увреждане и тяхната социална рехабилитация. **Извънаудиторна заетост:** Самостоятелната работа на студентите се изразява в: подготовка за решаване на тестове и контролни работи по предварително зададени от преподавателя параметри на материала; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

Избираеми учебни дисциплини за IV семестър

1. ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Анастасия Пашова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: asia_p@swu.bg

Анотация: Обучението се осъществява по учебна програма, ситуирана в модули. Всеки от тези модули представлява относително завършена цялост доколкото тя е част, изграждаща общото съдържание на обучението по учебната дисциплина. Курсът е един от първите опити за алтернативно търсене на решения за межкултурно образование на университетско ниво и в частност при подготовката на магистри. Дискутират се различни теории за културата и етносите и се търси връзката между тях. Разглеждат се психологическите аспекти на межкултурните взаимодействия. Предлага се на студентите информация за интеркултурността – същност, културни недоразумения и конфликти, фактори за ефективни межкултурни взаимодействия; модели за оценка потребностите на учениците и проблемите на различията.

Съдържание на учебната дисциплина: Тезаурус на основните понятия – култура, етноси, межкултурно образование и възпитание, интеркултурна педагогика, малцинства, човешка субектност, характер, ценностна ориентация, свобода, дисциплина, догма, модел на възпитание, личностна уникалност. Образователна политика и културни различия; Измерения на културата. Определения на културата. Съдържание на културата. Образователни функции на културата. Етническо съзнание и самосъзнание. Теория за предразсъдъците, расизма и дискриминацията; Отношения между културите. Акултурацията, като умения за познаване, разбиране и уважение на “другата” култура Межкултурност. Межкултурно взаимодействие. Етносите. Дефиниране на понятията. Теории за етничността. Етничността като: основно условие за идентичност. Държавни политики и етноси. От социални към културни идентичности – образователни измерения. Признаване разнообразието от културни идентичности. Необходимост от отваряне на публичното пространство към групи, които са изключени от активно участие в него. Психологически аспекти на отношенията между културите и етносите. Психоаналитично направление. Когнитивно направление. Теории за етноцентризма. Проблемът за идентичността. Терминология. Преход от мултикултурно към межкултурно образование. Межкултурното образование и правата на човека. Същност на межкултурното образование. Основни цели. Основни задачи. Съдържание на межкултурното образование. Ценности и направления. Аспекти на межкултурното образование. Учебно съдържание и принципи на подбор на учебното съдържание. Ефекти от межкултурното образование. Борба с проявите на нетолерантност и дискриминация. Межкултурно образование и миграция. Интеркултурна педагогика. Термини свързани с отношението педагогика – култура. Проблеми при конструирането на интеркултурната педагогика. Същност и задачи на интеркултурната педагогика. Документи за образованието на малцинствата. Етнорелигиозна структура на населението в България. Неравенства в шансовете за образование.

Технология на обучението: В курса освен лекционната част, която е оформена като мултимедийни презентации силно се застъпва и самостоятелната им изследователска дейност. Обучението се онагледява с литература и снимков материал от Интернет. По време на семинарните занятия се работи с интерактивни методи на екипен принцип.

2. МЕТОДИ НА РЕФОРМАТОРСКАТА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Светлана Николаева, катедра „Педагогика”

E-mail: nicolaeva@swu.bg

Анотация: Реформаторската педагогика още от възникването си, та чак до наши дни има съществен принос в обогатяването на педагогическата практика. Проследяват се, анализират се и се обобщават теоретични постановки на видни представители на реформаторската педагогика. Силно се акцентира върху методите и подходите. Насочва се вниманието на студентите към експериментите съобразно целта и вида на възпитанието и според методите на научното изследване. В настоящия лекционен курс се анализират научните методи на индивидуалната педагогика, социалната педагогика и експерименталната педагогика. Отделено е място на метода на Мария Монтесори, Джон Дюи и др. Методите за самоуправление в интернатната система на Антон Макаренко, Януш корчак, Ангел Узунов и др. са обект на обсъждане в лекционния курс.

Съдържание на учебната дисциплина: Научна характеристика на идейния плурализъм на реформаторската педагогика на фона на епохата с нейните социално-икономически тенденции. Теории и експерименти съобразно целта на възпитанието. Теории и експерименти според методите на научното изследване. Реформаторски теории и експерименти по вида на възпитанието. Научни методи на индивидуалната педагогика. Свободно възпитание. Елен Кей. Научни методи на социалната педагогика. Паул Наторп. Паул Бергеман и др. Научни методи на експерименталната педагогика. Експериментът. Тест. Стенли Хол. Ернст Мойман. Алфред Бине. Жан Пиаже. Димитър Кацаров и др. Методът на Жан-Овид Декроли. Метод Монтесори. Метод на проектите на Джон Дюи. Методът на философстването на В. Дилтай. Психоанализата на З. Фрой. Гражданското образование на Георг Кершенщайнер. Педагогиката на действието на Вилхелм Лай. Методите за самоуправление в интернатните системи на Антон С. Макаренко, Януш Корчак, Адолф Фериер, Александър Нийл, Ангел Узунов и др.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* се осъществява в две форми: лекции и семинарни упражнения. В края на всяка лекция преподавателят осигурява време за въпроси и дискусии. Семинарните упражнения се провеждат на групи. Присъствието е задължително. Усвояването на учебното съдържание се подпомага от използването на презентации, печатни копия и др. От студентите се изисква активно участие в решаването на поставените задачи. *Извънаудиторната заетост* предвижда: 1. Разработване на реферати, проекти, проучвания, работа в Интернет среда, работа в библиотеката и др. 2. Посещаване на

индивидуални и групови консултации във връзка със самостоятелното или екипно разработване на поставените задачи.

3. СОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ НА ДЕТЕТО

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р София Дерменджиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: sofger@swu.bg

Анотация: Дисциплината „Социално развитие на детето“ разглежда процесите, характеризиращи взаимодействието на детето със света и другите по пътя на неговото съзряване. Учебната дисциплина фокусира вниманието върху особеностите при овладяването на социалните отношения с артефактите на човешката цивилизация, както и върху утвърждаването на детето като субект на собствената си активност. Задълбочено се изследва специфичния синтез и взаимовръзката при изграждането на личността и груповия субект на дейността. На теоретическо равнище се обсъждат и се анализират сложните взаимоотношения между възрастните и подрастващите, между педагога и децата, между семейството и образователните институции. Дискурсивно се засягат проблемите, свързани с възпитанието, образованието и формирането на ценностните ориентации в информационното общество. Разкрива се същността на педагогическото познание като база за аргументирано решаване на казуси от всекидневието в контекста на: взаимодействие по посока „опознаване на себе си“; взаимодействие „дете-семејство“; взаимодействие „дете-деца“; взаимодействие „дете-възрастен“; взаимодействие „дете-околна среда“.

Съдържание на учебната дисциплина: Влияние на пренаталното развитие върху социалната история на детето. Биологични сигнали в бебешка възраст за ранната социализация. Социално пространство за поява на Аз-а и феномена „базисно доверие”. Социално взаимодействие и логика на социалното влияние в родителската система. Ранно детско развитие и криза на третата година. Формиране на емоционален контрол в собствената игрова дейност – играта като социална система. Поява на социално-ориентирано поведение и културно-образователната среда в детската градина. Развитие на умения за общуване с връстници и възрастни за преодоляване на детския егоцентризъм. Разпознаване на семейството като фактор за изграждане на личностната идентичност. Въвеждане на личностно-ориентирания модел на взаимодействие (конструктивизма на Ж. Пиаже, теория на Л.Виготски за социокултурното развитие). Систематизиране на ситуационните форми на възпитание (теорията за педагогическото взаимодействие „дете-среда”). Усвояване и възпроизвеждане на социален опит чрез общуване и дейност на детето. Характеристики на позитивните подходи за придобиване на социална компетентност от детето. Функционални аспекти на комуникацията като ключова компетентност за изграждане на социално-ориентирано поведение на детето. Условия за реализиране на педагогическото общуване като предпоставка за развитие на детската личност.

Технология на обучението: *Лекциите* се провеждат чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от вузовската дидактика и съвременни методи на

обучението или на елементи от тях – елементи на социалнопсихологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод, мозъчна атака. Тяхното съдържание разчита на богат нагледен илюстративен и демонстрационен материал. **Семинарните занятия** се провеждат на основата на обсъждането на съдържанието на лекциите или на предварително проучената от студентите литература. Студентите усвояват умения да си служат свободно с психолого-педагогическата лексика, да проверят и систематизират знанията си, да формулират професионално въпроси. **Извънаудиторната заетост** се организира самостоятелно от студентите. Извършеното от тях се оформя творчески и се представя на преподавателя в приемното му време. Извънаудиторната заетост е построена на основата на провокирането активността на студентите за проучване на научни теории от областта на социалното развитие на детето и на тази база извършване на анализ на подбрани учебни казуси.

4. ВЪЗПИТАТЕЛНИ ИДЕИ В ДЕТСКАТА ЛИТЕРАТУРА

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Славей Златева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: szlateva@swu.bg

5. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКА ДИАГНОСТИКА НА ДЕТСКОТО РАЗВИТИЕ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: В системата на педагогическите науки психолого-педагогическата диагностика заема важно място, което особено проличава при новия подход към детето като към личност, активно участваща в своето собствено развитие, самоактуализация и адаптация. Съобразяването с основните параметри на развитието – възрастовите и индивидуалните особености на личността, мотивира необходимостта от тяхното познаване от педагога, за да може да ръководи целенасочено, конкретно и ефективно възпитателния процес. Резултативността от осъщественото педагогическо взаимодействие корелира пряко със системното диагностициране и прогнозиране на развитието на децата и групата.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на психолого-педагогическата диагностика. Методология на психолого-педагогическите изследвания. Педагогическата диагностика като наука. Понятиен апарат на психолого-педагогическата диагностика. Структура на диагностичния процес. Методи на изследване. Наблюдението като метод.

Анкетиране. Други анкетни методи: въпросник, беседа, интервю, чек-лист. Психолого-педагогическа характеристика. Тестов метод. Експериментът като изследователски метод. Социометрични методи на изследване. Моделирането като метод на педагогическите изследвания. Методи на математико-статистическа обработка на данните. Онагледяване на резултатите от научно-педагогическите изследвания. Оформяне на научен доклад за извършените научно-педагогически изследвания. Структура на доклада, постановка популяризиране, хипотеза и изисквания.

Технология на обучението: Лекциите се провеждат по класическия начин като студентите се запознават последователно с предвидения материал. Те са богато илюстрирани с диагностичен материал, който се подлага на анализ. Предвиждат се фронтални въпроси, диалог с по-активните студенти и аргументиране на техните становища. анализ на реферати, доклади, съобщения. По време на семинарните упражнения студентите се запознават с основни изследователски методи и диагностични техники за установяване нивото на детското развитие и нивото на готовността за училищно обучение. Предвид спецификата на учебния курс и за постигане на целите, задачите и очакваните резултати се предвиждат следните форми за самостоятелна дейност: работа по оформянето на реферати, диагностични материали, проект на научно изследване, рецензии.

6. ПРОМОЦИЯ НА ЗДРАВЕ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Здравни грижи”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Лектор:

Доц. д-р Росица Дойновска, катедра „Здравни грижи”

E-mail: doynovska@swu.bg

7. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИ ДИЗАЙН НА СВОБОДНОТО ВРЕМЕ НА ДЕТЕТО

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Красимира Марулевска, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: krasimira_marulevska@swu.bg

Анотация: Курсът на обучение по учебната дисциплина „Психолого-педагогически дизайн на свободното време на детето” е насочен към изграждане на професионална педагогическа компетентност за ефективно планиране, организация и реализация на разнообразна дейност, свързана с пълноценното използване на свободното време на децата в условията на детската градина, училищната и извънучилищна среда. Важна задача в подготовката на бъдещите учители е да бъдат осъзнати, анализирани и интерпретирани в теоретичен и практически аспект съвременните измерения на „свободното време”. Курсът на

обучение трябва да допринесе за ново педагогическо осмисляне на проблемите, свързани с реализацията и самореализацията на личността в условията на свободното от активни учебни занимания време. В този контекст акцентите в съдържанието на учебната програма по дисциплината „Психолого-педагогически дизайн на свободното време на детето” са: изграждане на култура на свободното време; планиране и осъществяване на богата, емоционално наситена, съобразена с интересите на децата и учениците, дейност в извънкласни и извънучилищни условия; създаване на модерно и педагогически осмислено културно пространство за пълноценно използване на свободното време за цялостното личностно развитие на детето; изграждане на оптимални организационно-управленски модели за ефективна реализация на разнообразни дейности в свободното време на децата и учениците; формиране на умения и компетенции за ефективно прилагане на разнообразни форми, методи и средства за организиране на свободното от учебни занимания време. Акцент се поставя и върху специфичната функции, умения, компетенции, отношения, нагласи и позиции на педагога в ролята на аниматор при организирането на свободното време на децата и учениците от различни възрастови групи.

Съдържание на учебната дисциплина: Социални аспекти на организацията на свободното време. Съвременни модели за организация на свободното време. Психолого-педагогически аспекти на свободното време на детето. Състояние, структура, същност и съдържание на свободното време на детето в съвременните социални условия. Място и роля на държавните и обществените институции и организации за организирането на свободното време на децата и учениците. Партньорство и активно взаимодействие със семейството в организирането на свободното време на децата и учениците. Методи и форми за организиране на свободното време на деца в предучилищна възраст. Педагогическото взаимодействие в контекста на проблема за свободното време на детето в начална училищна възраст. Организационно-методически аспекти на възпитателната дейност през свободното от учебни занимания време. Педагогически измерения на професията на аниматора. Свободното време на децата в интеркултурна среда. Организацията на свободното време в контекста на проблема за интегрирането на деца със специални образователни потребности. Организацията на свободното време и превенцията на противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: изложение в съчетание с беседа; демонстрация и наблюдение; дискусии и диспути по определени въпроси; работа в екипи за решаване на определени въпроси и задачи, казуси; разработка на инструментариуми и тестове; разработване на учебни проекти. **За извънаудиторна заетост:** анализиране на специализирани литературни източници; изготвяне на модели за практически решения по разнообразни теми за организиране на свободното време; участие в решаване на поставени от преподавателя казуси; работа над учебни проекти – индивидуално и в екип; участие в научни форуми.

8. ДЕТСКО ЕКСПЕРИМЕНТИРАНЕ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”
E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: При изучаването на дисциплина е възможност студентът да придобие редица умения за планиране и провеждане на елементарни опити и експерименти в детската градина, които да стимулират участието на децата и да бъдат основа за възприемане на планираното образователно съдържание на основата на нагледно-действиен подход и чрез прилагането на практико-приложните методи. Курсът разкрива същността, значението и смисъла на детското експериментиране в средата, заобикаляща детето от предучилищна възраст – материална и социална.

Съдържание на учебната дисциплина: Статут на учебната дисциплина – обект, предмет, цел, задачи. Понятията „експериментиране“ и „детското експериментиране“. Детското експериментиране като собствена за детето изследователска дейност. Експериментирането на детето – фактор за социално, емоционално, интелектуално развитие на детето. Видове експериментиране. Практическата дейност в живота на детето. Планиране и организиране участието на детето в практико-приложните дейности с експериментален характер. Експериментална активност на детето – образователна среда, изисквания, фактори и предпоставки. Елементарните опити – функции и място в методическата подготовка на студента и във възпитателно-образователния процес. Елементарните опити в средата на образователната институция. Практическо приложение или: как и защо водата „чупи“, предмети заредени с електричество, силата на ластика, вълшебствата на въздуха. Експериментирането като процес – функционални и организационни особености. Детското експериментиране и социалната среда. Детското експериментиране в природата – жива и нежива. Мястото на педагога в процеса на експериментиране от детето – наблюдател, сътрудник, оценител. Подходи и принципи за организация, подбор и структуриране на експерименталната дейност на детето. Форми за организация на експерименталната дейност на 3-7-годишното дете. Своеобразие и специфика. Планиране и реализиране на експериментални дейности съобразени с възрастовите особености на детето. Индивидуализиране на детското експериментиране – съобразяване със социален опит, интереси и потребности на детето.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* Изучаването на учебната дисциплина е свързано с активното участие на студентите в обсъждане на проблемите от лекционния курс и интеракцията между преподавателя и студентите, чрез: дискусия по отношение на различни параметри и специфики на проблема; обсъждане на планирани и реализирани от студентите дейности с експериментален характер; анализ на представена теоретична разработка; синтезиране на идеи и решения чрез мозъчна атака, анализ на видео и др. материали. *Извънаудиторна заетост:* Предлагање на идеи за експериментиране с деца от предучилищна и начална училищна възраст – организация, материали, цели, задачи; провеждане на експериментална дейност с деца посещаващи детска градина/училище и представяне на резултатите от нея.

9. КУЛТУРНО-ИСТОРИЧЕСКА ТЕОРИЯ ЗА РАЗВИТИЕТО НА ИГРАТА

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д.н. Елка Янакиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: elka_yanakeva@swu.bg

Анотация: Усвояване на методологически знания за културно-историческия и дейностния подходи за анализ на детската игра, водещи до научно осмисляне и разбиране на фундаменталното ѝ значение за развитието на човека и на функциите ѝ като ценностен ориентир на организацията на живота на децата. Учебното съдържание е организирано в два основни модула. В първия от тях се съдържат: а. запознаване с генезиса на културно-историческата теория и с нейните най-ярки представители в психологията и педагогиката; б. механизмите на въвеждането и прилагането на културно-историческия и дейностния подходи като методологическа основа за научните изследвания в областта на предучилищната педагогика. Във втория модул се проследява влиянието на културно-историческата теория и дейностния подход върху психолого-педагогическите концепции за развитието на детската игра и педагогическата подкрепа на това развитие. Показват се основните закономерности в развитието на играта в онтогенетичен аспект.

Съдържание на учебната дисциплина: Съвременни позиции на културно-историческата теория. Педагогическата практика до и след Лев Виготски. Методология на културно-историческия и дейностния подходи. Етапи на развитието на културно-историческия и дейностния подходи: Л.Виготски, А.Леонтиев, В.Запорожец, Д.Елконин, Е.Петрова, Д.Кр.Димитров. Методи и технологии изследователската и образователната дейност в културно-историческия и дейностния подходи. Зона на близкото развитие – анализ на съвременни педагогически практики. Гносеологически обрат на педагогическите теории – скрити дискусии. Детската игра – социална „ценност“ или метод за обучение? Културно-историческият и дейностният подходи в теорията за единството на основните дейности. Играта – водеща в психическото развитие на детето дейност. Връзка и взаимна обусловеност между играта и своеобразният учебен процес в детската градина. Игра и учене: интеграция и диференциация. Игра и своеобразен детски труд: интеграция и диференциация. Играта и нравственото развитие на детската личност. Защо играта се намира в криза?

Технология на обучението: *Лекционният курс* се провежда чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от университетската дидактика, и съвременни методи на обучението или на елементи от тях –елементи на социално-психологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод. Лекциите се подкрепят с примери, използват се аудиовизуални средства (учебни филми). Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. *Извънаудиторна заетост* (самостоятелна работа), която предвижда: изработване на педагогически съчинения (есета, научни проучвания, сравнителни анализи); консултации в приемното време на преподавателя.

10. ДЕТСКА ТЕАТРАЛИЗИРАНА ИГРА

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Съдържателно учебният курс е насочен към формиране на необходимите педагогически компетентности за развитие на детската психореактивност, общителност и действена природа като специфични умения в подготовката на детето за участие в роля при реализиране на театрално представление. Основните тематични акценти в лекционния и практическия курс са свързани с характеристиките на театрализираните игри за развитие на детската наблюдателност; за действия с въображаеми предмети; за създаване на ситуации, благоприятстващи възприемането на литературно произведение; за подготовка и реализация на етюд, на импровизация на моменти от приказка и на представление.

Съдържание на учебната дисциплина: Философски, естетически и педагогически схващания за образователната роля на театралното изкуство. Театрализираните игри и противоречия в съвременната образователната практика в предучилищна възраст. Ролята на театралните педагози в българското образование. Театрализираната игра в театрално-педагогическата система на П. Пенчев. Основен категориален апарат и терминологични уточнения в работата върху подготовка и реализация на детска театрализирана игра. Синтетичността като основен принцип в театралното изкуство - специфика в произведенията за деца. Действеност и условност като същностни характеристики в театралното изкуство – приложение и особености в театрализираните игри. Методологическите концепции на К. С. Станиславски и играта в педагогическото взаимодействие. Базисни характеристиките на театрализираните игри за развитие на детската наблюдателност. Специфика в подготовка и провеждане на действия с въображаеми предмети. Основни принципи в работата върху създаване на ситуации, благоприятстващи възприемането на литературно произведение. Основни етапи при подготовка и реализация на етюд – видове етюди. Психомеханизмите „действена задача“ и „магическо ако“ в подготовката на детска театрализирана игра. Театрални изразни средства при подготовката и претворяването на литературни творби върху основата на импровизация. Театрални изразни средства при подготовката и претворяването на литературни творби върху основата на дословно наизустен авторски текст. Съдържателни характеристики в творческия процес на импровизация на моменти от приказка и на представление.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – осъществява се чрез *лекции и семинарни упражнения (продължителност 60 часа)*, в които студентите участват в изпълнение на творчески задачи, импровизации, кратки етюди. Обучаваните се ангажират с участие в симулативни игри, в театрализираните дейности и коментари на наблюдавани импровизации. *Извънаудиторна заетост (предвидени 90 часа)* – студентите усвояват самостоятелно или в екип основни елементи в подготовката на театрализирана игра; подготвят и представят кратки етюдни задачи, разработват реферат.

Избираеми практикуми за IV семестър

1. ПИСМЕНА И ГОВОРНА КУЛТУРА

ECTS кредити: 4,0

Форма на проверка на знанията: т.о.

Методическо ръководство:

Катедра „Български език“

Филологически факултет

Лектор:

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Вид на изпита: писмен

Проф. д-р Антони Стоилов, катедра „Български език”

E-mail: antony100@swu.bg

Анотация: Да се формира у студентите умение да си служат правилно с правописните и правоговорните правила, действащи в съвременния български книжовен език. Да формира у студентите способност да си обясняват механизма на допусканата правописна или правоговорна неточност и причините, довели до нея – асимилационен или дисимилационен процес, диалектно влияние и т.н. Да се възпита уважение към творческия гений на българина, възпел в българския език.

Съдържание на учебната дисциплина: Правопис. Правила за писане на пълен и на кратък определителен член. Правила за употреба на главни букви при отправяне и в обръщението на заявления, молби, официални писма и декларации. Правила за употреба на главни букви в текст под заглавие, сочещ вида или жанровата специфика на материала. Правила за писане на текстове към неезиков илюстративен материал. Правила за писане на началните букви на дисциплини и специалности, на написани с думи учебни оценки. Правила за оформяне на рубрики. Морфологична употреба на главни букви. Слято, полуслято и разделно писане. Променливо Я. Употреба на запетая. Употреба на кавички и употреба на точка. Синтактично съгласуване. Правоговор.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост* е изградена от практически упражнения. На тях преподавателят разяснява и илюстрира с примери съдържанието на темата на занятието, а студентите представят своето виждане по зададените от преподавателя казуси. *Извънаудиторната заетост* на студента се състои от: самостоятелна работа в библиотека; консултации с преподавателя; подготовка за семинарното занятие; подготовка за контролна работа; писмено разработване на задачи и теми (реферати), поставени от преподавателя; писмено разработване на курсова работа; теренна работа (събиране и обработване на материал). Темите и задачите за всяка конкретна разработка студентът изпълнява в писмен вид. Темата на писмената разработка се определя от преподавателя само след осъществено събеседване със студента. Съдържанието на разработката е в пряка зависимост от темата. Темата определят студентът и преподавателят, като преподавателят може да възложи и тема от периферията на изучаваната учебна дисциплина – например да се издирят погрешни (спрямо нормата) заглавия от вестници, издирване и събиране на диалектизми, чуждици или сленгови единици, и др.

2. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Милена Левунлиева, катедра „Педагогика”

E-mail: levunlieva@swu.bg

Анотация: Курсът по практически английски език ‘New Headway’ част IV е насочен към усвояването на основни комуникативни умения като способност да се разбират и съставят смислени изказвания /устно и писмено/, в съответствие с правилата на английския език.

Съдържание на учебната дисциплина: Expressing quantity, compound pronouns, articles, buying things – prices and shopping, filling in a form. Verb patterns, futurity – “going to” and “will”, collocations with “have”, “go”, “come”, “How do you feel” – adjectives, expressing plans and ambitions. Revision and a test. Descriptions – “What ... like”, comparative and superlative adjectives, so/as...as, talking about towns, synonyms and antonyms, talking about money. Present perfect with “for” and “since” and past simple, tense revision, talking about music, adverbs, binomials. Modal verbs of permission and advice, vocabulary – jobs, social English – “At the doctor’s”, giving advice, holidays. Revision and test. Time and conditional clauses, collocations with “take”, “get”, “do” and “make”, discussion – hotels, life in future, linking words – advantages and disadvantages of ... Verb patterns, infinitives, vocabulary – shops, describing feeling and situations, exclamations with “so” and “such”, discussing adventures. Passives, verb-noun collocations, everyday English – notices, discussion – changes and habits, review of a book or film. Annual revision.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост* - Практически курс по английски език, основан на комуникативния подход в овладяването на чужди езици. *За извънаудиторна заетост* - писане на съчинения; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи.

3. АРТПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина се стреми да даде балансирано единство от знания и професионални умения за осъществяване на достъпен, емоционален и интригуващ педагогически процес. Практикумът е насочен към използване на разнообразието от изкуствата с педагогическа цел, на катарзисния ефект от възприемането и създаването на художествени творби е акцент в учебното съдържание. Чрез тази дисциплина студентите обогатяват собствената си творческа индивидуалност. Курсът съответства с общите цели и квалификационната характеристика на специалността, с академичните стандарти на Университета, обогатява професионалните компетентности на студентите.

Съдържание на учебната дисциплина: Педагогика на обучението по изкуство и артпедагогика – специфики. Дискусия върху базисните функции на артпедагогиката. Артпедагогически принципи и методи. Артпедагогически ефекти на приказките. Музикална артпедагогика. Артпедагогически ефекти на дейността възприемане (слушане) на музика и на дейността свирене на (детски) музикални инструменти. Артпедагогически ефекти на музикално-ритмични движения и танцова дейност. Артпедагогически ефекти на изобразителната дейност. Артпедагогически ефекти на театралната дейност. Същност и специфика на психодрамата. Откриване, поддържане и развитие на артистични качества у деца и ученици. Образователен театър.

Технология на обучението: Формата за организация и провеждане на обучението по дисциплината е практическа. В началото студентите се запознават с учебната програма и начина на оценяване на резултатите от обучението. Поставят се конкретни задачи на студентите, които те трябва да разработят. Всеки студент представя своята задача пред колегите си и се беседва върху нея.

4. РЕШАВАНЕ НА ДЕТСКИ КОНФЛИКТИ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Практикумът по “Решаване на детски конфликти” е с особена значимост в професионално – образователната програма за подготовка на кадри в областта на педагогическите специалности поради нарастващата социална роля на конфликтите във възпитателния процес и необходимостта от разработване и усвояване на стратегии за ефективното им управление и конструктивно разрешаване. Детската градина и училището като възпитателен институт са основен фактор за социално-педагогическо въздействие върху децата. Затова курсът на обучение предвижда въвеждане на студентите в тематиката на конфликтното и отклоняващото се от нормата поведение на децата и юношите и усвояване на определени стратегии за профилактика и корекция чрез адекватни педагогически и психотерапевтични методи.

Съдържание на учебната дисциплина: Модел за формиране на кооперативни навици за сътрудничество и взаимопомощ в детската група. Игрови техники за изграждане на експресивно-комуникативни умения ,умения за самоконтрол и способност за емпатия у учениците. Педагогът – консултант и семейната възпитателна среда. Равнища на реализация на посредническата функция на педагога. Транзакционен анализ на педагогически ситуации. Игротерапия и арт-терапия на конфликтното поведение. Учителят (Ученикът) – медиатор в конфликтна ситуация. Методът на моделирането в конфликтологията: анализ на педагогически казуси, сценки с вариативен край, ролеви игри. Техники за диагностика на причините за недIALOGичност и конфликти в процеса на педагогическото взаимодействие. Формиране на умения за договаряне при спор. Педагогът – фасилитатор на позитивното общуване в детската група. Анализ на необходимите комуникативни умения. Технологични модели за обучаване на учениците в навици за медиаторство. Условия за ефективно посредничество.

Технология на обучението: При изучаване на курса се прилагат практически занимания и форми за *извънаудиторна дейност*. Практическите упражнения се провеждат под формата на дискусия по предварително зададени теми и тренингови форми. Студентите се запознават последователно с предвидения материал. Предполага се разглеждане на теоретични проблеми на основата на изучаване на научна литература в областта на педагогическата конфликтология, анализ на анотации, реферати, доклади, съобщения, подготвени от студентите. Практическите занимания са богато илюстрирани със словесен

материал /казуси/, който се подлага на анализ. Предвиждат се фронтални въпроси, диалог с по-активните студенти и аргументиране на техните становища.

5. МЕТОД «МОНТЕСОРИ»

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Веска Вардарева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: veska_v@swu.bg

Анотация: Студентите се запознават с основните практически положения в педагогиката на Мария Монтесори и тяхното прилагане в някои съвременни възпитателни програми. Създаден е уникален и действен метод за обучение и възпитание на децата от предучилищна и начално-училищна възраст на основата на детския интерес, индивидуалния подход и правото на детето на свободен избор за начина на действие. Студентите усвояват основната идея на този метод – предоставяне на пълна свобода на детето за самоизразяване и действие.

Съдържание на учебната дисциплина: Наблюдения в Детски център. Изработване на дидактични материали за сензорно възпитание по системата на Монтесори. Изработване на материалите за огромяването по метода на Монтесори. Провеждане на занятия по метода на Монтесори.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост:* Практическите упражнения се провеждат под формата на наблюдения и дискусия по предварително зададени теми и тренингови форми. Студентите се запознават последователно с предвидения материал. *За извънаудиторната заетост* на студентите: След всяка разгледана тема се предлага самостоятелна работа.

6. РАЗРАБОТВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНИ ПРОЕКТИ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Анастасия Пашова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: asia_p@swu.bg

Анотация: Дисциплината предвижда запознаване на студентите с основните програми, финансиращи научни изследвания и проекти с образователна насоченост, както и практическо разработване на такива. Насочена е към придобиване на умения за разработване на научно-изследователски, образователни и социални проекти, и е съобразена с квалификационната характеристика на завършващите специалност ПНУП, ППЧЕ и НУПЧЕ и

възможностите им за реализация в различни учебни учреждения. Чрез познаването на финансиращи институции и програмите, които те предлагат, както и познаването на спецификата на разработването на проекти ще се разшири визията на студентите за бъдеща научно-изследователска работа, както и ще ги подготви за работа в обществени учреждения и неправителствени организации.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия. Проект, програма. Видове програми. Донорски програми. Специфика на „проектния“ език. Финансиране на научно-изследователска дейност. Основни донорски програми, финансиращи исторически изследвания. Основни програми за финансиране на поректи за запазване на културно-историческото наследство. Донорски програми, финансиращи образователни дейности. Проекти за училища и университети. Финансиране на неправителствени организации. Специфика на социалните проекти. Проекти, финансирани от Европейския съюз. Основни направления, фондове, действащи европейски програми. Седма рамкова програма. Специфика на условията за кандидатстване пред различни институции. Работа с формуляри. Общи изисквания и специални условия. Работа с он-лайн базирана документация. Правила за управление, мониторинг и оценка на проекти.

Технология на обучението: Извънаудиторните занимания целят изследователска или репродуктивна работа върху определени теми. Тези индивидуални занимания осигуряват методологическата приемственост между аудиторните занятия и възможността студентите да разширят гледната си точка върху проблематиката на дисциплината. В процеса на същата самостоятелна работа, студентът трябва да подготви 2 свои писмени разработки (тези), оценките по които се явяват част от окончателната оценка по дисциплината. За всяка една от тях се предвиждат по 20 ч. извънаудиторна заетост.

7. ПЛАНИРАНЕ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА СЮЖЕТНО-РОЛЕВАТА ИГРА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д.н. Елка Янакиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: elka_yanakieva@swu.bg

Анотация: Планирането и организацията на сюжетно-ролевата игра е система от практически организирани дейности, с помощта, на които студентите развиват своята игрова култура и се начават как, чрез обогатяващото педагогическо взаимодействие, да поддържат свободната, творческа игра като самостоятелна, субектно-ориентирана дейност на детето. Курсът предвижда развиване на творческите способности на студентите и изграждане на техните умения да планират и поддържат развитието на играта на основата на взаимовръзката ѝ с опознаването на околния свят.

Съдържание на учебната дисциплина: Структурни компоненти на сюжетно-ролевата игра –сюжет, съдържание, роля, правила. Наблюдение и сравнителен анализ на играта на децата от различни възрастови групи. Научно-изследователско включване в сюжетно-ролевата игра на децата (по възрастови групи). Връзка и взаимна обусловеност между запознаването с околната действителност и сюжета и съдържанието на сюжетно-

ролевата игра. Разработванен а план-конспекти на ситуации и апробиране. Представяне на резултатите от работата на учебна научна сесия. Организиране на игровата среда: подбор на играчки съобразно възрастовите особености на децата. Създаване на проект за игрово пространство за всяка възрастова група по отделно. Учителят като партньор в играта – особености на обогатяващото педагогическо взаимодействие в различни възрастови групи. Участие в игрите на децата от различни възрастови групи. Индивидуален личностно-ориентиран подход. Договарянето между децата като предпоставка за възникването и развитието на удовлетворяваща ги сюжетно-ролева игра. Игрови и реални отношения. Преценката като средство за развитие на игровите и реалните отношения. Представяне на проект за генезис и подкрепа на детска сюжетно-ролева игра.

Технология на обучението: *Практикумът* се провежда чрез съчетаване на традиционни методи и похвати и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – елементи на социалнопсихологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод, мозъчна атака. Тяното съдържание разчита на богат нагледен илюстративен и демонстрационен материал. *Извънаудиторната заетост* се организира самостоятелно от студентите. Извършеното от тях се оформя творчески и се представя на преподавателя в приемното му време. Извънаудиторната заетост е построена на основата на провокирането на активността на студентите: а. чрез актуализирането на спомените от игрите нас обственото им детство (като част от формирането на педагогическото им майсторство) и б. чрез формирането на техния интерес към планирането и организацията нас южетно-ролевите игри.

8. ЕКОЛОГИЧЕСКА ЕКСПЕРТИЗА НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СРЕДА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. д-р Цветомира Иванова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: tvetomira.ivanova@swu.bg

Анотация: Практикумът „Екологическа експертиза на образователната среда” е с особена значимост при подготовката на бъдещите педагози поради нарастващата необходимост от експертизиране на социалната и природна среда в учебните институции. В хода на обучението студентите се запознават с изготвянето на екологически паспорт на учебна институция – неговата структура, съдържание и предназначение. Формират и се развиват основни умения за проучване и изследване на образователната среда на учебните институции, в частност детски градини, начални, основни и средни училища.

Съдържание на учебната дисциплина: Екологическа ситуация на района. Характеристика на територията на учебната институция. Характеристика на сградите (помещенията). Влияние на учебната институция върху околната среда. Професионална и методическа база. Мероприятия за подобряване състоянието на околната среда в града. Изводи и препоръки въз основа на екологичната ситуация в града в съответствие с мероприятията по подобряване на екологичната обстановка в града.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – *практическите упражнения* се провеждат по традиционно утвърдения начин с използване на основни форми, методи и

елементи от тях, като беседа, дискусия, разказ, обяснение, илюстриране, упражнение. Студентите участват с експозета и изказвания по възлови и проблемни въпроси. **Извънаудиторна заетост** – самостоятелната подготовка предвижда и обхваща: педагогически проект: Планиране на самостоятелната изследователска дейност; разработване на теми с теоретична и практическа насоченост.

9. СОЦИОЛОГИЧЕСКИ МЕТОДИ ЗА ИЗСЛЕДВАНЕ НА ДЕТСКАТА ИГРА

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Славея Златева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: szlateva@swu.bg

10. ОКАЗВАНЕ НА ПЪРВА ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Здравни грижи”

Факултет „Обществено здраве, здравни грижи и спорт”

Лектор:

Доц. д-р Росица Дойновска, ас. д-р Даниела Величкова-Хаджиева, ас. д-р Мариана Бачева, катедра „Здравни грижи”

E-mail: doynovska@swu.bg

Анотация: Дисциплината дава знания и изгражда умения за оказване на първа долекарска помощ при наранявания, счупвания, кръвотечения, изгаряния от различни агенти (термични, химически), при поражения от електрически ток, ухапвания от насекоми, при застрашаващи живота нарушения в дишането и кръвообращението и др. Обучава студентите в правилата на десмургията и начините на сортировка на пострадалите. Запознава ги с описите на аптечките или аптечните чанти. Обучава ги в поведение на безопасност при оказване на помощта към пострадалите деца и самите тях. Запознава ги с триажните системи за сортиране на пострадали.

Съдържание на учебната дисциплина: Правила за оказване на първа долекарска помощ – нормативни постановки. Медицинска сортировка – определение, видове – вътрешнопунктова, междуболнична, евакуационно – транспортна сортировка. Фрактури, десмургия. Обработка на рана. Първа долекарска помощ при наранявания и счупвания, при кръвотечение, при изгаряния (термични, физически), при измръзване. Ухапвания от насекоми. Първа долекарска помощ при въздействие на електрически ток върху човека, при слънчев и топлинен удар, при попадане на чуждо тяло в окото. Животозастрашаващи състояния. Първа долекарска помощ при Кръш – синдром. Шок, при състояния на безсъзнание, при застрашаващи живота нарушения в дишането и кръвообращението.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – практически упражнения в специализирани учебни кабинети. Самостоятелна работа – демонстрация на заучените техники на оказване на първа долекарска помощ при различни ситуации. *Извънаудиторна заетост* – самостоятелната подготовка предвижда: подготовка за практическите занимания чрез индивидуално отработване на заучените правила за оказване на ПДП; разработване на предварително зададени теми с практическа насоченост; консултации с преподавателите; работа в библиотека; работа в Internet.

Задължителни учебни дисциплини за V семестър

26. ПСИХОЛОГИЧЕСКИ ОСНОВИ НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+1су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р София Дерменджиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: sofger@swu.bg

Анотация: Курсът от лекции е концептуализиран с оглед особеностите на професионалната дейност на детския учител. Съдържанието му се опира на две тези: а). добро е само това образование, което „влачи” след себе си развитието на детето и б). Това, което детето днес може да направи с помощта на възрастния утре ще може да направи самостоятелно. Но за да може детския учител да приложи тези положения в практиката е необходимо да интерпретира психологическите постановки с подходящ педагогически инструментариум. Именно към това се стреми курсът, предлагащ за изучаване психологическите основи на предучилищното образование.

Съдържание на учебната дисциплина: Ролята на психологията в развитието на концепциите за предучилищно възпитание и образование. Социална ситуация на развитие на детето от предучилищна възраст. Съвременните деца и техните потребности от самостоятелност. Семейството като основен компонент на социалната ситуация на развитие на детето от предучилищна възраст. Особенности на самосъзнанието и на специфични начини на общуване през периода на предучилищното детство. Определение на понятието *централно психическо новообразуване*. Емоциите като централна психическа функция при детето от предучилищна възраст. Играта като водеща дейност в развитието на детето от предучилищна възраст. Игра, учене, обучение. Теорията за единството на основните дейности като методологическа основа на възпитателно-образователния процес в детската градина.

Технология на обучението: *Лекциите* се провеждат чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от вузовската дидактика, и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – елементи на социалнопсихологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод, мозъчна атака. Тяхното съдържание разчита на богат нагледен илюстративен и демонстрационен материал. *Семинарните занятия* се провеждат на основата на обсъждането на съдържанието на лекциите или на предварително проучената от студентите литература. Студентите усвояват умения да си служат свободно с психолого-педагогическата лексика, да проверят и систематизират знанията си, да формулират

професионално въпроси. *Практическите занятия* дават възможност на студентите да свържат знанията си с практическата дейност. Те се осъществяват на три последователни етапа: инструктаж, самостоятелна дейност на студентите, анализ на извършената работа в съответствие със задачите поставени на инструктажа. *Извънаудиторната заетост* се организира самостоятелно от студентите. Извършеното от тях се оформя творчески и се представя на преподавателя в приемното му време. Извънаудиторната заетост е построена на основата на провокирането на активността на студентите: а. чрез формиране на сензитивността им към психологическите основи на предучилищното образование и осъзнаване на важността на този аспект за организацията на взаимодействието в детската градина и б. чрез изграждане на умения за отчитане на психологическите основи на предучилищното образование при непосредствено конструиране на основните и допълнителни форми за взаимодействие.

27. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОПОЗНАВАНЕ НА ОКОЛНАТА ДЕЙСТВИТЕЛНОСТ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 3л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Педагогически теории и технологии за опознаване на околната действителност“ от детето в предучилищна възраст се изучава в V семестър на специалностите *Предучилищна педагогика и чужд език* и *Предучилищна и начална училищна педагогика*. Разглежда се като система за ръководство дейността на педагозите, детски учители, насочена към организация и стимулиране на детската познавателна дейност, в съответствие с равнището на развитие на всяко конкретно дете. Дават се насоки по проблеми свързани със съвременния етап на динамично обществено развитие и с изискванията към децата от предучилищна възраст като се конкретизира част от педагогическата теория и практика с основна цел – конструиране на педагогически процес, съответстващ на познавателните възможности на 3-7-годишното дете и подпомагащ неговата ориентация и адаптиране към околния свят.

Съдържание на учебната дисциплина: Детето в света на природата и социума – история и съвременност. Педагогическата теория и отражението ѝ върху педагогическа технология за опознаване на околната действителност – същност, водещи идеи, тенденции, условия и фактори с значение за оформяне на философията по проблема. Познавателната дейност на 3-7-годишното дете за опознаване на природната и обществена среда. Форми за организация на познавателната дейност на 3-7-годишното дете за опознаване на социалния и природен свят. Нагледни методи за опознаване на околната среда. Овладяване на способности за възприемане чрез система от нагледни методи. Словесни методи за опознаване на природната и обществена среда – условия за прилагането им в предучилищна възраст. Изследователската дейност на детето от предучилищна възраст. Опосредствено опознаване на обектите и явленията от околната среда. Педагогическите компетенции на детския учител – основен

фактор за опознаване на околната действителност от детето в предучилищна възраст – изисквания на пазара на труда. Опознаване на социалния свят от 3-6-годишното дете – същност на проблема и технология “технология за детето и технология от детето”. Опознаване на природната среда от 3-7-годишното дете. Опознаване на животинския свят от природата. Опознаване на неживата природа от 3-6-годишното дете – необходимост и значение на процеса за детското развитие. Организация на средата и опознаването на околната действителност. Опознаването на природата и социалния свят като педагогически условие за възпитание и социализация на от 3-7-годишното дете от предучилищна възраст.

Технология на обучението: Курсът на обучение по учебната дисциплина “Педагогически теории и технологии за опознаване на околната действителност” е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите от лекционния курс и практическите занимания чрез: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; обосноваване насочване към практическото приложение на разглеждания проблем; цялостно разработване на проблема от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната и структурна страна на лекционната форма по дисциплината и пр.; решаване на практически задачи; разработване реализиране в практиката на оригинални план-конспекти/проекти за занимания с децата на различна възраст; представяне на идеи и модели на дидактични средства, необходими за заниманията; представяне на актуална познавателна информация, достъпна за децата от различните възрастови групи; участие със собствени изследвания по проблема решение на изследователски задачи по зададена и по собствена методика; обработка и анализ на експериментални данни; представяне на протоколи от наблюдавани занимания в детските групи с анализ и изводи за педагогическата практика; представяне на план-проекти за провеждане на занимания по алтернативни технологии – индивидуални и групови; провеждане с децата от различните възрастови групи занимания, различни по форми и технологии, насочени към опознаването на природната и социална среда и прави оценка на проведеното; анализ върху хода на познавателната дейност за опознаване на околната действителност в конкретна възрастова група и проблем – констатиране на позитиви и грешки и предлагане на варианти за провеждане; включване на собствено изработени дидактични средства в заниманията с децата на различна възраст; представяне на собствено изработена система от критерии за оценка дейността на децата и педагога в процеса на опознаване на околната действителност. Задължително е провеждането на педагогическа ситуация в детската градина.

28. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА ИЗОБРАЗИТЕЛНИ ДЕЙНОСТИ

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум : 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор:

Проф. д-р Емил Куков, катедра „Изобразително изкуство”

E-mail: emil_kukov@swu.bg

Анотация: Педагогическите теории технологии за овладяване на изобразителните дейности в детската градина имат основополагащо значение в системата за подготовка на детски учители, което се определя от важното значение на изобразителните дейности в развитието и възпитанието на детето от 3 до 7 години, като и в целия педагогически процес в детската градина. Съвременната педагогическа технология за овладяване на изобразителните дейности акцентира върху съвременното състояние на проблемите и социално-педагогическата значимост на детското творчество и развитието на детските изобразителни способности. Курсът е в съответствие с общите цели на специалност „Предучилищна педагогика и чужд език“ и с академичните стандарти на университета. Съобразен е и с квалификационната характеристика на специалността и съответно необходимите професионални компетентности.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност и движещи сили на детската изобразителна дейност, основни възгледи, кратък исторически обзор. Основни особености и периодизация на детската изобразителна дейност. Възрастово развитие на детската изобразителна дейност. Основни функции на детската изобразителна дейност. Развитие на основните образи в детската рисунка. Типологическа валификация на детската рисунка. Композиционно и пространствено изграждане на детската рисунка. Изобразително-изразни средства на детската рисунка и детското моделиране. Изобразителни еталони и шаблони в детската рисунка. Източници и преодоляване на шаблоните. Основни затруднения на децата при изобразяването. Частни и общи критерии за преценка на детската изобразителна продукция. Анализ на детските рисунки и моделиране. Педагогически принципи, методи и похвати в обучението по изобразителни дейности. Колективни задачи и двойни занятия по изобразителни дейности. Структура, основни звена и планиране на занятията по изобразителни дейности. Основни типове занятия по изобразителни дейности. Оборудване и материално обезпечаване на занятията по изобразителни дейности. Самостоятелна изобразителна дейност на децата в детската градина извън занятията. Игрови похвати при изобразителните дейности и игри с изобразителните материали. Разглеждане на произведения на изобразителното изкуство с децата от предучилищна възраст. Работа със семейството по изобразителни дейности.

Технология на обучението: За аудиторната заетост: Лекции, използване на методически табла, видеофилми, диапозитиви и комплекти от детски рисунки с цел да се илюстрират определени особености на детското изобразително творчество. Въпроси и отговори с цел включване в лекциите на някои наблюдения на студентите върху рисуването и моделирането по време на практическите занятия в детската градина. Съпоставяне и сравняване на някои възгледи за обучението по изобразителни дейности в детската градина. Практически занятия чрез наблюдение на предварително зададена от преподавателя тема за задачи, регистриране на методическите плюсове и минуси в наблюдаваната преднамерена ситуация и анализ на регистрираните наблюдения. Изготвяне на план-конспект и план-протокол на наблюдаваните занятия.

29. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ИГРОВО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

ECTS кредити: 6,0

Форма на проверка на знанията: изпит

Седмичен хорариум : 3л+0су+2пу

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Славя Златева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: szlateva@swu.bg

Анотация: Учебният курс има за цел да предложи на студентите от бакалавърска степен актуалната проблематика на: педагогическите теории и технологии на игрово взаимодействие в предучилищна и начална училищна възраст. Конструиран е да стимулира усвояването на базови знания от психолого-педагогическата теория за технологии на игровото взаимодействие. Разглежда играта като феномен на детството. Предлага информация за терминологичните проблеми на понятийния апарат на определението на играта. Прави общ преглед на съвременните теории за технологии на игрово взаимодействие. Дискутира теоретични проблемни модели за технологията на игровото взаимодействие. Ориентира за основните форми и технологии на игрово взаимодействие. Провокира дискуссионно отношение към екологичните аспекти на игровото пространство. Лекционният курс предлага разкриване на взаимосвързката игрова култура – усъвършенстване на индивидуалните умения и способности в предучилищна и начална училищна възраст. Поставя студентите пред отговорен и обоснован избор на оптимално съчетание от педагогически технологии за игрово взаимодействие в практически план.

Съдържание на учебната дисциплина: Запознаване със съдържанието на учебния курс. Значимост на проблематиката. Обект, предмет и цели на педагогическата технология за игрово взаимодействие. Играта - специфична човешка дейност и феномен на детството. Определението на играта – терминологични проблеми и понятиен апарат. Съвременни теории и технологии на игрово взаимодействие. Теоретични проблемни области на детската игра. Теоретични модели за технология на игрово взаимодействие. Етапи и основни форми на моделния процес при технологията на игровото взаимодействие. Играта и игровата култура в систематично-теоретичен план. Екологични аспекти на игровото пространство. Игровата култура и усъвършенстването на детските индивидуални способности. Място и функции на играта в цялостния педагогически процес на началното училище. Разновидности на самостоятелната детска игра: фактори и движещи сили за саморазвитие. Видове игроподобни форми: причини за поява, особености на структурата и предназначението им. Възникване на играта в онтогенеза. Предметната игра в ранното детство и възникване на предпоставки за ролева игра. Сюжетно-ролева /символна, въображаема/ игра /СРИ/: предназначение, структура и етапи. Технология на СРИ. Съдържателни аспекти на възрастовото усложняване на СРИ. Усъвършенстване на индивидуалните умения и компетенции в игровото взаимодействие у 3-10 годишните деца. Игра-драматизация /ИД/: театрализирана, социодраматична, режисьорска игра. Генезис и инструментариум за комуникативни и социални компетенции. Място и функции на ИД в цялостния педагогически процес на началното училище.

Технология на обучението: В предвидените теми разглеждани на лекции е заложен стремеж да се организира и структурира така учебния курс, че да се постигне използване на разнообразни методи на преподаване и активно участие на студентите. Комбинацията от традиционно лекционно изложение обогатено със съвременни нагледно технически методи, с интерактивни методи, работа по групи, индивидуално миниекспериментиране и презентирание на получените резултати чрез постери, самостоятелно подготвяне на изпитна задача осигурява задълбочена усвояване на учебното съдържание. Литературната

осигуреност със съвременни източници в библиотеката, читалнята, и възможности за ксерокопия на отделни извадки, подпомагат усвояване на предвиденото програмно съдържание.

30. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 3,5

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Милена Левунлиева, катедра „Педагогика”

E-mail: levunlieva@swu.bg

Анотация: Курсът по практически английски език ‘New Headway’ част V е насочен към надграждането на усвоените по време на предходните семестри комуникативни умения като способност да се разбират и съставят изказвания /устно и писмено/ в съответствие с правилата на английския език, да се работи с автентични писмени и устни текстове на равнище разбиране на основната идея и разбиране на детайлна информация, както и да се развие способността за тълкуване на твърдения на основата на факти от текстовете и за резюмиране на събитията в тях.

Съдържание на учебната дисциплина: The second conditional – dreams and reality, phrasal verbs, social expressions, telling stories – ghosts, adverbs and story writing. Present perfect continuous vs. simple, word formation, adverbs, telephoning, discussion – jobs and ways of earning a living. Past perfect and reported statements, words in context, saying good bye, family life – love stories. Revision and test. Revision – tenses and auxiliary verbs, sounds and spelling – silent letters, social expressions, discussion – wonders of the modern world, inventions. Present time – present simple and continuous, state and action verbs, present passives, vocabulary – sports and leisure activities, discussion – “What’s important to you?”, writing – describing a person, adverbs of degree. Telling tales – past time (narrative tenses), vocabulary on art, music and literature, giving opinions, discussion/writing – “The holiday that wasn’t”. Revision and test. Modal verbs of obligation and permission, adjectives describing people, word-formation, requests and offers, discussion – nationality stereotypes and good manners, discussion on school rules, filling in a form. Future forms, talking about the weather, traveling and using public transport, arranging to meet, “If It’s Tuesday We Must Be in Munich” – reading. Questions with “like”, verb patterns, collocations, signs and soundbites, discussing food, cooking and restaurants, exchanging information about cities, describing a room, relative pronouns. The present perfect simple vs. the past and present simple, phrasal verbs, “On the telephone”, discussion – the modern servant, retirement, writing a letter of application. Annual revision.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост* – практически курс по английски език, основан на комуникативния подход в овладяването на чужди езици. *За извънаудиторна заетост* - писане на съчинения; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи.

Избираеми учебни дисциплини за V семестър

1. СОЦИАЛИЗАЦИЯ НА ДЕЦА ОТ РАЗЛИЧЕН ЕТНИЧЕСКИ ПРОИЗХОД

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Анастасия Пашова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: asia_p@swu.bg

Анотация: Обучението се осъществява по учебна програма, ситуирана в модули. Всеки от тези модули представлява относително завършена цялост доколкото тя е част, изграждаща общото съдържание на обучението по учебната дисциплина. Курсът е един от първите опити за алтернативно търсене на решения за межкултурно образование на университетско ниво и в частност при подготовката на бакалаври. Лекционният курс включва знания за философията, предмета, целите и задачите на социализацията на децата в различна етнокултурна среда. Изяснява терминологичния апарат, с който си служи дисциплината. В учебното съдържание се дискутират част от проблемите на интеркултурното образование и педагогика. Дискутират се различни теории за културата и етносите и се търси връзката между тях. Разглеждат се психологическите аспекти на межкултурните взаимодействия. Предлага се на студентите информация за интеркултурността – същност, културни недоразумения и конфликти, фактори за ефективни межкултурни взаимодействия; модели за оценка потребностите на учениците и проблемите на различията;

Съдържание на учебната дисциплина: Тезаурус на основните понятия. Измерения на културата. Отношения между културите. Етносите. Дефиниране на понятията. Етничността като: основно условие за идентичност. Психологически аспекти на отношенията между културите и етносите. Социализация на момичета и на момчета в патриархалното семейство в селото и града. Ценности и свързаните с тях възпитателни методи в семейства в различна етнокултурна среда. Усвоили различните теории за култура и етносите и осмислили връзката между тях. Етнорелигиозна структура на населението в България. Същност на межкултурното образование. Модели на възпитание и социализация в различна етнокултурна и религиозна среда. Модели на възпитание и социализация в различна етнокултурна и религиозна среда. Майчинството в традиционните общества. Майчинството и бащинството като исторически и социокултурен феномен, Историческо развитие на семейните модели, Ролята на бабата и дядото във възпитанието на децата в семейства с различен статус, Овладели подходи за работа с деца от различни етноси и групи.

Технология на обучението: Предвижда се да се осигурят на студентите индивидуални и групови консултации минимум по 1 ч. на човек във връзка с изработването на курсов проект. А така също и два часа на седмица в приемното време на преподавателя. Наличие на информационни материали за подпомагане ученето на студентите: В библиотеката са предоставени материали, с които студентите могат да подпомогнат ученето си, вкл. комплекти с учебници за учениците. Условие за заверка на семестъра е предаването на писмен доклад за изпълнение на самостоятелно разработените учебно-изследователски задачи.

2. ПСИХОСОЦИАЛНО РАЗВИТИЕ И ВЪЗПИТАНИЕ НА ДЕТЕТО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д.н. Елка Янакиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: elka_yanakeva@swu.bg

Анотация: В съвременната педагогика се утвърждава тенденцията на системно изучаване и комплексно обсъждане на проблемите на психо-сексуалната идентификация на човека през различните периоди от неговия живот. Предлаганата дисциплина дава възможност за опознаване на нещо, на пръв поглед съвсем ясно и просто, но иначе тайно и скрито – светът на Момиченцето и светът на Момченцето, изкристализирането на тяхното психо-сексуално Аз и постепенното зараждане на вътрешния свят и социалните отношения на Жената и Мъжа. Участието на педагога в този процес е остра и очевидна необходимост, която е съпроводена с изискването за деликатност и творчески подход. В учебната дисциплина са показани пътищата за детерминиране на оптималната психо-сексуална идентификация на детето с оглед израстването на щастлива и сексуално здрава личност.

Съдържание на учебната дисциплина: Психо-сексуално възпитание и идентификация. Понятие за психо-сексуално развитие на детето. Психо-сексуално развитие на детето – определение и основни линии. Амнезия на събитията от ранното детство и значение за развитието на психо-сексуалната идентичност и за възпитанието. Играчката в психо-сексуалното развитие на детето. Игрова корекция. Психологически и педагогически смисъл на игровата корекция. Родителското програмиране като източник на емоционалните проблеми на детето и пътища за неговата корекция. Митът за асексуалността в периода на предучилищното детство. Педагогически аспекти на половото възпитание на детето. Детските предпочитания в избора на играчки в зависимост от половата принадлежност (по В.Щерн и А.Фройд). Възпитателни фактори на полово-ролевата социализация: семейство, връстници, детска градина. Сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост* – Лекционният курс се провежда чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от вузовската дидактика, и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – елементи на социално-психологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод други интерактивни методи. Съдържанието на лекциите е конструирано така, че студентът да може да проследи историята на своето собствено психо-сексуално развитие и да я свърже с особеностите на своята собствена психо-сексуална идентичност. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. *Извънаудиторна заетост* (самостоятелна работа), която предвижда: зработване на педагогически съчинения (есета, научни проучвания, проекти) и самостоятелни изследвания и експерименти; консултации в приемното време на преподавателя.

3. ОБЩА ТЕОРИЯ НА ИГРАТА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Славей Златева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: szlateva@swu.bg

Анотация: Учебният курс има за цел да предложи преглед на класически теории за играта в историко-педагогически план и техните съвременни рефлексии. Поставя акценти върху концепции за играта като очертава динамиката на значими нейни страни. Тематичният подбор предлага рефлексия на значимостта на играта като феноменална човешка дейност. Лекционният курс предоставя възможност за съпоставителност и предлага дебатен формат на осъзнаване необходимостта от нейното изследване. Предвидените добавъчни възможности за активно учене чрез самостоятелно мини-теоретично проучване, презентирание на получените резултати, защита на теза и избирателен подход към извънаудиторната заетост са предпоставки да се преоткрие същността и дълбочината на изследването на феномена игра и нейната роля за детското развитие.

Съдържание на учебната дисциплина: Запознаване със съдържанието на учебния курс. Многообразието на играта и множеството концепции за нейната сложност. Аристотел – връзката на играта и театъра. Теорията за играта като пречистване на душата (катарзис). Теорията за катарзиса на Харви А. Кер. Философската теория на Х. Спенсър – теорията за играта като свобода, освобождаване от излишъка от енергия и сила т.е. като уравновесяване. Психологическата теория на Дж. Стенли-Хол - „културно-стъпаловидна теория“ или рекапитулираща теория за играта. „Телеологично – финалната теория“ , връзката - смисъл, полза и цел на играта с бъдещето - Карл Грос, Елис, Дж. Брунър. Карл Бюлер - хедонистична теория за играта. Играта като наслада от функционирането. Жан Пиаже за играта в контекста на когнитивната теория на развитието, „игровия символизъм“ и асимилиране на реалността. Психоаналитични теории за играта - А. Адлер, З. Фройд, Ф. Бойтендайк - „теориите на инстинкта“ и преодоляване на действителността. Мотивационно-психологически аспект на играта - Х. Хекхаузен и общи характеристики на играта. Играта като важна и ценна реалност, а не като „квази-реалност“ -Х. Могел. Динамика на заместването (на предмет или на действие) – К. Левин. Играта – културосътворяващ фактор. Философско естетическата традиция - Кант, Шилер, Ницше, Й. Хьоизинха и „Номо ludens”. Играта като метакомуникация и метапрезентация – Бейтсън, Коен, Гарви, Лесли А.М. Играта като пресъздаване смисловия план на отношенията – Л. Виготски, Д.Б.Елконин, Запорожец, Рубинщайн, Давидов. Играта – форма за изразяване на емоции – В. Екслайн, Ериксън, М.Клайниев.

Технология на обучението: В предвидените в двата модула теми е заложен стремеж да се организира и структурира така учебния курс, че да се постигне съчетание от лекционно и интерактивно мотивирание за активно участие на студентите в дебати по представените теории за играта. Комбинацията от традиционно поставяне на темата в лекция, интерактивни методи, мозъчна атака с дебати, и защита на тези – индивидуално и по групи, коментари по мини-теоретичните студентски проучвания с презентирание на получените резултати чрез

постери, самостоятелно подготвяне на изпитна задача, осигурява задълбочено усвояване на учебното съдържание.

4. ИНТЕРАКТИВНИ МЕТОДИ ЗА РАБОТА В МУЛТИКУЛТУРНА СРЕДА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Веска Вардарева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: veska_v@swu.bg

Анотация: В лекционния курс се разглеждат същностните характеристики на интерактивните методи и спецификата им при използване в мултикултурна образователна среда.

Съдържание на учебната дисциплина: Конструктивизмът – методологическа основа на насоченото към ученика обучение в мултикултурна среда. Понятие за интерактивните методи и техники и основни характеристики. Диалогични методи за устна комуникация. Методи на конкретната ситуация. Игрови методи. Социално-психологически тренинг. Игрови методи – активизиращи игри, игри за запознаване, игри за коопериране, игри за социализиране. Методи на конкретната ситуация – казуси, инциденти, ролеви игри за формиране на интеркултурна компетентност. Дискусионни методи за работа в мултикултурна среда. Тренинг за формиране на интеркултурна сензитивност.

Технология на обучението: *Аудиторна заетост (продължителност 30 часа)* - Осъществява се чрез лекции. Използват се съвременни аудио-визуални средства за онагледяване. По време на упражненията участниците в курса подготвят и реализират с колегите в групата практически задачи по отделните елементи от учебното съдържание. *Извънаудиторна заетост (продължителност 60 часа)* - Самостоятелно се подготвя план-сценарий за едnodневен тренинг със студенти за формиране на интеркултурна сензитивност с използване на интерактивни методи и техники, съобразени с предметната област, в която всеки участник в обучението е специалист.

5. ИСТОРИЯ НА ПРЕДУЧИЛИЩНОТО ВЪЗПИТАНИЕ В БЪЛГАРИЯ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д.н. Елка Янакиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: elka_yanakiyeva@swu.bg

Анотация: Историята на предучилищното възпитание е проследено на базата на развитието на педагогическата теория заедно с нейното отражение върху практиката.

Очертани са кардиналните линии на развитие на господстващите възгледи в българското общество и концептуалните сблъсъци между отделните автори. Програмата е построена логически, тя дава възможност евристично да се проследят основните линии в развитие на българското предучилищно образование. Показано е мястото на българската предучилищна педагогика в европейската педагогическа мисъл.

Съдържание на учебната дисциплина: Предучилищна педагогика и предучилищно възпитание: отношения между теорията и практиката. Влияние върху организацията на предучилищното образование. Педагогическата мисъл и възпитанието на детето в българското общество до възникването на общественото предучилищно образование. Никола Живков и детинската мъдрост. Влияние на Ф.Фрьобел и Елизавета Водовозова. Курс за подготовка на учителки за детски градини на проф. Д.Кацаров. Учебно съдържание на лекциите по педагогика, история на педагогиката, детска психология (първа и втора част), изследване на детето, педагогическа психология, практиката в детските градини, майчинство. Курс за подготовка на детски учители към американската детска градина. Влияние на Елизабет Харисън. Елизабет Кларк и Пенка Касабова. Две линии в развитието на българската предучилищна педагогика: София Аврамова и Елка Петрова. Концептуален характер на противоречията. Влияние на културно-историческата теория за развитието на човека върху развитието на българската предучилищна педагогика. Лев Виготски. София Аврамова: теория за нравственото възпитание и нравственото развитие. Влияние на съветската педагогика. Теория за нравственото възпитание и нравственото развитие. Система на творческото разказване в детската градина. Елка Петрова: теория за единство на основните дейности. Играта и нравственото формиране на детската личност. Влияние на българската предучилищна педагогика в СССР (Сн.Македонска, Б.Бонева, Ц.Шейтанова, Л.Пенева). Югозападна научна школа по предучилищна педагогика.

Технология на обучението: *Лекциите* се провежда чрез съчетаване на традиционни методи и похвати и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – елементи на социалнопсихологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод, мозъчна атака. Тяхното съдържание разчита на богат нагледен илюстративен и демонстрационен материал. *Извънаудиторната заетост* се организира самостоятелно от студентите. Извършеното от тях се оформя творчески и се представя на преподавателя в приемното му време. Извънаудиторната заетост е построена на основата на провокирането на активността на студентите: а. чрез формиране на личната съпричастност към развитието на предучилищната педагогика и приноса на отделните изследователи и дейци и б. чрез формирането на техния интерес към откривателство и разбиране.

6. ЕЗИКОВА КОМПЕТЕНТНОСТ НА ДЕЦАТА В ПРЕУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Учебният курс по “Езикова компетентност на децата в ПВ” е особено важен в професионално – образователната програма за подготовка на кадри в областта на предучилищната педагогика. Това се обяснява със социалната значимост на речта, нейната роля в системата на висшите психични функции, във формирането и развитието на личността на детето и необходимостта бъдещите педагози да познават добре нормата, за да се ориентират по – добре в спецификата на забавянето или отклоненията от нормалното езиково развитие. Задачите на преподаването на дисциплината са: студентите да се ориентират в различните школи и наравления при изучаване на детското езиково и речево развитие: неговия характер, факторите, механизмите, стадиалността; студентите да получат научни знания за процеса на детския езиков развой и речевото общуване у децата; усвояване на умения да виждат и разбират възрастовите и индивидуалните особености на развитие на речта в различните възрастови етапи по отношение на основните и аспекти: фонологичен, граматичен, лексикален.

Съдържание на учебната дисциплина: Теоретични основи: методологическа, естествено научна, лингвистична. Теорията за речта и речевата дейност като психологическа основа. Теоретични платформи за изучаването на усвояването на езика в онтогенезата. Фактори и условия за овладяване и развитие на детската реч. Методи за изследване на езиковото развитие и комуниктивно- речевата компетентност на детето. Психологически изследвания върху семантиката на речта. Развитие на значението на думата. Особенности на речника при децата от ранна и предучилищна възраст. Възникване и първоначални етапи в развитието на речта у детето през младенческа и ранна възраст. Илокуционен стадий, еднословни, двусловни изказвания. Фонологично развитие на детето. Овладяване на локалните и модалните диференциални признаци. Основни закономерности в усвояването на говорна култура на речта. Когнитивни параметри на моделирането на ранната детска граматика. Свърхгенерализацията – принцип за конструиране на „грешни” езикови форми. Стадии в усвояването на граматиката. Развитие на общуването от раждането до 7 г. Форми. Емоционалност и изразителност в речта на детето от ранна и предучилищна възраст. Език и емоционално развитие в детството. Развитие на свързаната реч в предучилищна възраст. Развитие на фонетично възприятие. Развитие на елементи на художествен стил.

Технология на обучението: При изучаване на курса се прилагат различни форми на учебна работа: лекции, самостоятелна работа по проучване на литература, осъществяване на диагностични задачи. По време на всяка лекция студентите могат да се консултират с преподавателя и да представят самостоятелни реферати. Текущият контрол предполага разглеждане на теоретични проблеми на основата на изучаване на научна литература в областта на развитие на речта, анализ на реферати, доклади, съобщения, анотации и рецензии, подготвени от студентите.

7. СОЦИАЛНИ ПРОБЛЕМИ НА ДЕТСТВОТО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р София Дерменджиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: sofger@swu.bg

Анотация: Учебният курс по дисциплината „Социални проблеми на детството” подлага на обсъждане въпроси от областта на грижите и благосъстоянието на съвременните деца. С особен акцент се разглеждат проявяващите се тенденции за усилване на дефицитите при отглеждането на децата, които са резултат от промените в съвременния свят. Като се анализира влиянието на извършващата се обществена трансформация, се открояват факторите, които пораждаат нови потребности на децата. Тяхното възникване насочва вниманието върху структурирането и изпълнението на адекватни образователни политики, които да гарантират максимално подкрепа на детското развитие в динамично променящия се свят.

Съдържание на учебната дисциплина: Детето и детството в променящия се свят. Анализ на понятието „нововъзникващи детски потребности”. Проекции на променящото се понятие за детство. Прилагане на Конвенцията за правата на детето. Неравномерният възход на явлениято „момичешка сила”. Заобикаляне на традиционните посредници. Смесване на реалното, виртуалното и невъзможното. Навлизане в нови области и влиянието на глобализирания начин на живот. Изгубеното детство. Нови подходи към нововъзникващите детски потребности.

Технология на обучението: За аудиторната заетост на студентите: Изучаването на учебната дисциплина е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите от лекционния курс чрез: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; обосноваване насочване към практическото приложение на разглеждания проблем; цялостно разработване на проблема от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната характеристика на изучаваната проблематика; представяне на собствени изследвания по проблема, участие в дискусия по конкретен проблем, решаване на тестове и други проблемни задачи, свързани със разкриване равнището на компетентност на студентите и пр.; решаване на практически задачи; разработване и реализиране в практиката на оригинални проекти за работа с децата на различна възраст и с проблемно поведение; участие със собствени изследвания по проблема; решение на изследователски задачи по зададена и по собствена методика; обработка и анализ на експериментални данни и пр.

8. СЛОВЕСНО ОБЩУВАНЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Обучението разкрива същностните аспекти на словесното общуване в качеството му на специфична форма на личностна и професионално-педагогическа самореализация и себеутвърждаване. Под акцент са поставени научните постижения в

областта на комуникацията, лингвистиката, социолингвистиката и говорната култура, съобразно необходимостта теоретичните основи на тези науки да изграждат у студентите стремеж и практически умения за едновременно нормативно и ефективно словесно общуване. Лекционният курс по учебната дисциплина предоставя възможност на студентите да придобият теоретико-практически знания и умения за работа с устното слово. Студентите се запознават с многоаспектното значение и спецификата на словесното общуване; с изследователските подходи за анализ на словесното общуване и доминиращата в аспекта на педагогическото взаимодействие сугестивна функция на речта.

Съдържание на учебната дисциплина: Комуникация и словесно общуване. Номинирането на езика като артефакт от ново поколение. Форми на словообмен в процеса на вербализация. Вариативност на невербалната езикова модалност. Теоретични постановки и практически проявления на вербалната комуникация. Категориално-семантични полета на словесното общуване. Обективни бариери в словесното общуване. Словесното общуване като социокултурен конструкт. Социални детерминанти на словесното общуване. Обективни детерминанти на словесното общуване. Теорията за символния интеракционизъм. Физиологични механизми на говорно-комуникативния процес. Основни функции на речта като социален феномен. Стадии в процеса на словесното общуване. Култура и етикеция в словесното общуване.

Технология на обучението: Курсът е изграден от лекции и самостоятелна или в екип извънаудиторна работа на студентите: *Аудиторна заетост* – осъществява се чрез лекции върху основните тематични проблеми (продължителност 30 часа). Лекционният курс се осъществява по традиционния начин, допълван с мултимедийни презентации и с видео-записи (или директни изпълнения на предварително подготвени екипи) в съответствие с определени теми; *Извънаудиторна заетост* (предвидени 60 часа) – студентите самостоятелно разработват говорна карта; проучват специализирана литература и подготвят библиографска справка по (възложен от преподавателя или самостоятелно избран) проблем.

9. ТВОРЧЕСТВО И ОБУЧЕНИЕ В ИЗОБРАЗИТЕЛНАТА ДЕЙНОСТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор:

Проф. д-р Емил Куков, катедра „Изобразително изкуство”

E-mail: emil_kukov@swu.bg

Анотация: Дисциплината „Творчество и обучение в изобразителната дейност” има съществено място в системата за подготовка на детски учители, което се определя от важното значение на изобразителните дейности в развитието и възпитанието на детето от 3 до 7 години, като и в целия педагогически процес в детската градина. Съвременната педагогическа технология за овладяване на изобразителните дейности акцентира върху съвременното състояние на проблемите и социално-педагогическата значимост на детското творчество и развитието на детските изобразителни способности. Курсът е в съответствие с общите цели на специалност „Предучилищна педагогика с чужд език“ и с академичните

стандарти на преподаване в университета. Съобразен е и с квалификационната характеристика на специалността и съответно необходимите професионални компетентности.

Съдържание на учебната дисциплина: Естетически и творчески аспекти на изобразителната дейност. Дидактически и психологически аспекти на изобразителната дейност. Основни особености и периоди в развитието на детската изобразителна дейност. Основни функции на детската изобразителна дейност. Критерии за преценка на детската изобразителна продукция. Специфични методи и похвати в обучението по изобразителни дейности. Особенности по овладяване на изобразително-изразните средства на детската рисунка и моделиране - линии, цветове, обеми и др. Особенности по овладяване на основни образи действено-сюжетни взаимосвързки между тях. Преодоляване на изобразителните шаблони. Рисуване по зададена и свободно избрана тема. Илюстриране на приказки. Занимания в детската градина по моделиране. Занимания в детската градина по апликиране. Занимания в детската градина по декоративно рисуване. Самостоятелна изобразителна дейност на децата в детската градина извън занятията. Игрови похвати при изобразителните дейности и игри с изобразителните материали. Занимания в детската градина за изпълнение на колективни изобразителни задачи.

Технология на обучението: Лекции, използване на методически табла, видеофилми, диапозитиви и комплекти от детски рисунки с цел да се илюстрират определени особености на детското изобразително творчество. Въпроси и отговори с цел включване в лекциите на някой наблюдения на студентите върху рисуването и моделирането по време на практическите занятия в детската градина. Съпоставяне и сравняване на някой възгледи за обучението по изобразителни дейности в детската градина. Практически занятия чрез наблюдение на предварително зададена от преподавателя тема за задачи, регистриране на методическите плюсове и минуси в наблюдаваната преднамерена ситуация и анализ на регистрираните наблюдения. Изготвяне на план-конспект и план-протокол на наблюдаваните занятия.

Избираеми практикуми за V семестър

1. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДИАГНОСТИКА НА ОТНОШЕНИЕТО ДЕТЕ-ОБЩЕСТВО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина “Педагогическа диагностика на отношението дете – общество” е избираем практикум, включващ дейности на студентите, бъдещи детски учители, чрез които се продължава специализираната им подготовка в областта на психологията, социалното развитие на детето, педагогическата технология за опознаване на природата и социума. По същество диагностичните процедури имат задачата да проучат, разкрият, систематизират и анализират специфични педагогически явления и отражението им развитието на детето. Изучаването на детето от предучилищна възраст, като субект,

развиваща се личност и индивидуалност предполага многопластови процедури, обхващащи целия спектър от реалности, свързани с детското развитие. Конкретно диагностиката на детското развитие и конкретно на отношението „дете – общество“ във всичките му аспекти е сериозна задача за изследователите. Динамиката в естественото поведение на детето, както в ранна, така и в предучилищна възраст, спецификата на възприемане на околните влияния и въздействия, детските реакции, ползваните ориентири за адаптация в социума и към околните и възможностите за тяхната регистрация са причините, които налагат разностранни и комплексни проучвания. Диагностиката, в случая е насочена към проучване, разработване и прилагане на практика на методи за изучаване на някои психосоциални, индивидуални и групови характеристики на отношението „дете – общество“.

Съдържание на учебната дисциплина: Статут на учебната дисциплина „Педагогическа диагностика на отношението дете – общество“ – предмет, обект, задачи. Особености в психосоциалното развитие на детето от 3 до 7 години. Дете, детство и общество – взаимодействия и специфика. Дете – детска група – взаимодействия и специфика. Специфични аспекти на взаимодействието „дете – общество“. Очаквания, мотивация и нагласи на детето от предучилищна възраст относно взаимодействията в малките и големи социални общности. Проблеми на ценностната ориентация на детето от предучилищна възраст в общественото пространство – диагностика и решения. Педагогическа диагностика на подготовката и готовността на детето за постъпване в училище – специфика, показатели и критерии. Детето и възрастните – проблеми за диагностика. Метод „Лавина“ (Снежна топка) – метод за събиране на информация чрез натрупване на информация. Образователната среда в детската градина. Медийното пространство в детската градина – представяне и анализ от обучаваните на телевизионни предавания и клипове за деца. **SWOT – анализ.** Интеркултурното образование в детската градина – диагностика на проблеми и нагласи. Детска субкултура – ресурси, нагласи и тенденции. Предварителни проучвания на терен и в медийното пространство. Педагогическа диагностика на т.нар. „социална недостатъчност“ в предучилищна възраст. Отношението „дете – общество“ Панелна дискусия – метод за обмен на мнения и търсене на решения на този сложен и комплексен проблем.

Технология на обучението: Изучаването на избираемият практикум „Педагогическа диагностика на отношението дете – общество“ е свързано с активното участие на студентите в процедури по диагностика, интерпретация и обсъждането на резултатите в съответствие със целите на практикума и собствените изследвания. Участието на студентите е чрез: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; обосноваване насочване към практическото приложение на разглеждания проблем; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за работа в детската градина и пр.; решаване на практически задачи; участие със собствени изследвания по проблема; решаване на изследователски задачи по зададена и по собствена методика; обработка и анализ на експериментални данни; представяне на протоколи от провеждани изследвания върху проблеми, свързани с отношението дете - обществото – възможности за актуално детско развитие в социалната среда, социална компетентност и просоциално поведение, социален статус, социални преживявания и пр. с анализ и изводи за педагогическата практика; представяне набор от методи относно диагностиката на отношението дете - общество.

2. ТЕХНИКА НА ГОВОРА И ГОВОРНА КУЛТУРА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Чрез обучението по „Техника на говора и говорна култура“ у студентите се затвърдяват знанията за елементите в словесното общуване на практическа основа. В съдържателен аспект практикумът е фокусиран върху съвременните проблеми в областта на говорната техника (дишане, гласопроизвеждане и учленяване) и правоговора като официално приета представителна форма на националния език. В предвидените упражнения се изясняват и усвояват особеностите и разнообразните начини за използване на устната реч; съвременните правоговорни норми на фонетично, граматично и лексикално равнище. Включените словесни действени задачи върху уместно и правилно използване на ударението и интонацията допълват основния масив от знания на студентите. У студентите се формират умения за съхраняване здравословното състояние на гласа и на говорния апарат, както и стабилна гласово-говорна подготовка върху основата на правилна дикция, поставен глас и практически овладени правоговорни норми на съвременната книжовна реч. Същевременно те придобиват знания и практически умения за постигането на целенасочено и ефективно словесно взаимодействие, посредством разработване и изпълнение на правоговорни и правоизговорни задачи. Учебният практикум е важен за студентите – бъдещи предучилищни педагози, тъй като високата говорна култура на съответния специалист се превръща в първостепенно изискване за успешна професионална реализация.

Съдържание на учебната дисциплина: Упражнения за активизиране на слуховото внимание и подобряване на речевия слух. Упражнения за постигане на оптимален психофизически статус. Упражнения за установяване на индивидуалния тип дишане, за тонизиране на дихателната мускулатура, за овладяване на пълно смесено дишане. Упражнения за повишаване стойностите на дихателните капацитети и осъзнаване позицията на учленяване при противопоставяне на твърди и меки съгласни звукове. Фонационни упражнения и работа върху правилен изговор на местоимения и наречия с променливо Я. Упражнения за резонаторен усет чрез отражения на вибрациите. Упражнения за мека атака на тона при звукообразуване. Упражнения за стабилизиране на основен тон и прецизиране произношението на двойни съгласни в думите и между думите. Групови комбинирани упражнения за стабилизиране на основен тон, дозиране на издишна струя и автоматизиране произношението на двойни съгласни в и между думите. Говорнотехнически упражнения за тонов обхват. Работа върху развиване на интонационно-динамичния диапазон на говорния глас в легато и стакато. Упражнения за изговор на предлозите от, в и с, думи започващи със сонорен, гласен и беззвучен съгласен звук съгласно установените правоговорни изисквания. Работа в екип. Упражнения за развиване на интонационния и динамичния диапазон. Упражнения за рефлексивност в словото.

Технология на обучението: Учебният практикум включва упражнения и самостоятелна извънаудиторна работа на студентите: *Аудиторна заетост* - осъществява се чрез *практически упражнения (продължителност 30 часа)*, в които студентите подготвят и

изпълняват индивидуално, с партньор или в ансамбъл и изпълняват пред групата говорно-технически (дихателни, фонационни и артикулационни) и правоговорни упражнения. Практическото обучение се допълва с мултимедийни презентации и с видео-записи (или директни изпълнения на предварително студенти) в съответствие с определени теми; **Извънаудиторна заетост (предвидени 60 часа)** – студентите усвояват самостоятелно или в екип основни елементи в подготовката по техника на говора и правоговор самостоятелно разработват говорна карта, проучват и подбират текстове, съдържащи правоизговорни и правоговорни специфики, върху основата на които подготвят говорно-технически композиции.

3. ИГРОВА КОМУНИКАЦИЯ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Славей Златева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: szlateva@swu.bg

Анотация: Учебният курс има за цел да предложи интерактивно осъзнаване ролята на игровата комуникация и нейният помощно-терапевтичен потенциал при преодоляване на емоционални и поведенчески трудности на децата. Тематичният подбор предлага рефлексия на значимостта на игровата комуникация за реализиране широкоаспектният потенциал на играта в релациите дете – възрастен, дете – дете и осъществяване на деликатна, индиректна помощ и корекция при конкретни поведенчески проблеми. В игрова интеракция студентите са приканени към осъзнаване незаемимата роля на играта в постигане противодействащ ефект при наличие на проблем. Тренинговият формат стимулира усвояването на основни практически умения за игрова комуникация в групов и индивидуален план за постигане на терапевтичен ефект.

Съдържание на учебната дисциплина: Аспекти на релацията игра – комуникация. Потенциалът на пъзели – приказки за игрова комуникация и нейния пренос към комуникация между партньори, играещи заедно. Комуникативната мощ на музикалната игра в предучилищна възраст – възрастови специфики. Игра – рисунка и нейният ресурс за индивидуална комуникация. Намиране на самостоятелно решение, на изход, с позитивни игрови модели (на основание притчи, подходящи за деца). Игрово преодоляване на „скрити проблеми” – страхове, самота, сблъсък с други деца, гняв – „Разбий кулата”, „Пукане на балони”, „Списък от проблеми”. Игрова комуникация с хиперактивни, психически травмирани, със снижена самооценка деца – „Рисуване с помощта на кълбо” „Създай глинена композиция”, „Игра с тесто”, „Игра с таймер”, „Игра на криеница”, „Игра с кутии”. Игрова комуникация с деца с повишена тревожност, завист (ревност) след появата на брат или сестра – „Две страни на един медал”, „Игра с марионетки”, „Създай марионетка”. Игрово комуникиране с деца с агресивно поведение, раздразнителност, избухливост – „Краката тропат, балоните пукат”, „Игра с фигурки”. Игрова комуникация за повишаване увереността на децата, повишаване на самооценката и самоконтрола – „Дженга”, „Групово строителство”, „Игра на флейта или кавалче”. Игрова комуникация с деца претърпели загуба на близък –

„Фотоалбум”, „Книжка на моето детство”. Комуникация с деца преживели травма или насилие – „Змей”, „Направи си самоделна книжка”, „Групов спектакъл с марионетки”. Игрово стимулиране на добро внимание, сплотяване на групата, позитивни комуникативни умения и възможност за показване успехите на децата – „Групово строителство”, „Капитани Аватари”, „Свиря на детски музикален инструмент”.

Технология на обучението: В предвидените теми, обособени в три модула е заложен стремеж да се организира и структурира така учебния практикум, че да се постигне активна интеракция с личното участие на всеки студент. Комбинацията от традиционно поставяне на темата в мини лекция, обогатено с тренингов формат на разиграване на игри, работа по групи, индивидуално теоретично мини-експериментиране, и презентирание на получените резултати чрез постери, самостоятелно подготвяне на портфолио като изпитна задача, осигурява задълбочено усвояване на учебното съдържание.

4. ПРАЗНИЧНИ ДЕЙНОСТИ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Практикумът обогатява познанията на студентите и възможностите им да структурират празника в естествената му фазова пулсация – почит към ценността и веселие. Обучението дава възможност за анализиране, сравняване и избор на модели, които да са в съответствие с целите и мисията на предучилищните образователни институции . Формират се практически умения за създаване на сценарии за празнични дейности в детската градина, в които почитаната от общността ценност да бъде представена атрактивно.

Съдържание на учебната дисциплина: Значение на празника като универсална историческа и възпитателна необходимост. Празникът в детската градина – механизми на установяване. Празникът – функции, фактори за стабилност и изменчивост, характеристики Традиция и иновации. Грешни подходи. Стереотипи. Обреди, празненства и театрализираны представления в детската градина. Ролята на учителя в организиране празничната дейност в детската градина. Празникът в детската градина – фази, ритъм, атракциони. Организация на празници и празнични дейности (събития и тържества). Драматургия на празника. Етапи в подготовката и реализацията на празничните дейности в детската градина. Композицията като монтаж в сценария на празничните дейности. Техники на монтажа в сценария. Специфични изисквания при въвеждане на детето в роля, взаимодействие с партньор, взаимодействие с публика. Особенности на сценарно-режисьорската работа. Изработване на сценарий за празник в детската градина.

Технология на обучението: Организацията на обучението по учебната дисциплина се осъществява на два основни етапа – подготвителен и изпълнителен. Предварителната организация на учебните дейности предполага, от една страна, планиране на действията на преподавателя, а от друга – подготовка на студентите за оптимално протичане на учебния процес /предварително поставяне на учебните задачи, разпределение на отговорностите на

всеки студент при работа в екип и пр./ Използването на технологии, предимно Power point presentation, позволява да се очертае ясно структурата на заниманието, основните въпроси и проблеми, да се прожектират конкретни текстове за анализ, както и да се включи снимков и филмов материал.

5. КОМУНИКАТИВНО-РЕЧЕВИ УМЕНИЯ НА ДЕЦАТА ОТ ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Учебният практикум е с особено значение в професионално – образователната програма за подготовка на кадри в областта на предучилищната педагогика. **Задачите** на преподаването на дисциплината са: студентите да получат научни знания за процеса на развитие на речта и речевото общуване у децата; усвояване на умения да виждат и разбират възрастовите и индивидуалните особености на развитие на комуникативно-речевата култура, формите на общуване и речевата компетентност в различните възрастови етапи; формиране на умения да анализират и критически оценяват опита на другите и стимулиране в създаването на свои оригинални игрови способности и интерактивни техники на въздействие върху речевото развитие на децата.

Съдържание на учебната дисциплина: Комуникативни ситуации и поведенчески стратегии в предучилищна възраст. Художествено общуване и художествена игра. Литературната игра. Играта с картите на Проп-морфология на детския нарративен текст. Комуникация и интеракция във фантазното ролево играене. ТРИЗ и развитието на детските речеви способности. Режиcьорска, театрализирана и СРИ – езикови интерференции и комуникативни актове. Игри в пантонима-ключ към емпатията и невербалното общуване. Комуникативно-ролевите игри по принципа “ситуация на информационен недостиг. Комуникативно-ролевите игри по принципа “ситуация на сблъсък на мнения”. Комуникативно-интерактивни игри за емоционална отзивчивост. Фантазията бином като основа за речева активност. “Естетически неутралните “ предмети и играчките –стимул за текстообразуване и интензивно общуване. Игрите на “задължителни “и “забранени думи”- основа за самоконтрол и рефлексия на речевата действителност. Музикално–ритмичните игри и броилки – фасцинативен комуникативен фактор. Игри за говорна култура. Автодидактичната игра и ситуацията “сблъсък на цели.” Проекции върху развитието на детската реч. Състезателните игри: подвижни, дидактични, и детските комуникативно-речеви умения. Разиграване на самостоятелно разработени настолни дидактични игри.

Технология на обучението: Практическите занятия са насочени към разработка от студентите на конспекти с диагностични и обучаващи занимания с децата, комуникативни и дидактически игри и лексикално-граматически упражнения, наблюдаване и самостоятелно провеждане на речеви занимания в условията на детска градина. Предвид спецификата на учебния курс и за постигане на целите, задачите и очакваните резултати се предвиждат

следните форми за самостоятелна работа: устна защита на всяко задание, изпълнено от студентите вкъщи, библиотеката и детската градина (езикови и дидактични игри, реферати, конспекти на занимания).

6. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДИАГНОСТИКА НА ОТНОШЕНИЕТО ДЕТЕ-ПРИРОДА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д.н. Елка Янакиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: elka_yanakieva@swu.bg

Анотация: Курсът предлага на студентите овладяване на базови знания и умения и овладяване на дейности, необходими за извършване на педагогическа диагностика на отношенията дете – природа. Особено внимание се обръща на значението на педагогическата диагностика за постигането на индивидуализация на педагогическите процеси. Студентите се запознават със съставянето, стандартизирането и апробирането на методики за изследване на отношенията на детето с природата. Те овладяват и модел за обработка и анализ на резултатите от изследванията. Илюстрира се как интерпретацията на едни и същи резултати може да доведе до избора на различни форми за организация на отношенията с природата всяка от които да претендира за най-целесъобразна. Този курс е авангардно явление в областта на педагогиката и психологията на децата от 3 до 7 години. Той поставя въпроса за теоретичната обосновка и практическата насоченост на една много важна страна от възпитателната работа и обучението на децата в детската градина и началното училище – социализирането на екологосъобразното отношение на децата към природата.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни методологически въпроси на педагогическата диагностиката на отношенията дете – природа. Педагогическата диагностика на отношенията дете – природа в предучилищна и начална училищна възраст. Общи принципи и равнища на диагностическото изследване на отношенията дете – природа. Особеностите на методите за диагностика на деца от ранна и предучилищна възраст. Особености на методите за диагностика на учениците от началното училище. Форми на диагностичната документация. Основи на научната организация на педагогическия контрол в детската градина и началното училище. Основни показатели за диагностика на отношенията дете – природа в детската градина и началното училище. Мини-екосистемата: агенти на екологическото възпитание (сравнителен анализ). Мезо-екосистемата: агенти на екологическото възпитание и обучението по екология (сравнителен анализ). Екзо-екосистемата: агенти на екологическото възпитание и обучението по екология (сравнителен анализ). Макро-екосистемата: агенти на екологическото възпитание и обучението по екология (сравнителен анализ).

Технология на обучението: *Занятията* се провеждат чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от вузовската дидактика, и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – моделиране, невролингвистическо програмиране, елементи на социалнопсихологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод.

Тяхното съдържание разчита на богат нагледен илюстративен и демонстрационен материал, подготвен със съдействието на интернет-ресурсите. *Извънаудиторната заетост* се организира самостоятелно от студентите чрез самостоятелно апробиране на диагностични процедури в съответствие с конкретни научноизследователски задачи, обработка и анализ на резултатите, формулиране на конкретни изводи.

7. ИЗОБРАЗИТЕЛНИ ТЕХНИКИ ЗА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Изобразително изкуство”

Факултет по изкуствата

Лектор:

Проф. д-р Емил Куков, катедра „Изобразително изкуство”

E-mail: emil_kukov@swu.bg

Анотация: Дисциплината „Изобразителни техники за детската градина“ заема важно място в системата за подготовка на детски учители, определящо се от същественото значение на изобразителните дейности в развитието и възпитанието на детето от 3 до 7 години, като и в целия педагогически процес в детската градина. Съвременната педагогическа технология за овладяване на изобразителните дейности акцентира върху съвременното състояние на проблемите и социално-педагогическата значимост на детското творчество и развитието на детските изобразителни способности. Дисциплината дава определена система от знания за техниките и технологиите на изобразителните изкуства, а също и необходима изобразителна грамотност за успешно изграждане на самостоятелни произведения на студентите. В упражненията студентите овладяват различни знания и умения относно технологията на изобразителните изкуства, подходящи за детската градина /видове основи за живопис, материали за живописване, рисуване, декориране и моделиране – акварел, темпера, пастел и техните свойства, техники на работа и подходящи разредители, материали за апликиране и лепене, материали за моделиране/, знания за изграждане на творбата със специфичните за живописата, рисунката, пластиката и декоративните изкуства изразни средства, детерминирани от възможностите на използваната техника.

Съдържание на учебната дисциплина: Видове изобразителни материали подходящи за детската градина, инструменти за нанасяне на боите и основи за работа. Смесени техники. Занимания в детската градина по овладяване на изобразително-изразните средства на детската рисунка и моделиране – линии, цветове, обеми и др. Занимания в детската градина по овладяване на основни образи действено-сюжетни взаимовръзки между тях чрез подходящи за целта материали и техники. Занимания в детската градина за рисуване по наблюдение и използване на подходящи за целта материали и техники. Занимания в детската градина за рисуване по зададена и свободно избрана тема с използване на подходящи за целта материали и техники. Занимания в детската градина по моделиране чрез използване на подходящи за целта материали и техники. Занимания в детската градина по апликиране чрез използване на подходящи за целта материали и техники. Занимания в детската градина по декоративно рисуване чрез използване на подходящи за целта материали и техники. Занимания в детската градина за изпълнение на колективни изобразителни задачи чрез използване на подходящи за целта материали и техники. Занимания в детската градина по

илюстриране на приказки с използване на подходящи за целта материали и техники. Индивидуални предпочитания за материали и техники в самостоятелната изобразителна дейност на децата в детската градина, извън занятията. Игрови похвати при изобразителните дейности и игри с изобразителните материали и техники. Разглеждане на произведения на изобразителното изкуство с децата от предучилищна възраст изпълнени с различни техники. Оборудване и материално обезпечаване на занятията по изобразителни дейности в детската градина. Работа в семейна среда по изобразителни дейности с използване на подходящи за целта материали и техники.

Технология на обучението: Практически занятия чрез наблюдение на предварително зададена от преподавателя тема за задачи, регистриране на методическите плюсове и минуси в наблюдаваната преднамерена ситуация и анализ на регистрираните наблюдения. Изготвяне на план-конспект и план-протокол на наблюдаваните занятия.

Задължителни учебни дисциплини за VI семестър

33. ПРОГРАМИ ЗА ВЪЗПИТАТЕЛНА РАБОТА В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Веска Вардарева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: veska_v@swu.bg

Анотация: Възможност за решаване актуалните проблеми на организацията на детските дейности в детската градина с оглед потребностите и равнището на развитие на децата от 3 до 7 години е изучаването на учебната дисциплина „Програми за възпитателна работа в детската градина”. Чрез нея се разкриват философията на нормативните документи (ЗПУО, Държавен образователен стандарт за предучилищно образование и др. стандарти, свързани с предучилищния сектор), регламентиращи работата, правата и задълженията на детския учител, изискванията към структурирането на програмното съдържание и спецификата на разпределението на деня на детето в детската градина.

Съдържание на учебната дисциплина: Статут на учебната дисциплина. Специфика на детството и необходимост от стандарти. ЗПУО и ДОС за предучилищно образование. Исторически преглед на Програмите за възпитателна работа в детската градина. Програмни системи. Многообразие и сравнителен анализ. Програмни системи за подготвителната група на детската градина. Програмни системи за предучилищно образование в българските детски градини. Програма „Стъпка по стъпка“ за детската градина. Алтернативни и авторски Програмни системи. Програмните системи и възпитателната дейност на детския учител в различните възрастови групи.

Технология на обучението: *За аудиторната заетост* на студентите: Изучаването на учебната дисциплина “Програми за възпитателна работа в детската градина” е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите от лекционния курс и собствената изследователска дейност. *За извънаудиторната заетост* на студентите – Рефериране на източници, представящи философията и спецификата на

различните Програмни системи, функциониращи в детските градини. Анализ върху програмна документация за подготвителна група/клас. Изследвания с детски учители относно отношението, възможностите за подбор и приложение на различните Програмни системи.

34. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА МАТЕМАТИЧЕСКИ ДЕЙНОСТИ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 3л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Анастасия Пашова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: asia_p@swu.bg

Анотация: В учебното съдържание се проблематизират основните теории за генезиса на усвояване на основните математически понятия от децата – число, единица, броене, форма, фигура, пространство, време и методическите системи свързани с тяхното усвояване.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на методиката – предмет и обект. Цел и основни задачи. Връзка с другите науки. Цел и задачи на ориентирането на децата в математическата страна на действителността- стара и нова парадигма. Тезаурус на основните понятия. Връзка между развитието на детското мислене и степента на владеене на математическите понятия – Ж. Пиаже, Н. Подяков, В. Давидов и др. Методи за активизиране на познавателната дейност на децата – проблемност, сравнение, моделиране, детско експериментиране. Психологически особености на децата при усвояване математическите аспекти от действителността. Форми на организация на педагогическото взаимодействие – проблемно сюжетна организация, автодидактични игри игроподобни форми. Развитие на логическото мислене – блоковете на Денеш и символите на Сб. Семадени. Математически теории за числата и разширяване съдържанието на понятието число в математиката. Ориентиране в основната проблематика и усвояване на конкретни умения за анализ и прилагане на основни методи и похвати на работа. Концепции за механизмите на усвояване на количествените отношения в онтогенезиса. – А. Леушина, Ал. Маджаров, Л. Георгиев, В. Давидов, Ж. Пиаже, Обухова. Концепцията на Ж. Пиаже за развитие на детското мислене. Принципът за инвариативност и възможности на децата да го усвоят. Глобалност на детската количествена оценка. Модел на усвояване на понятието число в онтогенезиса на Ан. Пашова. Методически изисквания към модела. Психологически особености при ориентиране в пространството. Методическа система на формиране на способност за нагледно моделиране при усвояване на пространствените отношения. Ориентиране на децата във времевите еталони и отношения. Теоретичен модел на ориентиране на субекта във времето. Усвояване на геометричните форми и фигури. Методическа система на Т. Игнатова. Методики за диагностика и изследване на училищната готовност по математика с оглед утвърдените стандарти.

Технология на обучението: Предвижда се да се осигурят на студентите индивидуални и групови консултации минимум по 1 ч. на човек във връзка с изработването на курсов проект. А така също и два часа на седмица в приемното време на преподавателя. Наличие на информационни материали за подпомагане ученето на студентите: В

библиотеката са предоставени материали, с които студентите могат да подпомогнат ученето си. Повечето от материалите са в Интернет. Условие за заверка на семестъра е предаването на писмен доклад за изпълнение на самостоятелно разработените учебно-изследователски задачи.

35. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА МУЗИКАЛНИ ДЕЙНОСТИ

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 3л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Веска Вардарева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: veska_v@swu.bg

Анотация: Курсът е предназначен за студентите от специалност Предучилищна педагогика и чужд език. В него се разкриват общотеоретическите и психологическите основи на музикалното възпитание, проследява се развитието на музикалните способности и специфичните особености на музикалното развитие на децата от ранна и предучилищна възраст. Особено внимание е отделено на педагогическата система на музикалното възпитание, като в съвременна светлина са разгледани специфичността на педагогическото взаимодействие, модела и организацията на музикалнопедагогическата дейност на педагога, формите на организиране на педагогическото взаимодействие в процеса на музикалната дейност. Вторият раздел на програмата е посветена на педагогическите технологии за овладяване на отделните форми на музикалната дейност (възприемателна, изпълнителска, творческа), които създават оптимални условия за осъществяване задачите на музикалното възпитание на децата в първите седем години на техния живот.

Съдържание на учебната дисциплина: Психологически основи на музикалното възпитание. Същност и характеристика на музикалните способности и музикалността. Структура на музикалността в музикално-педагогическата литература. Концепция за изграждане на теоретичен модел на структурата на музикалността. Развитие и формиране на музикалните способности и музикалността. Развитие на музикалните способности в първите шест години от живота на детето. Поява и развитие на музикалните способности в първите шест години. Общи музикални способности. Специални музикални способности. Специфични особености на музикалното развитие на децата от ранна и предучилищна възраст. Развитие на общите музикални способности. Развитие на специалните музикални способности. Педагогическа система на музикалното възпитание. Специфика на педагогическото взаимодействие. Модел на музикално-педагогическата дейност на педагога. Организация на музикално-педагогическата дейност на педагога. Педагогически технологии за възприемане на музикалното изкуство. Психология на възприемане на музика. Участие на децата в дейността възприемане на музика. Педагогическа технология на музикално-изпълнителската дейност. Певческа дейност, вокално развитие, вокално възпитание. Формиране и развитие на способностите за точно интонироване. Вокално-техническото развитие на децата. Музикално-ритмична дейност, характеристика и основни задачи, видове музикално-ритмични движения. Свирене с детски музикални инструменти, характеристика и

основни задачи. Музикално-творческа дейност. Психолого-педагогически проблеми на музикално-творческата дейност. Възможности за участие на децата. Педагогическа система. Приемственост в музикалното възпитание между семейството и детската ясла. Приемственост между детската ясла, детската градина и училище.

Технология на обучението: Аудиторна заетост на студентите: Изучаването на учебната дисциплина ПТТДМД е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите от лекционния курс и семинарните занимания чрез: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; обосноваване насочване към практическото приложение на разглеждания проблем; цялостно разработване на проблема от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната и структурна страна на лекционната форма по дисциплината и пр.; решаване на теоретични задачи; разработване и обсъждане на оригинални трудове; представяне на идеи и модели на дидактични средства; представяне на актуална познавателна информация; участие със собствени изследвания, свързани с диагностиката на музикалността и музикалните способности; представяне на собствени записки и анализи на прочетени трудове на музикални педагози; коментар на собствени изводи от ПТТДМД с отношение към педагогическата практика; включване на собствено изработени дидактични средства; представяне на собствено изработени модели за овладяване на музикалните дейности от децата. **За извънаудиторната заетост** на студентите: след всяка разгледана тема се предлагат възможните варианти за самостоятелна работа на студента. Четири пъти през семестъра те представят разработените от тях материали, което позволява текущ контрол и междинна оценка на работата на всеки студент.

36. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА БЪЛГАРСКИ ЕЗИК В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 3л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Учебният курс по “ПТТОБЕ в детската градина” е един от основоположните в професионално – образователната програма за подготовка на кадри в областта на предучилищната педагогика. Това се обяснява със социалната значимост на речта, нейната роля в системата на висшите психични функции, във формирането и развитието на личността на детето. Предучилищна възраст е сензитивен период за овладяване на речта в нейната комуникативна функция. Огромният скок в речевото развитие е белязан от сериозни затруднения и „грешки“. Познаването им от педагозите е предпоставка за превенция на грешките и използване на адекватни техники за корекция.

Съдържание на учебната дисциплина: Научен статут на ПТТОБЕ в детската градина. Цел, предмет, задачи, значение. Теоретични основи: методологическа, естествено научна, лингводидактична. Теорията за речта и речевата дейност като психологическа основа. Онтологични аспекти на ПТТОБЕ. Съвременен етап и перспективни задачи. Теории за овладяване на езика и развитие на детската реч. Задачи, съдържание, значение на обучаващото въздействие по овладяване на родния език. Форми и средства за осъществяване на задачите. Методи и похвати. Сравнителен анализ на процесите на овладяване на родния език в предучилищна и начална училищна възраст. Организиране на езиковата среда и специфика на методическото ръководство на речевото развитие. Развитие и особености на свързаната реч през предучилищна възраст. Видове и форми на свързана реч. Педагогически технологии за формиране на диалогична свързана реч. Развитие на дискурса. Методика на формиране на монологична свързана реч: преразказ и разказ. Развитие на значението на думата. Особенности на речника при децата от предучилищна възраст. Задачи и съдържание на работата по обогатяване на детския речник. Педагогически технологии. Особенности в осъзнаване и усвояване на граматичния строеж на езика през ранно детство и предучилищна възраст. Педагогическа технология за развитие на граматически правилна реч. Основни закономерности в усвояването на говорна култура на речта. Задачи и съдържание на работата по развитие на говорната култура. Педагогическа технология за овладяване на говорна култура. Специфика на художественото възприятие на децата от предучилищна възраст. Формиране на поетичен слух. Педагогическа технология за работа с художествена литература в ранна и предучилищна възраст. Работа с паремии. Подготовката за ограмотяване в системата на педагогическо въздействие за овладяване на родния език в детската градина. Задачи и съдържание. Педагогическа технология за овладяване на фонетичното възприятие и подготовката за четене и писане. Работа с паремии в детската градина. Овладяване на метафорична реч. Приемственост и взаимодействие между технологичните модели на подготовката за ограмотяване. Диагностика на речевото развитие. Игрови технологии за развитие на детската реч. ТРИЗ като технология за стимулиране на речевото развитие.

Технология на обучението: При изучаване на курса се прилагат различни форми на учебна работа: лекции, самостоятелна работа и практически занятия. Лекционното обучение се извършва съгласно действащия учебен план – лекции, групирани в блок по три часа. По време на лекциите студентите могат да коментират и отговорят на проблемни въпроси и да представят устно самостоятелно-изработени реферати. Практическите упражнения са насочени към разработка от студентите на конспекти с диагностични и обучаващи занимания с децата, дидактически игри и лексикално-граматически упражнения, наблюдаване и самостоятелно провеждане на речеви занимания в условията на детска градина.

37. КОНСТРУИРАНЕ И ТЕХНОЛОГИИ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 3,0

Форма на проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Емилия Божкова, катедра „Педагогика”

Седмичен хорариум : 2л+0су+1пу

Вид на изпита: писмен

E-mail: em_bojkova@swu.bg

Анотация: Дисциплина предоставя специална методическа компетентност на студентите за работа с деца по образователно направление „Конструиране и технологии” в детската градина. Тематиката на курса отразява: взаимовръзката между играта, продуктивната активност и труда на хората и проекцията им върху когнитивната, манипулативната, практическата дейност на децата; мултисензорното стимулиране на детското учене при първоначалното използване на мануални технологии и изработване на разнообразни изделия; при запознаването с техниката – инструменти и машини, които децата срещат и използват като модели и играчки на транспортна, строителна техника и домашни уреди се интерпретират с функционалното им предназначение в живота на хората и като изисквания за безопасност; действени възможности за начално развитие на инициативността, предприемчивостта, на комуникационните и дигиталните компетентности на децата на този етап от развитието им; ефективни педагогически решения за развитие у децата на самостоятелност в конструктивно-техническите дейности, самообслужване и грижи за другите.

Съдържание на учебната дисциплина: Технологичната култура на децата в контекста на исторически и съвременни концепции за двигателния, когнитивния, социалния и емоционалния потенциал на децата от предучилищна възраст. Трудът и трудовото възпитание като ценност. Играта като предпоставка за усвояване на знания за труда като: човешка потребност, продуктивна дейност, начини за реализация на труда, единството на компонентите на трудовата дейност. Взаимодействие на игра – труд. Съдържателни параметри на ОН „Конструиране и технологии”. Форми на организация на дейността на децата по „Конструиране и технологии”. Педагогическата ситуация като основна форма на педагогическата технология по КТ. Особенности на методите и похватите в обучението на децата по „Конструиране и технологии”. Признаци за педагогическа ефективност и технология при използването на сравнителен анализ на два обекта. Основни параметри и рационалност на хоризонталните и вертикалните връзки между образователните ядра. Предмет на продуктивните дейности на децата. Технологии - видове, цел и резултат, етапи, материали, операции, инструменти. Транспортна, строителна и битова техника/домашни уреди. Комуникационни и дигитални умения в детска възраст. Детско творческо конструиране и моделиране. Допълнителни неформални обучителни структури, изграждащи технологична култура на децата от предучилищна възраст.

Технология на обучението: За аудиторна заетост: Лекционния курс предвижда 1/4 от времето по всяка тема да бъде отделено за въпроси, дискусии и интеракции със студентите; използват се презентации и постери, блок-схеми, графични модели и тематична информация на различни носители; лекционният материал е отворен за адаптиране, с включването на допълнителни проблеми, интересоващи студентите. Практическите упражнения се провеждат в условията на реална детска градина. От студентите планират, организират и реализират педагогически ситуации по ОН „Конструиране и технологии” във всички възрастови групи. За целите на практическите упражнения студентите разработват предварително план-конспекти, технологична документация, прототипи на изделия. Студентите получават темите предварително и ги разработват в екипи от двама. Консултират се от преподавател и базов учител от ДГ. Практиката се наблюдава и конфемира от групата студенти, приоритетно се използва дебрифинг. В обучението се използват на тренинг-техники, ситуационни задачи и ролеви игри; при изпълнението на задачите са равнопоставени самостоятелна и екипна работа. **За извънаудиторна дейност:** използват се самостоятелни и групови консултации, самостоятелни четения, проучвания, събиране на

емпиричен материал, работа в конвенционална и дигитална библиотека, Интернет търсения, работа върху документация, оценяване на детски активности и проекти, подготовка на педагогически ситуации, изработване на прототипи на изделия.

38. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Милена Левунлиева, катедра „Педагогика”

E-mail: levunlieva@swu.bg

Анотация: Анотация към курса, цел и задачи: Курсът по практически английски език ‘New Headway’ част VI е насочен към надграждането на усвоените по време на предходните семестри комуникативни умения като способност да се разбират и съставят изказвания /устно и писмено/ в съответствие с правилата на английския език, да се работи с автентични писмени и устни текстове на равнище разбиране на основната идея и разбиране на детайлна информация, както и да се развие способността за тълкуване на твърдения на основата на факти от текстовете и за резюмиране на събитията в тях.

Съдържание на учебната дисциплина: Revision – conditionals, time clauses, base and strong adjectives, modifying adverbs, making suggestions. Reading – “Who wants to be a millionaire”, Listening – “Charity appeals”, discussion – money, linking devices. Modal verbs of probability in the past and present, character adjectives- a quiz, agreeing and disagreeing. Reading and listening – “The Man Who Planted Trees”, talking about one’s family, sentence combination – describing a person and a place. Revision and test. Obsessions, present perfect continuous vs. simple and time expressions, compound nouns, complaining, writing letters. Reading – “Death Cigarettes”, discussion – The right to smoke, listening – collectors and collections. Indirect questions and question tags. Term revision.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост:* практически курс по английски език, основан на комуникативния подход в овладяването на чужди езици. *За извънаудиторна заетост:* писане на съчинения; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи.

Избираеми учебни дисциплини за VI семестър

1. ЦЕННОСТНИЯ ПОДХОД В ПРЕДУЧИЛИЩНАТА ПЕДАГОГИКА

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Общочовешката значимост на образованието придава смисъл на т.нар. аксиологичен или ценностен подход към неговата същност, към разбирането за педагогическите явления и осъществяването на педагогическата практика. Този подход позволява от една страна да се изучават явления от гледна точка на заложените в тях възможности за удовлетворяване потребностите на хората, а от друга – да се решават задачи за хуманизация на обществото. Проблематиката „ценности”, „аксиологичен/ценностен подход”, „ценностна ориентация” не е иновационна за хуманитарните науки, включително педагогиката. Съвременните социални ситуации и равнище на развитие на човешките постижения обаче, както и примерите от педагогическата практика налагат преосмисляне на позицията „ценности” в образователното пространство, защото от нейната адекватност зависи стратегията на общественото движение, която може или да забави развитието на човека и цивилизацията или да способства за него.

Съдържание на учебната дисциплина: Образование – ценности – деца. Същност и съдържание на ценностния подход в образователния процес в предучилищна възраст. Статут на учебната дисциплина „Ценностният подход в предучилищна възраст“. Хуманистична насоченост на ценностно-ориентирания образователен процес в детската градина. Детето от предучилищна възраст и неговата ценностна ориентация – състояние на проблема при 5-7-годишните деца. Ценностната ориентация на детето в предучилищна възраст и познавателното съдържание за опознаване на околния свят. Групата от връстници като социална общност – за детските ценности и просоциално поведение. Подготвителната детска група като социална общност и форум за изява на ценностните ориентации на 6-7-годишното дете. Ценностна ориентация на учителската професия. Педагогическа технология „Преподаване на ценности” – възприемане, разбиране и осъзнаване от 3-7-годишното дете. Исторически преглед на проблематиката „ценностен подход в предучилищна възраст“. Ценности и образователно направление „Околен свят“ – анализ на образователно съдържание и технология по възрастови групи. Сътрудници в ценностната ориентация на детето от предучилищна възраст. Обществените послания и ценностната ориентация на децата от предучилищна възраст. Ценностният подход в предучилищна възраст – перспективен ресурс за образование, социализация и възпитание на детето във възрастта на детството.

Технология на обучението: Аудиторната заетост на студентите: Изучаването на учебната дисциплина “Ценностният подход в предучилищната педагогика” е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите чрез: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; цялостно разработване на проблема от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на педагогическата практика по проблема, участие в дискусия по конкретен проблем, решаване на тестове и други проблемни задачи, свързани със разкриване равнището на компетентност на студентите и пр.; решаване на конкретни изследователски и практически задачи, казуси, ситуации, участие със собствени изследвания по проблеми; решение на изследователски задачи по зададена и по собствена методика; обработка и анализ на експериментални данни и пр. **Извънаудиторната заетост** на студентите: след всяка разгледана тема се предлагат възможните варианти за самостоятелна работа на студента.

2. РОДИТЕЛСТВОТО КАТО СОЦИОКУЛТУРЕН ФЕНОМЕН

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Анастасия Пашова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: asia_p@swu.bg

Анотация: В учебното съдържание се проблематизират основните теории за изследване на семейството – майчинството и бащинството като социален феномен и всички проблемни области в изследванията по темата; дискутират се проблемите на агентите на възпитание в семейството; спецификата в общуването в семейството, свързано с полови, поколенчески, религиозни и етнокултурни различия. Независимо, че тематиката му е фиксирана, като предмет на преподаване и изучаване, той е открит по отношение на нови проблеми, техния подбор и интерпретация и се актуализира всяка учебна година.

Съдържание на учебната дисциплина: Исторически характер на семейството и мястото на детето в него. Съвременни теории за изследване на семейството. Социологически теории за изследване на семейството. Образът на детето, детството и семейството в Библията и Корана. Социализация на момичета и на момчета в патриархалното семейство в селото и града. Ценности и свързаните с тях възпитателни методи в семейства в различна етнокултурна среда. Модели на възпитание в различна етнокултурна и религиозна среда. Майчинството и бащинството като исторически и социокултурен феномен. Майчинството в традиционните общества. Историческо развитие на семейните модели. Неоднозначност и проблематичност на бащината роля. Ролята на бабата и дядото във възпитанието на децата в семейства с различен статус, образование, култура, религия и етнос. Мястото на детето в отношенията между братята и сестрите. Семейството, детето и детството в буржоазното общество. Семейството, детето и детството в комунистическото общество.

Технология на обучението: Предвижда се да се осигурят на студентите индивидуални и групови консултации минимум по 1 ч. на човек във връзка с изработването на курсов проект. А така също и два часа на седмица в приемното време на преподавателя. Наличие на информационни материали за подпомагане ученето на студентите: В библиотеката са предоставени материали, с които студентите могат да подпомогнат ученето си, вкл. комплекти с учебници за учениците. Условие за заверка на семестъра е предаването на писмен доклад за изпълнение на самостоятелно разработените учебно-изследователски задачи.

3. ЕКОЛОГИЧНО ВЪЗПИТАНИЕ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д.н. Елка Янакиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”
E-mail: elka_yanachieva@swu.bg

Анотация: Курсът предвижда показването на отношенията между човека и природата като *развиваща се драма*, което цели да провокира студентите към това да виждат последствията във заобикалящата ги среда и да търсят пътища за изглаждане на противоречието между човека и природата в сферата на избраното от тях професионално поприще.

Съдържание на учебната дисциплина: Екологията като наука – възникване, предмет, обект, интердисциплинарност, роля в живота на съвременното общество. Екологическият подход като методологическа основа на екологическото възпитание на детето. Парадоксът в теорията и методиката на екологическото възпитание (екологическа експертиза на възпитателните програми). Задачи на екологическото възпитание. Теоретични основи на формирането на детето като субект на екологосъобразните отношения. Субектност, екологическа компетентност, екологосъобразни отношения и дейност. Възрастови особености на възникването, развитието и формирането на екологическата компетентност. Онтогенетични детерминанти в развитието на субекта на екологосъобразните отношения. Принципи за екологическо възпитание. Принцип за непосредствен контакт с природата. Принцип за интеграция на естественонаучното и естетическото познание. Принцип за културосъобразност. Етнокултура и екологическо възпитание. Формиране на екологосъобразно отношение към себе си и към другите хора. Дейност на децата в сферата на неживата природа. Дейността на децата в света на растенията. Труд в природната среда. Дейността на децата в процеса на взаимодействието им с животните. Развитие на отношенията на децата с екосистемите. Методи, форми за организация и средства на екологичното възпитание. Методи за диагностика на развитието на детето като субект на екологосъобразните отношения.

Технология на обучението: *Лекционните* се провеждат чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от вузовската дидактика, и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – невро-лингвистическо програмиране, елементи на социално-психологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод, мозъчна атака. Тяхното съдържание разчита на богат нагледен илюстративен и демонстрационен материал, подготвен със съдействието на министерството на околната среда и водите. Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. *Извънаудиторната заетост* се организира самостоятелно от студентите. Извършеното от тях се оформя творчески и се представя на преподавателя в приемното му време. Материалите, подготвени от студентите, се използват при организиране на студентската постерна конференция.

4. ДИСКУРСИВНИ УМЕНИЯ В ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Учебната програма включва знания за същността на комуникативно речевата компетентност на децата въз основа на водещия комуникативен подход към развитието на детската реч в предучилищна възраст. Основно място е отделено на уменията за изграждане на текст /диалогичен и монологичен/ като изключително необходими и важни в общото речево развитие. Анализира се спецификата на детската словесно творческа дейност, реализирана във формите на монологичната свързана реч.

Съдържание на учебната дисциплина: Специфика на детското художествено възприятие. Възможности за развитие на поетичен слух и словесно-творчески умения. Проблемът за текста и дискурсивните умения в лингвистичната и педагогическата литература. Психо-лингвистични и лингвистични особености на детските текстове. Идеите на Дж. Родари за стимулиране на детското съчинителство. Технологичен модел за формиране на словесно-творчески умения-етапи. Подготвителен етап на стимулиране на фантазията: игри-загадки пантомима, комуникативно –ролеви игри и етюди. Етап на наблюдение възприемане и анализ на комуникативни актове и текстове с различна комуникативна ориентация. Образно-схематичното моделиране на текстове- предпоставка за осъзнаване структурата на текста и подготвителен етап към съчиняване. Морфология на приказката-картите на Проп. Етап на репродуктивно-продуктивна дейност на основата на възприети текстове. Текстобразуване с помощта на сетивни опори: играчки, картини схематизирани изображения, сенков театър, натурални обекти. Театрализираната игра/театър на маса, куклен театър, игра –драматизация/. Повествователни текстове по личен и колективен опит и преживявания. Груповото съставяне на писма –ориентация във формата на писмената реч. Разказване по словесна опора-част от текст, опорни думи тема колективни текстове. Методики за диагностика на съчинителските способности и на уменията за изграждане на различни функционално-смислови типове текст.

Технология на обучението: Извършва се съгласно действащия учебен план – лекции, групирани в блок по 2 часа. По време на всяка лекция студентите могат да се консултират с преподавателя и да представят самостоятелни реферати. Лекциите се провеждат по класическия начин като студентите се запознават последователно с предвидения материал. Предвиждат се фронтални въпроси, диалог с по-активните студенти и аргументиране на техните становища. Те са богато илюстрирани с нагледен и словесен материал, който се представя с таблици, схеми и записи на детска реч. Форми за извънаудиторна заетост: самостоятелната работа е свързана с изучаване на научна литература в областта на общуването и комуникацията, развитието на речта, подготовка на реферати, доклади, съобщения, анотации и рецензии.

5. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДИАГНОСТИКА НА МУЗИКАЛНОТО РАЗВИТИЕ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Веска Вардарева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: veska_v@swu.bg

Анотация: Курсът е предназначен за студентите от специалността Предучилищна педагогика и чужд език. В него се разкриват общотеоретическите и психологическите основи на музикалното развитие, проследява се развитието на музикалните способности и специфичните особености на музикалността на децата от ранна и предучилищна възраст. Особено внимание е отделено на педагогическата система на художествено възпитание, като в съвременна светлина са разгледани специфичността на педагогическото взаимодействие, модела и организацията на естетическите дейности, застъпени в детската градина, формите на организиране на педагогическото взаимодействие в процеса на тези дейности. Вторият раздел на програмата е посветен на инструментариумът от изследователски методики за диагностика на общата музикалност и музикалните способности на децата от предучилищна възраст.

Съдържание на учебната дисциплина: Психологически основи на естетическото възпитание. Развитие и формиране на художествени способности у децата от предучилищна възраст. Развитие на музикалните способности в първите шест години от живота на детето. Развитие на изобразителните способности в първите шест години от живота на детето. Педагогическа система на музикалното възпитание. Педагогически технологии за овладяване на изобразителните дейности. Педагогическа технология на музикално-изпълнителската дейност. Художествено-творческа дейност. Приемственост в естетическото възпитание между семейството и детската ясла. Приемственост между детската ясла, детската градина и училище.

Технология на обучението: Изучаването на учебната дисциплина е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите от лекционния курс и семинарните занимания чрез: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; обосноваване насочване към практическото приложение на разглеждания проблем; цялостно разработване на проблема от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната и структурна страна на лекционната форма по дисциплината и пр.; решаване на теоретични задачи; разработване и обсъждане на оригинални трудове; представяне на идеи и модели на дидактични средства; представяне на актуална познавателна информация; участие със собствени изследвания, свързани с диагностиката на музикалността и музикалните способности; представяне на собствени записки и анализи на прочетени трудове на музикални педагози; коментар на собствени изводи от ОХРС отношение към педагогическата практика; включване на собствено изработени дидактични средства; представяне на собствено изработени модели за овладяване на музикалните дейности от децата. **За извънаудиторната заетост** на студентите: след всяка разгледана тема се предлагат възможните варианти за самостоятелна работа на студента. Четири пъти през семестъра те представят разработените от тях материали, което позволява текущ контрол и междинна оценка на работата на всеки студент.

6. ПЕДАГОГИЧЕСКА РЕТОРИКА

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Съдържателно учебният курс е насочен към спецификата на ораторското изкуство на педагога. Разглеждат се основни аспекти в историята, теорията и практиката на ораторското изкуство. Обхванати са както аналитични интерпретации на причините за възникването на реториката, така и различните научни и практически подходи в нейното развитие. Подробно се разглеждат видовете реторически изяви, видовете съпротива и аргументация в ораторското изкуство. Изведени са различни реторически модели в педагогическата комуникация като под основен акцент е поставено умението на учителя за провеждане на словесна действеност.

Съдържание на учебната дисциплина: Реториката като особен вид изкуство и като интердисциплинарна наука. Красноречие-сладкодумство-реторика. Възникване на реториката, предмет и основни задачи. Реторика и педагогика (Сократ и Квинтилиан). Категориален апарат на реториката – терминологични уточнения. Генотипни заложби и ораторски умения. Отношението “момент-ситуация-аудитория”. Концептуализация на педагогическа реторика. Специфика на реторическия процес в образователното взаимодействие. Реторическо общуване и реторическа аргументация в педагогическото взаимодействие. Класификация на принципите на педагогическата реторика. Основни видове реторични изяви на педагога – специфични характеристики и структурни компоненти. Монологични и диалогични реторически изяви на педагога – диференциация и изисквания. Педагогически стил и педагогическа реторика – особености и взаимовлияния. Ортоепия и еталонизиране на учителската реч. Гласово-говорни качества на учителя – професионални изисквания. Хигиена на гласа и професионални заболявания. Вариативност на невербалната експресивност в реторически изяви на педагога – френология, кинесика, проксемика, хронемика. Кинестатична и пространствено-териториална модалност. Мимика, поза, жест – категоризацията на П.Екман. Телесно-буферни зони – класификацията на Ед. Хол. Параезиковите средства на учителя – интонационни, акцентуални и темпоритмични говорногласови характеристики на устната реч. Тактилна, обонятелна и цивилизационна модалност – особености и изисквания в педагогическата реторика. Ораторска стратегия и тактика в педагогическото общуване. Убеждаване чрез словото. Словесната действеност в реторичната изява. Органичност и нормативност в ораторските изяви. Презентационни умения на учителя. Вдъхновение и импровизация в ораторските изяви на педагога.

Технология на обучението: Учебната дисциплина включва аудиторна и извънаудиторна работа на студентите. *Аудиторна заетост* - осъществява се чрез *лекции (продължителност 30 часа)*, в които студентите участват в решаване на казуси и провеждане на дискусии. Обучаваните се ангажират с участие в симулативни игри, в "мозъчна атака", спорове, диспути, коментари на наблюдавани реторични изяви/инциденти. *Извънаудиторна заетост (предвидени 30 часа)* – студентите усвояват самостоятелно или в екип основни елементи в подготовката на реторическа изява; подготвят и представят говорно-технически комплекси, кратки реторически задачи, коментират и анализират видеозаписи на реторически изяви и презентации (TED), разработват реферат.

7. ИГРОВА КУЛТУРА НА УЧИТЕЛЯ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Славея Златева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: szlateva@swu.bg

Анотация: Учебният курс има за цел да предложи на студентите от бакалавърска степен актуалната проблематика на: игрова култура на учителя. Конструиран е да провокира, стимулира и изгражда умения за креативно -критичен анализ на теоретични постановки фокусирани върху личността на учителя, неговата игрова култура и въвеждането на иновации в игровото взаимодействие в детската градина и началното училище. Фокусиран е върху учителят, мениджър – съорганизатор, помощник, съветник, съиграч, задкулисен организатор, носител на игрови опит, субект на игрово взаимодействие, селекционер на игри с етнокултурна и интеркултурна ценност, автор на педагогически игрови форми и иновации в игровата технология и автодидактичните игри, медиатор на игровото взаимодействие във възпитателно-образователната и семейна среда. Учебният курс подпомага колективното, групово и индивидуално участие на студентите в разграничение на играта от игроподобните форми в теоретичен и приложен план. Дава възможност за рефлексивно осъзнаване на игровата култура на студентите и стимулира нейното обогатяване в педагогически аспект.

Съдържание на учебната дисциплина: Запознаване със съдържанието на учебния курс. Актуалност на проблематиката. Обект, предмет и цели на игровата култура на учителя. Играта – израз на духовността и играещият човек „Homo ludens”. Учителят мениджър на детската игра – личностни и професионални компетентности. Традиционно и иновационно използване на игроподобните форми и игрите – израз на игровата култура на учителя. Игровата култура на учителя – определяща за игровата култура на децата. Игровото пространство и неговата специфика в условията на детска градина. Играта като педагогическа стратегия за учене в предучилищна възраст. Учителят като игрови субект. Народните игри – развиващ и социализиращ ефект. Интеркултурният подход в обогатяване игровата култура на учителя. Създаване на портфолио – селективен подход. Автодидактичната игра /АДИ/, единството на интелекта и афекта, и усвояването на начални стратегии за социално познание. Технология за създаване на авторова АДИ – израз на игровата култура на учителя (тренингов аспект). Презентиране на експериментални резултати от апробиране на модели за игрово овладяване на държавните стандарти за подготвителна за училище група.

Технология на обучението: В предвидените теми разглеждани на лекции е заложен стремеж да се организира и структурира така учебния курс, че да се постигне използване на разнообразни методи на преподаване и активно участие на студентите. Комбинацията от традиционно лекционно изложение обогатено със съвременни нагледно-технически способности, с интерактивни методи, работа по групи, индивидуално миниекспериментиране и презентирание на получените резултати чрез постери, самостоятелно подготвяне на изпитна задача, осигурява задълбочено усвояване на учебното съдържание. Литературната осигуреност със съвременни източници в книжен и електронен формат, допълнена с

възможностите на налична игротека – прототипи на АДИ за нуждите на студентското обучение, подпомагат усвояването на предвиденото програмно съдържание.

Избираеми практикуми за VI семестър

1. ПРОБЛЕМНО-СЮЖЕТНА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ПЕДАГОГИЧЕСКОТО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Анастасия Пашова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: asia_p@swu.bg

2. ПРОФЕСИОНАЛНА РЕФЛЕКСИЯ НА ДЕТСКИЯ УЧИТЕЛ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Учебният практикум предоставя възможности за формиране у студентите – бъдещи предучилищни педагози на рефлексивни умения като значим компонент за професионално-педагогическата компетентност. Обучението проблематизира и степента на адекватност между формиращото въздействие на образователната система и действителното своеобразно познание и самопознание, свързано с личностната и професионално-педагогическата реализация на обучаваните студенти.

Съдържание на учебната дисциплина: Групова работа – идентифициране на рефлексията като интелектуална процедура в педагогически контекст. Осъзнаване на професионално-педагогическата компетентност като набор от компетенции. Рефлексията и нейната „огледална“ функция. Работа в малки групи – аналитични интерпретации на „рефлексивен подход”, „рефлексивно обучение”, „образователна рефлексия”. Разширяване на познанията за типове рефлексия (по В. Василев) и значението на рефлексивните умения за професията на педагога. Дейности за развитие на умения за саморефлексия и за групов рефлексия, целесъобразни за работата с деца в предучилищна възраст. Дейности за повишаване активността на обучаваните в резултат на нов тип мотивация - личностни, смислообразуващи мотиви. Техники за оползотворяване ролята на самообучението и самовъзпитанието на обучаваните. Техники за оползотворяване ролята на себеактуализацията на обучаваните. Работа в екип - „Обувките на другия“ или позицията „Аз“ и „Той“ в

педагогическото взаимодействие. Работа върху рефлексивни умения за разбиране на ценностите и установките по отношение на конкретна цел. Индивидуална работа и работа с партньор – упражнения за рефлексия за контролиране на собствената дейност. Готовност и способност за самообучение. Въвличане на емоциите в процеса на дейността – учене чрез преживяване. Работа върху ефективни алтернативи за реинтегриране в педагогическата практика. Работа по двойки – търсене и използване на обратната връзка. Себеувереност и самоконтрол в педагогическото взаимодействие. Симулативни игри за формиране на умения за разгръщане на потенциала – от „Аз-рефлексивност” към „Аз ефективност“. Ролеви игри - алгоритмизиране на техники за развитие на рефлексивните умения чрез участие в анализ и интерпретации на притчи.

Технология на обучението: Учебният практикум включва дейности, осъществявани в аудиторна и извънаудиторна работа на студентите. **Аудиторна заетост** - осъществява се чрез *практически упражнения (продължителност 30 часа)*, в които студентите се организират в групова работа, работа в малки групи, работа по двойки, индивидуална работа; включват се в дискусии, участват в ролеви игри, симулации, казуси, етюди и импровизации. **Извънаудиторна заетост (предвидени 30 часа)** – студентите самостоятелно проучват и подбират педагогически казуси, подготвят интерпретации върху тях, разработват академично есе върху самостоятелно избрана тема от учебното съдържание.

3. МУЗИКАЛНО-ДИДАКТИЧНИ ИГРИ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Веска Вардарева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: veska_v@swu.bg

Анотация: Учебният практикум разкрива същностните аспекти на музикалното обучение в качеството му на специфична форма на личностна и професионално-педагогическа самореализация и себеутвърждаване. Студентите практически осъзнават многоаспектното значение и спецификата на музикално-дидактичните игри и доминиращата в аспекта на педагогическото взаимодействие развиваща функция на музикалното изкуство. Практическите упражнения включват студентите в дейности, обогатяващи уменията им за работа с музикалния материал, изграждащи стремеж към постигане на едновременно нормативно и ефективно педагогическо взаимодействие в общуването им с музиката.

Съдържание на учебната дисциплина: Запознаване с елементи на игровия процес. Условия в процеса на музикалното обучение, начини на поведение, които придобиват комуникативен характер. Дидактични игри, игрови и игроподобни упражнения. Мястото им в класификациите на видовете игри. Работа в екипи: Основания за разглеждането на човека не само като Homo Sapiens, но и като Homo Ludens. Запознаване с особености на музикално-дидактичните игри, специфика и особености в предучилищна възраст. Изготвяне на оригинални авторски музикално-дидактични игри. Дефиниране на 'шум в канала за връзка'. Упражнения-игри за преодоляване на обективни бариери при словесно общуване. Участие в музикално-дидактични игри – работа над ръководенето и управлението на процеса на

взаимодействие. Участие в колективни музикално-дидактични игри - избор на техники за реализиране на игровото поведение. Музикално-дидактични игри за развитие на музикалния слух. Музикално-дидактични игри за развитие на метроритмичните способности. Музикално-дидактични игри за развитие на музикално-оценъчните способности. Музикално-дидактични игри за развитие на тембров слух. Музикално-дидактични игри за развитие на мелодичен слух. Музикално-дидактични игри за развитие на музикалната памет. Изпълнение на практически задачи за овладяване вниманието на децата при участието им в музикално-дидактичните игри

Технология на обучението: Курсът е изграден от практически упражнения и самостоятелна или в екип извънаудиторна работа на студентите. *Аудиторна заетост* - осъществява се чрез практически упражнения *върху основните тематични проблеми (продължителност 30 часа)*. Включват дискусии по предварително зададени въпроси, мултимедийни презентации и видео-записи (или директни изпълнения на предварително подготвени екипи) в съответствие с определени теми. Практическите упражнения провеждат текущ контрол за определяне степента на овладяване на елементи от учебното съдържание по дисциплината. *Извънаудиторна заетост (предвидени 60 часа)* – самостоятелно разработване на музикално-дидактични игри за четирите възрастови групи на детската градина; проучване на специализирана литература; реферирание на материали (статия, студия, част от монография), свързани с изучаваните теми.

4. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДИАГНОСТИКА НА КОМУНИКАТИВНИТЕ УМЕНИЯ НА ДЕЦАТА ОТ ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Учебният практикум е с важно място и специални функции в професионално – образователната програма за подготовка на кадри в областта на предучилищната педагогика. Владееенето на диагностични инструменти за определяне нивото на речевото развитие в ранно детство и предучилищна възраст е необходим компонент от професионалната квалификация на педагога, поради първенството на речевата дейност сред висшите психични функции. Първоначалната ориентация в спецификата на отклоненията от нормалното езиково развитие и от необходимото ниво на комуникативни умения дава възможност за своевременна педагогическа намеса за компенсиране и стимулиране развитието с подходящи средства.

Съдържание на учебната дисциплина: Етапи в езиковата онтогенеза. Система от критерии за диагностика на езиковото развитие. Показатели за нормално речево развитие от 0-7 год. Методи за провеждане на езиковата диагностика. Диагностика на довербален интелект – умения за разбиране. Диагностични критерии за определяне нивото на формите на общуване. (по М. Лисина). Диагностика на свързана реч във формите на диалога. Диагностика на свързана реч във формите на монолога. Дискурсивен и контент анализ.

Диагностика на развитието на номинативната функция на езика. Изследване разбирането на думите и изреченията. Диагностика на лексикално-семантичното богатство и разнообразие на речта. Граматичен развой и „грешни“ езикови форми. Изследване разбирането на сложни логико-граматически конструкции. Диагностични техники и методи за изследване на говорната култура на речта. Изработване на таблица. Изследване на фонемния състав и артикулационните особености на детската реч. Диагностични методики за установяване на степента на формиране на фонетичен слух и фонематично възприятие. Диагностика на поетичен слух. Технологични модели за диагностика на комуникативно –речеви умения и умения за съчиняване.

Технология на обучението: Практическото обучение се извършва съгласно действащия учебен план – практически упражнения, групирани в блок по 2 часа. По време на някои от тях студентите коментират записи на детска реч. Част от упражненията се провеждат в детска градина. Предвид спецификата на учебния курс и за постигане на целите, задачите и очакваните резултати се предвиждат следните форми за самостоятелна работа: устна защита на всяко диагностично задание, изпълнено от студентите в детската градина, изработване на анотации и конспектиране на диагностични материали в библиотеката. Освен писмената разработка по избрана тема като елемент на крайното оценяване, учебната програма предвижда устното представяне на портфолио с данните от комплекс диагностични методики и анализ с прогноза за общото речево развитие на 6-7 г. дете.

5. ЗАНИМАТЕЛНО УЧЕНЕ

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Славея Златева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: szlateva@swu.bg

Анотация: Учебният курс има за цел да предложи на студентите актуалната проблематика на занимателното учене в предучилищна възраст, като допълнение към технологията за игрово взаимодействие. Конструиран е да стимулира усвояването на основни практически умения за планиране и организиране на занимателни игри в цялостния възпитателно-образователен процес в детската градина. Поставя студентите пред отговорен избор за реализиране на занимателно учене в оптимално съчетание с режима в детската градина. В процеса на обучението се поставя и акцент върху формирането и развиването компетенциите на студентите за вариативност на използването им в планирани и непланирани ситуации. Провокира дискусивно отношение към педагогическата отговорност за организиране на игровото пространство в условията на детската градина и адекватен подбор на занимателни игрови и игроподобни форми, подпомагащи амплификацията на детското развитие и постигане на държавните образователни изисквания за предучилищна възраст.

Съдържание на учебната дисциплина: Запознаване със съдържанието на учебния курс и значимост на проблематиката за занимателното учене в предучилищна възраст. Играта

- специфична човешка дейност, феномен на детството и потенциал за занимателност и радост. Актуализиране на личния игрови опит – обективно и субективно оценяване на играта като занимателна. Занимателно учене при 3-4 годишни деца – музикални и подвижни игри. Потенциалът на играта драматизация като инструментариум за социална комуникация и комуникативни умения. ИД – занимателно изучаване на световна класика - произведения, автори, герои. Занимателно конструиране: Лего, Модули, Пъзели. Стимулиране на детската креативност и уникалност – Танграми. Занимателно учене в игри с открити правила. Потенциалът на автодидактичната игра да реализира учене в занимателна форма. Занимателно овладяване правилата за безопасно улично движение. Игри: "Безопасност на движението ...или в света на пътните знаци" „Рали“, „Автотур“ „Безопасност за пешеходци и велосипедисти“, „Моята улица“, Занимателна математика за деца в предучилищна възраст: „Уча се да смятам“, „Смятай мечо“, „Игра с числа“ „Направи си сам часовник“, „Дървен пъзел-часовник“, „Логически игри“. Играй и учи - добри практики в национален и международен план: „От зрънцето до растението“, „Лото“ „В зеленчуковата градина“ „Цветна градина“ и др. Играй и уча за сезоните и животните: „Сезони“, „Домино на сезоните“, „Пътят на сезоните“, „Фермата“, „Светът на животните“, „Змия“, „Научи още за животните“ и др. Занимателно ограмотяване: „Забавна азбука“, „Пъзели“, „Игра на думи“ „Детска кръстословица“ „Кръстословица за деца“, „Хитрите букви“, „Буквен пъзел“, „Открий и добави“, „Маската ми говори“, „Нашата книжка“, „Разкрий тайнствения град, държава, място“. Занимателно овладяване на етикет и културно поведение: „В магазина за играчки“, „В автобуса“, „На ресторант“ „Посрещаме гости“, „Заповядайте на представление“, „Мама, татко и аз в ресторанта“, „Вълшебните думи“, Добро утро“, „В театъра“, „Спирка на доброто, „По дрехите посрещат“ и др.

Технология на обучението: В предвидените в двата модула теми е заложен стремеж да се организира и структурира така учебния курс, че да се постигне активно участие на студентите при използване на разнообразно занимателно учене. Избраният подход комбинира традиционно поставяне на темата в мини лекция (обогатено със съвременни нагледно технически способности) и интерактивни методи: игри, работа по групи, индивидуално мини-експериментиране, презентации, постери и самостоятелна студентска изява. Тренинговият формат залага на активност и креативност на студентите за да осигури задълбочено усвояване на учебното съдържание. Литературната осигуреност със съвременни източници в библиотеката, книжарницата, читалнята – периодика, онлайн връзка, и възможности за ксерокопия подпомагат усвояване на предвиденото програмно съдържание.

6. ТЕХНОЛОГИЯ ЗА РАБОТА В РАЗНОВЪЗРАСТОВА ГРУПА

ECTS кредити: 2,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Блага Джорова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: blagadzhorova@swu.bg

Анотация: Един от специфичните проблеми на предучилищната педагогика е организацията и функционирането на т.нар. смесени или разновъзрастови групи. Двете

понятия имат обаче различна смислова характеристика, поради което правомерно е използването на второ – т.е. разновъзрастова, поради факта, че групата се оформя на основата на различията във възрастта на децата. Този показател всъщност определя и спецификата на работа в детската група – децата на различна възраст имат различни потребности, както и различно равнище на психично и социално развитие и пр. В този контекст професионалното изграждане на детския учител предполага запознаване с многообразието от актуални общо и специфични педагогически, методически и социално-психологически теории и концепции, свързани с работата в предучилищните заведения, включително в разновъзрастовите групи. Важно е да се отчита, че организацията на всяка от дейностите в разновъзрастовите детски групи е следствие от нормативни документи, особености и перспективи в развитието, възпитанието и социализацията на детето, перманентното усъвършенстване на педагогическата наука и изискванията на социалната среда.

Съдържание на учебната дисциплина: Статут на учебната дисциплина. Динамика в развитието на детето от 3 до 7 години. Разновъзрастовата група като детското общество, социална общност и група за учене – специфика на детските взаимодействия в групата. Съвременни педагогически изисквания за взаимодействия в разновъзрастовата детска група. Многообразие и сравнителен анализ на Програмните системи за предучилищно образование в България и по света. Типови педагогически технологии за организация на детските дейности в разновъзрастовите детски групи. Технология за организация на детската игрова дейност в разновъзрастовата група. Технология за организация на детската познавателна дейност в разновъзрастовата група. Технология за организация на детската творческо-продуктивна дейност в разновъзрастовата група. Екипно разработване на проект за работа в разновъзрастова детска група. Педагогическа обосновка на детското общуване и поведение в разновъзрастовата група. Мониторинг върху равнището на развитие на децата в разновъзрастовата група. Образователната среда за работа в разновъзрастовата детска група. Психо-педагогически компетенции на детския учител за организация на дейностите в разновъзрастовата група. Наблюдения и отчитане развитието на детето – критерии, техники, анализ на информацията – съставяне и анализ върху формуляр за наблюдения.

Технология на обучението: Изучаването на учебната дисциплина – избираем практикум “Технология за работа в разновъзрастова група” е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемните сфери чрез: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; обосноваване насочване към практическото приложение на разглеждания проблем; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за работа в разновъзрастова детска група и пр.; решаване на практически задачи; разработване на собствени модели за оригинални Програми за възпитателна работа в разновъзрастови детски групи; представяне на протоколи от наблюдавани педагогически ситуации в разновъзрастови детски групи и пр.

7. ПЕДАГОГИКА НА ТВОРЧЕСКОТО РЕШАВАНЕ НА ИЗОБРЕТАТЕЛСКИ ЗАДАЧИ

ECTS кредити: 2,0

Форма на проверка на знанията: т.о.

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Вид на изпита: писмен

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д.н. Елка Янакиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: elka_yanakeva@swu.bg

Анотация: ТРИЗ (теория за решаване на изобретателски задачи) е система от логически крачки и методи с помощта, на които могат да се решават проблеми и задачи, възникващи пред човека във всяка една сфера на неговата дейност. Това е методология, позволяваща с помощта на добре формализирани и отработени похвати да се намерят решения (на равнището на *know-how* и на пълноценните открития) на проблеми в най-различни сфери в това число и в педагогиката и образованието. ТРИЗ съдържа висок потенциал за адаптиране към педагогическата практика в две насоки: а. като път за повишаване на ефективността на педагогическата практика и б. като път за формиране на творческите способности на децата от предучилищна и начална училищна възраст. Основното достоинство на ТРИЗ е нейната универсалност. Нейната основна характеристика е в комплекта от универсален инструментариум за ефективно решаване на сложни проблеми, конфликти и безизходни ситуации. Курсът предвижда развиване на творческите способности на студентите и изграждане на техните умения да прилагат ТРИЗ в педагогическия процес в детската градина.

Съдържание на учебната дисциплина: Инерция на мисленето: а. примери от фантастиката, б. от педагогическите изследвания, в. от педагогическата практика. Същност, цел и задачи на ТРИЗ. Характеристика на творческата личност (по Г. Алтшулер): достойна жизнена цел, умение за конструиране на планове и програми, работоспособност, техника за решаване на задачи, умение да понася ударите на съдбата, резултативност. Психологическа и концептуална основа на ТРИЗ. Алгоритъм за решаване на творчески задачи. Развитие на интересите на децата и педагогическа технология за постановка на задачите (тренинг). Форми на организация на ТРИЗ: индивидуални и групови занимания. Принципи за водене на заниманията с ТРИЗ. Тактически принципи на педагогиката на решаване на изобретателски задачи. Същност на изобретателската задача: техническото противоречие като необходимо условие за нейното решение. Изобретателската задача като комплекс от задачи. Варианти за решаване на творчески задачи. Инерция на педагогическото мислене: анализ на образци от педагогическата литература.

Технология на обучението: Практикумът се провежда чрез съчетаване на традиционни методи и похвати и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – елементи на социалнопсихологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод, мозъчна атака. Тяхното съдържание разчита на богат нагледен илюстративен и демонстрационен материал. **Извънаудиторната заетост** се организира самостоятелно от студентите. Извършеното от тях се оформя творчески и се представя на преподавателя в приемното му време. Извънаудиторната заетост е построена на основата на провокирането на активността на студентите: а. чрез формиране на собствените им способности за решаване на изобретателски задачи (като част от формирането на педагогическото им майсторство) и б. чрез формирането на техния интерес към създаването на изобретателски творчески задачи, предназначени за деца от предучилищна и начална училищна възраст.

41. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА СЛОВЕСНО ИЗПЪЛНИТЕЛСКИ ДЕЙНОСТИ В ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 6,0

Седмичен хорариум : 3л+2су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина включва изучаване на основни педагогически концепции и теоретико-практически аспекти в работата при пресъздаването на литературна творба в живо слово. За обучението на бъдещи детски учители, настоящият учебен курс предоставя възможности за овладяване на основни методически знания и практически умения, свързани с подготовката и реализацията на художествена интерпретация на литературни творби с деца в предучилищна възраст. **В лекционния курс** се изучават основните етапи в развитието на словесно-изпълнителското изкуство, неговата специфика и основните принципни положения, свързани с претворяването на литературен текст в художествена изпълнителска творба, разглеждат се съдържателните характеристики на словесно-изпълнителските дейности и специфичните методически подходи в работата с деца върху литературни материали от различни литературни родове. **В семинарните упражнения** студентите се включват в дейности, свързани с разработване на словесно-изпълнителски етюди, на импровизации върху кратки литературни форми, действен (изпълнителски) анализ на литературни материали от различни литературни родове (приказки, разкази, стихотворения, басни, откъси от драматургични творби) с оглед постигане на художествена интерпретация.

Съдържание на учебната дисциплина: Същност на словесно-изпълнителското изкуство. Специфика, битие и характер на изпълнителската творба. Исторически аспекти в словесно-изпълнителското изкуство. Основни предпоставки, първообрази. Разказвачи, глумци, скомрахи, народни песнопойци. Църковни диалози. Първи теоретико-методически трудове по словесно-изпълнителска дейност в българското образование. Първи професионални изпълнители. Ролята на руските театрални педагози в България. Системата на К. С. Станиславски и основни методически направления и методически подходи. Учението на К. С. Станиславски за “действие чрез словото”. Основни принципи в системата на Станиславски – “Магическо ако”, вяра и наивност, вътрешни виждания, кинолента на вътрешните виждания. Методът на действияния анализ. Жизнена необходимост и действена задача при изпълнението на импровизиран и интерпретиран текст. Разкриване на образ на литературен герой – съпоставителен анализ между театър и словесно-изпълнителско изкуство. Позицията “Аз” и “Той” в предлаганите обстоятелства. Основни етапи в автоадаптирането на чужд текст. Основни средства на художествената изразителност – класификация на изразните средства. Основни изпълнителски ефекти в словесно-изпълнителското изкуство. Средства при разкриване образ на литературен герой от епическо произведение. Средства на логическата и емоционално-действената изразителност – логическо ударение, логическа и емоционална пауза, подтекст, темпоритъм. Специфика в

изпълнението на литературните жанрове от недраматургичен род (лирика, лиро-епос). Ситуационната методика при възприемане и при претворяване на литературни творби.

Технология на обучението: Курсът е изграден от лекции и самостоятелна извънаудиторна работа на студентите: *Аудиторна заетост* - осъществява се чрез лекции върху основните тематични проблеми (продължителност 75 часа). Лекционният курс се осъществява по традиционния начин, допълван с мултимедийни презентации и с видео-записи в съответствие с определени теми. В семинарните упражнения се дискутират теоретико-методически трудове в областта на словесно-изпълнителското изкуство; анализират се различни по жанр литературни произведения за деца; подготвят се и се изпълняват кратки етюди и словесно-изпълнителски интерпретации. *Извънаудиторна заетост* (предвидени 105 часа) – студентите самостоятелно проучват и подбират художествени литературни произведения, подготвят индивидуални интерпретации на литературни материали (както по предложение на преподавателя, така и по избор), усвояват самостоятелно или в екип основни елементи от изпълнителската психотехника чрез индивидуални или ансамблови словесно-изпълнителски творби върху основата на приказки, стихове за деца, басни и т.н.; представят писмена разработка на действителен анализ върху произведения за деца.

42. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 3л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Учебният курс по “Методика на обучението по чужд език” е с основно значение в професионално – образователната програма за подготовка на кадри в областта на предучилищната педагогика. Изучаването на чужд език от най ранна детска възраст е въпрос с особена актуалност за българското образование поради изключителната езикова възприемчивост на малките. Предучилищната възраст е сензитивен период за овладяване на чужд език. Учебната дисциплина е необходима за полагане основите на методическата подготовка на студентите-бъдещи преподаватели по чужд език в детската градина.

Съдържание на учебната дисциплина: Професионалната компетентност на учителя по чужд език на децата от предучилищна възраст. Научен статут на методиката. Предмет, цел и задачи. Проблемът за ранното чуждоезиково обучение в педагогическата литература. Теоретични и лингво-методични аспекти на чуждоезиковото обучение. Принципи на Роберт Ладо. Психолингвистични и социолингвистични основи на РЧО. Принципи и методи на развиващото обучение по чужд език. Игрови технологии за чуждоезиково обучение. Методът на сугестопедията. Специфични психологични закономерности и механизми при овладяване на чужд език от децата (съпоставителен анализ с възрастните). Цел, задачи и форми на организация на обучението по чужд език в детската градина. Изисквания за оптимално обезпечаване на развиващия ефект на обучението. Проблеми на подбора на съдържанието на

обучението в аспекта на реализацията на дейностния подход към обучението по чужд език. Учебно-методически комплекси и мултимедийни продукти. Условия, форми и средства на чуждоезиковото обучение в предучилищна възраст. Форми за организиране на заниманията. Планиране и организация на занятието. Игрова култура и ориентиране в чужд език. Езикови игри. Класификации. Обучение в аудирание и говорене. Игри в пантонима-ключ към усвояване на названия на действия и състояния. Методът „Цялостна физическа реакция” «Total Physical Response Activity». Езикови „грешки” и педагогическа корекция. Предпоставки и упражнения за овладяване на правилно звукопроизношение. Артикулационна гимнастика. Особенности при овладяване на граматиката. Методика. Безпреводна семантизация на речника. Игри и упражнения за формиране на лексически навици. Стихотворенията, броилките, речитативите, скороговорките и гатанките при усвояване на чужд език. Песента и музикално-подвижните игри като средство в РЧО. Подготовка за четене и писане. Диагностика на нивото на усвояване на чужд език.

Технология на обучението: При изучаване на курса се прилагат различни форми на учебна работа: лекции, практически занятия, форми за самостоятелна и външнотурна работа. **Лекционното обучение** се извършва съгласно действащия учебен план – лекции, групирани в блок по 3 часа. По време на всяка лекция студентите могат да се консултират с преподавателя и да представят самостоятелни реферати, доклади, съобщения, анотации и рецензии. **Практическите занятия** са насочени към разработка от студентите на конспекти с диагностични и обучаващи занимания с децата, дидактически игри и лексикално-граматически упражнения, наблюдаване и самостоятелно провеждане на речеви занимания в условията на детска градина.

43. ПЕДАГОГИЧЕСКИ ТЕОРИИ И ТЕХНОЛОГИИ ЗА ОВЛАДЯВАНЕ НА ФИЗИЧЕСКА КУЛТУРА

ECTS кредити: 5,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Теория и методика на физическото възпитание”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Невяна Докова, катедра „Теория и методика на физическото възпитание“

E-mail: nevid@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина "Педагогически теории и технологии за овладяване на физическа култура" има за цел да осигури теоретическа и методико-практическа подготовка на студентите от специалност „ППЧЕ” по физическо възпитание. Обучението на студентите е насочено към: теоретична подготовка, включваща придобиване на знания за целите и задачите на физическото възпитание в предучилищните заведения, неговата същност, характеристика, съдържание, форми и структура. Разглеждат се ДОС по образователното направление „Физическа култура“ и основополагащи дидактически постановки. Дисциплината изяснява проблема за спецификата в прилагането на средствата и методите на физическото възпитание при децата от предучилищна възраст. Осигурява теоретични знания за същността на кондиционните и координационните способности и динамиката на развитието им. Осигурява придобиването на знания за научно-изследователската работа по физическо възпитание в детските градини и методологията на контрола върху ефекта от педагогическите въз-

действия. Дисциплината формира и практически умения и компетенции у студентите по технологията на овладяването на двигателните умения и навици, развитието на двигателните способности на децата и др. Учебната дисциплина има връзка с ТМФВ, анатомията, физиологията, биомеханиката, психологията и др. научни дисциплини.

Съдържание на учебната дисциплина: Общи основи на теорията на физическото възпитание. Система на физическо възпитание в детските градини на България. Образователно съдържание по физическо възпитание в детските градини. Форми на занимания по физическо възпитание в детската градина. Методи на физическото възпитание в детската градина и технологии на прилагането им. Обучение по физическо възпитание в детската градина. Повишаване на функционалните възможности на децата. Двигателни способности на децата - същност и характеристика. Развитие на естествените движения на децата от раждане до 7-годишна възраст. Физическо развитие и физическа дееспособност на 3-7-годишните деца. Приемственост между предучилищното и училищното физическо възпитание.

Технология на обучението: Организацията на обучението е насочено към създаване на условия за усвояване на учебното съдържание и прилагане на знанията и уменията на студентите в практиката. За решаването на тези задачи *лекционният курс* допринася за придобиване на теоретико-методически знания за възможностите на физическото възпитание за комплексно (психо-физическо) развитие на децата в предучилищна възраст. *Хоспитирането* е насочено към въвеждане на студентите в реалната среда на преподаване, към обогатяване на теоретико-методическата им подготовка и преди всичко формиране на педагогическите им умения и компетенции. Студентите се подпомагат с индивидуални и групови консултации, с методически указания, чрез насочване към основни и допълнителни литературни източници и др. *Самостоятелната (извънаудиторна) работа* на студентите е важен елемент в подготовката им. Тя включва работа в библиотеките, самоподготовка, разработване на курсови задания, работа в интернет и др. за формите на самостоятелна работа за изготвяне на план-конспекти, комплекси от упражнения, седмично, месечно и годишно планиране и др. се признават общо 20 часа, за самоподготовка - 25 часа, за подготовка за писмения изпит - 45 часа.

44. ПЕДАГОГИКА НА РАННОТО ДЕТСТВО

ECTS кредити: 4,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+1пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д.н. Елка Янакиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: elka_yanakeva@swu.bg

Анотация: Ранната възраст е най-отговорния период в живота на човека, в който се формират фундаментални способности, определящи по-нататъшното развитие на човека и оказващи силно въздействие върху събитията в неговия индивидуален жизнен път. През този възрастов период се залагат и формират такива личностни характеристики като увереност в себе си и доверие към другите хора, обща жизнена активност, настойчивост и целенасоченост, самоактуализация и познавателна активност, любознателност и стремеж към

дейност. Но тези качества и способности не възникват автоматично, като резултат на физиологическото развитие и съзряване. Тяхното възникване, формиране и съзряване изисква както адекватен контекст на общуване между детето и възрастния така и съвместна дейност. Поради това възпитателния процес при децата от ранна възраст има своя специфика; той се различава съществено от педагогическия процес в детската градина. Нарушенията на неговите закономерности са източник на много проблеми с които по-нататък се сблъскват както педагозите, така и родителите – понижена познавателна активност, затвореност и срамежливост, или обратно – агресивност и хиперактивност, емоционална невъзприемчивост и глухота. Корекцията и компенсацията на тези деформации в предучилищна и начална училищна възраст представляват съществена трудност и изискват много повече значителни усилия в сравнение с тези, които се влагат в организацията на живота и дейността на децата от ранната възраст.

Съдържание на учебната дисциплина: Значение на ранното детство за по-нататъшното развитие и възпитание на детето. Възрастови особености на децата от ранната възраст. Цели и задачи на възпитанието през ранното детство. Организация и методика на провеждане на процесите – сън, бодърствуване, хранене, тоалет. Организация на живота и дейността на децата в детската ясла. Проблемът за адаптацията през ранното детство. Основни линии на психичното развитие на детето през ранното детство. Психодиагностика и педагогическа подкрепа на развитие на моториката и движенията. Психодиагностика и педагогическа подкрепа за развитието на способността за наблюдение. Ролята на речта в развитието на детето. Психодиагностика и педагогическа подкрепа на развитието на предметната дейност. Формиране на общуването и партньорските отношения. Психодиагностика и педагогическа подкрепа на развитието на предизобразителната дейност.

Технология на обучението: Аудиторна заетост. *Лекционният курс* се провежда чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от вузовската дидактика, и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – елементи на социално-психологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод. Лекциите се подкрепят с примери, използват се аудиовизуални средства (учебни филми). Обсъждат се и други актуални въпроси, свързани с подготовката на студентите по дисциплината. *Наблюденията* се провеждат като творческа дейност, в процеса на която студентите се учат да прилагат методи за психодиагностика и да общуват ефективно с децата от ранната възраст. Психодиагностичните процедури се апробират от студентите в тяхната самостоятелна работа, а резултатите се обсъждат колективно. *Извънаудиторна заетост* (самостоятелна работа), която предвижда: изработване на педагогически съчинения (есета, научни проучвания, проекти) и самостоятелни изследвания и експерименти; консултации в приемното време на преподавателя.

45. ЧУЖД ЕЗИК

ECTS кредити: 4,0

Форма на проверка на знанията: т.о.

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Милена Левунлиева, катедра „Педагогика”

Седмичен хорариум : 0л+0су+3пу

Вид на изпита: писмен

E-mail: levunlieva@swu.bg

Анотация: Курсът по практически английски език за студентите от специалност „Начална училищна педагогика с чужд език” в VII семестър е насочен към усъвършенстването на овладените до момента комуникативни и лингвистични умения и компетентности и осигуряване на условия за постигане на умения на ниво B1 по европейската езикова рамка.

Съдържание на учебната дисциплина: Present tenses (simple and continuous) – (review + special uses); vocabulary – phrasal verbs (separable vs. inseparable). Review of narrative tenses; introduction of the past perfect continuous; vocabulary – life stories. Quantifiers (extended); vocabulary – In the kitchen. Non-finite verb forms – types and use – passive and perfect infinitives; vocabulary – compound nouns, intensifying adjectives. Special passive forms. Modal verbs of probability in the present and in the past; vocabulary – adverb-verb collocations, word order of adjectives. Conditionals type 1 and 2 (review); ways of expressing unreality; conditional sentences type 3. Indirect speech (extended); vocabulary – collocations with get and take. Reported orders, commands and requests (extended). General review.

Технология на обучението: *За аудиторна заетост* - чрез преимуществената употреба на интерактивните методи в рамките на комуникативния подход се търси възможност да преносимост на езиковите умения от първия език с цел усъвършенстване на знанията и компетентностиите по втория. Въз основа на извънаудиторната заетост студентите сами механизират и отработват преподаваните в час езикови конструкции и необходимата лексика. Проверката на домашните задания и семестриалните тестове осигуряват обратна информация за овладените знания. *За извънаудиторна заетост* - писане на съчинения; подготовка на кратки устни изложения по определена тема; изпълнение на поставените за домашна работа граматически и лексикални упражнения; преводи.

Избираеми учебни дисциплини за VII семестър

1. СОЦИАЛНИ РОЛИ И МЕЖДУЛИЧНОСТНИ ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ В ПРЕДУЧИЛИЩНА ВЪЗРАСТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р София Дерменджиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: sofger@swu.bg

Анотация: В обективната действителност, човек е част от обществото и културата и е разположен в специфични сектори на социалната система. Имено това негово положение играе силна роля в предписването и в предопределянето на неговото поведение заради своеобразния начин, по който обществото му оказва своята принуда. И тук логично възниква въпросът защо хората не страдат, а се подчиняват на тази принуда. Лекционният курс фокусира вниманието върху структурирането на взаимодействията в социалната среда, върху

приемането и изпълнението на разнообразни социални роли, върху осмислянето на правата и отговорностите в контекста на социалните отношения и ангажименти.

Съдържание на учебната дисциплина: Социална природа на човека и същност на разгръщането на личността като наиндивидна структура. Формиране и функциониране на личността в предучилищната възраст. Терминът „роля” и сектори на социалната система в предучилищния период (семейство, детска градина). Приемливо и неприемливо поведение и предписания за подчиняване на социалните правила. Социалните роли като посредник между детето и обществото (върстници и възрастни). Двупосочност на социалната роля (инструментални социални роли и експресивни социални роли). Социалната роля като динамичен аспект на социалния статус на детето в групата (спазване на правила и задължения, симпатия, антипатия, привлекателност, лидерство и подчинение). Социалната роля като позиция на детето в социалните отношения (знание, ценности). Социалната роля като предпоставка за формиране на емпатийни умения. Ролев репертоар, ролев сектор и ролев статус при междуличностните взаимодействия в предучилищна възраст. Социални роли и конфликти в междуличностното взаимодействие (егоцентризъм, стереотипи, предразсъдъци). Детерминанти на самооценката в контекста социално-ролевото поведение. Социална роля и социална принадлежност към детската група.

Технология на обучението: *За аудиторната заетост* на студентите – изучаването на учебната дисциплина е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите от лекционния курс.

2. ПЕДАГОГИКА НА ДЕВИАНТНОТО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Е-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: Учебният курс по “Педагогика на девиантното поведение” е с особена значимост в професионално – образователната програма за подготовка на кадри в областта на педагогическите специалности поради нарастващата социална роля на девиантните форми на поведение на децата и необходимостта от разработване и усвояване на стратегии за превантивна и корекционна дейност. Детската градина като възпитателен институт влиза в групата на факторите за социално-педагогическо въздействие върху децата. Затова курсът на обучение предвижда въвеждане на студентите в тематиката на проблемното и отклоняващото се от нормата поведение на децата от предучилищна възраст и усвояване на определени стратегии за профилактика и корекция чрез адекватни педагогически и психотерапевтични методи.

Съдържание на учебната дисциплина: Профилактиката на девиантното поведение – актуален научен и практически проблем. Същност на девиациите като негативна характеристика на поведението на личността. Детерминация и причинна обусловеност на девиантното поведение. Защитни механизми. Проблеми на дезадаптацията при постъпване в детската градина и училището. Разстройства на активността, заниманията и волята /

хиперкинетичен синдром, инат, капризи, упорство/. Възрастови специфични нарушения в емоционалното развитие и остри афективни реакции. Емоционалното неблагополучие на детето като важен педагогически проблем. Саморегулация и профилактика на тревожността, страха и стреса. Роля на катарзиса, сугестивната и рационалната психотерапия. Специфични закономерности при формиране насочеността и ценностната система на личността, обуславящи девиантни форми на поведение. Разстройства в поведението, свързани с характеропатиите. Разстройства в поведението, свързани с неврози и невропатии в детска възраст. Педагогически проблеми при синдром на психомоторната нестабилност / енуреза, заекване, тикове/. Разстройства в социалното функциониране предпоставки и форми на социална депривация. Превантивна и корекционна дейност. Агресията – актуален научен и практически проблем. Етиология и насоки за превантивна и корекционна дейност. Деца в особено трудни обстоятелства. Институции за деца с отклонения в поведението. Роля на игротерапията и арттерапията. Психотерапия на семейството и семейното възпитание. Съвременни терапевтични системи: транзакционен анализ, NLP, позитивна фамилна терапия.

Технология на обучението: При изучаване на курса се прилагат различни форми на учебна работа: лекции и тренингови форми и форми за извънаудиторна дейност. Лекциите се провеждат по класическия начин като студентите се запознават последователно с предвидения материал. Те са богато илюстрирани със словесен материал /казуси/, който се подлага на анализ. Предвиждат се фронтални въпроси, диалог с по-активните студенти и аргументиране на техните становища. анализ на реферати, доклади, съобщения. Прилагат се и следните методи: обсъждане на педагогически казуси, начини за разрешаване на конфликти в педагогическата дейност, ролеви игри.

3. ПРИЛОЖНИ ПЕДАГОГИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Веска Вардарева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: veska_v@swu.bg

Анотация: Курсът е предназначен за студентите от специалността предучилищна педагогика и чужд език, включен в учебния план като избираема дисциплина. В него се разкриват общотеоретическите и психологическите основи на приложните педагогически изследвания. Особено внимание е отделено на структурата на приложното изследване, неговата специфика и отликите му от традиционното такова.

Съдържание на учебната дисциплина: Приложни изследвания. Видове и характеристикал Типове научни изследвания в областта на образованието. Теми за изучаване на детето и ученика от началното училище. Ресурси и ограничения. Етични въпроси в приложните изследвания. Аспекти на приложните изследвания. Определяне на темата. Формулиране на въпросите. Редактиране на изследователския въпрос. Усвояване на ресурсите и откриване на ограниченията. Планиране на приложните изследвания. Дефиниране на проблема и изготвяне плана на изследването. Тема, изследвани въпроси, концепции, методи, източници и подход при анализа. Пътища за избор на план на

приложното педагогическо изследване. Набелязване на общ план. Съответствие на плана с целта. Програма, оценка, план. Етапи в приложните изследвания. Критерии за избор на методи за оценка. Насоки на качествените изследвания. Първа тема: Методи и процедури за събиране на данни. Първични и вторични данни. Подбор на методите. Техники за събиране на информация. Неформални източници за информация. Методи за анализ на данните. Анализ на данните. Техники и методи за анализ на данните. Анализ на резултатите.

Технология на обучението: Изучаването на учебната дисциплина ППИ е свързано с активното участие на студентите в интерпретацията и обсъждането на проблемите от лекционния курс и семинарните занимания чрез: изказвания, допълващи разглеждания проблем; предлагане на лично становище по проблема; позоваване на теоретични източници или положителни практики при обсъждане на проблема; обосноваване насочване към практическото приложение на разглеждания проблем; цялостно разработване на проблема от лекционния курс; изказване на предложения и конструиране на оригинални идеи за усъвършенстване на съдържателната и структурна страна на лекционната форма по дисциплината и пр.; решаване на теоретични задачи; разработване и обсъждане на оригинални трудове; представяне на идеи и модели на дидактични средства; представяне на актуална познавателна информация; участие със собствени изследвания; представяне на собствени записки и анализи на прочетени трудове; коментар на собствени изводи от ППИ с отношение към педагогическата практика; включване на собствено изработени дидактични средства. След всяка разгледана тема се предлагат възможните варианти за самостоятелна работа на студента. Четири пъти през семестъра те представят разработените от тях материали, което позволява текущ контрол и междинна оценка на работата на всеки студент.

4. ПОДГОТОВКА ЗА УЧИЛИЩЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д.н. Елка Янакиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: elka_yanakeva@swu.bg

Анотация: Организацията на процеса на подготовка на децата за училище, диагностиката на готовността и педагогическото взаимодействие като детерминантен фактор на психологическата са от приоритетни насоки в научната проблематика на предучилищната педагогика. Курсът от лекции акцентира върху процесите на формиране на положително отношение към училището и създаване на мотивация за учене особено за децата, живеещи в среда, в която образованието не се възприема като ценност.

Съдържание на учебната дисциплина: Основни понятия: готовност за училище, подготовка за училище, училищна зрелост, приемственост между детската градина и началното училище, адаптация към училищния живот. Формиране на обща готовност за обучение в училище. Емоционално-волева готовност. Социално-нравствена готовност. Мотивационна готовност. Физическа готовност. Общуването като най-важен структурен компонент на психологическата готовност на децата за училище. Психолого-педагогическа характеристика на децата, които не са готови за обучение в училище. Критерии и показатели

за диагностика. Развитието на въображението като условие за благополучно преминаване към обучение в начално училище. Играта като средство за подготовка на децата за училище. Играта на подготвените и на неподготвените за училище деца. Психолого-педагогически основи за построяване на педагогическото взаимодействие с подготвени и неподготвени за училище деца.

Технология на обучението: *Лекциите* се провеждат чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от вузовската дидактика, и съвременни методи на обучението или на елементи от тях –елементи на социалнопсихологическия тренинг, елементи от сугестопедичния метод, мозъчна атака. Тяхното съдържание разчита на богат нагледен илюстративен и демонстрационен материал. *Извънаудиторната заетост* се организира самостоятелно от студентите. Извършеното от тях се оформя творчески и се представя на преподавателя в приемното му време. Извънаудиторната заетост е построена на основата на провокирането на активността на студентите: а. чрез формиране на собствените им способности за решаване на проблемите на подготовката на децата за училище (като част от формирането на педагогическото им майсторство) и б. чрез формирането на техния интерес към диагностицирането и интерпретирането на подготовката на децата за училище.

5. ТЕАТРАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гергана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Обучението по учебната дисциплина включва изучаване на основни педагогически концепции и теоретико-практически аспекти в подготовката на театрализирани дейности с деца в предучилищна и училищна възраст. За обучението на бъдещи детски и начални учители, настоящият учебен курс предоставя възможности за овладяване на основни методически знания и практически умения за творческо прилагане образователния потенциал на театралното изкуство; формира необходимите компетентности за подготовката и реализацията на театрализирани дейности в детската градина и началното училище.

Съдържание на учебната дисциплина: Значение на изкуството като универсална историческа и възпитателна необходимост. Същност на театралното изкуство и основания за диадата „театрално изкуство и изкуството да възпитаваме“. Философски, естетически и педагогически концепции за образователната роля на театралното изкуство. Същностни характеристики на театралното изкуство – синтетичност, условност, действеност. Играта като интегрален компонент. Театралната системата на К. С. Станиславски. Основни принципи и адаптираност на системата съобразно целите на предучилищното образование. Специфика на мотивацията и активността в предучилищна възраст – основни функции на театрализираните дейности в детската градина. Интерактивни стимулатори и практически насоки за включването им в организацията на педагогическата работа с театрализирани дейности в детската градина. Елементи на актьорска психотехника Основни принципи в системата на

Станиславски – “Магическо ако”, вяра и наивност, вътрешни виждания, кинолента на вътрешните виждания. Методът на действения анализ. Жизнена необходимост и действена задача при изпълнението на импровизиран и интерпретиран текст. Позицията “Аз” и “Той” в предлаганите обстоятелства. Основни етапи в автоадаптирането на чужд текст. Действие и противодействие в предложените обстоятелства. Театрализирани дейности за развитие на детската наблюдателност и впечатлителност. Действия в условията на измислицата. Етюдът като самостоятелна и интегрална част в театрализираните дейности. Словесни импровизации върху основата на конфликт. Безсловесни етюди. Словесни етюди с импровизиран собствен текст. Специфика в подготовката на театрализирани дейности върху основата на литературен текст – принципи в работата върху драматизация. Етапи в подготовката и реализацията на театрализирани дейности върху основата на драматургически текст. Специфични изисквания при въвеждане на детето в роля, взаимодействие с партньор, взаимодействие с публика.

Технология на обучението: Курсът е изграден от лекции и извънаудиторна /самостоятелна или екипна/ работа на студентите. **Аудиторна заетост** - осъществява се чрез лекции върху основните тематични проблеми (*продължителност 30 часа*). Лекционният курс се осъществява по традиционния начин, допълван с мултимедийни презентации и с видео-записи (или директни изпълнения на предварително подготвени екипи) в съответствие с определени теми. **Извънаудиторна заетост** (*предвидени 30 часа*) – студентите самостоятелно проучват и подбират художествени литературни произведения, подготвят индивидуални интерпретации на литературни материали (както по предложение на преподавателя, така и по избор), усвояват самостоятелно или в екип основни елементи от актьорската психотехника върху основата на откъси от драматизирани приказки, стихове за деца, басни и т.н.; представят писмена разработка на действен анализ върху произведения за деца.

6. ОРГАНИЗАЦИЯ И УПРАВЛЕНИЕ НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 2л+0су+0пу

Форма на проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Славея Златева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: szlateva@swu.bg

Анотация: Учебният курс има за цел да предложи на студентите от бакалавърска степен обзорен ориентир върху актуалната проблематика за организация и управление на детската градина и параметрите на отговорностите на директора за реализиране на ефективен мениджмънт. Конструиран е с цел разкриване на възможности за обхват на организационно-управленските функции на директора на детска градина и неговите професионално-личностни качества като предпоставка за успешно управление. Предлага базови знания от теорията на управлението и спецификата на образователния мениджмънт и търси модели за ръководене на детска градина в унисон със съвременните мениджърски изисквания, осигуряващи висок рейтинг на образователна институция.

Съдържание на учебната дисциплина: Цел, подцели, конкретни задачи и очаквани резултати от лекционния курс. Мениджърски подход в управлението на детската градина като

възпитателно-образователна институция. Организационната култура на детската градина – традиции и иновации. Подходи, принципи, функции и стилове на управление на детското заведение. Ръководителят на детската градина като образователен мениджър – мениджърски стил и контролни функции. Управление на човешките ресурси. Управление на мотивацията, кариерното развитие и допълнителната квалификация на персонала. Социално-психологически аспекти на управлението. Директорът, мениджър на възпитателно – образователната среда в детската градина. Програми, системи, политики. Лидерство в управлението на детски заведения. Педагогическият съвет – съ-управленски субект. Мениджмънт на образователните иновации и проектната дейност на детската градина.

Технология на обучението: В предвидените теми разглеждани на лекции е заложен стремеж да се организира и структурира така учебния курс, че да се постигне използване на разнообразни методи на преподаване и активно участие на студентите. Комбинацията от традиционно лекционно изложение обогатено със съвременни нагледно-технически способности, с интерактивни методи, работа по групи, индивидуално миниекспериментирание и презентирание на получените резултати чрез постери, самостоятелно подготвяне на изпитна задача, осигурява задълбочено усвояване на учебното съдържание. Литературната осигуреност със съвременни източници в книжен и електронен формат, подпомагат усвояването на предвиденото програмно съдържание.

Избираеми практикуми за VII семестър

1. ДЕТСКА СПОРТНА АНИМАЦИЯ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Теория и методика на физическото възпитание”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Невяна Докова, катедра „Теория и методика на физическото възпитание”

E-mail: nevid@swu.bg

Анотация: Учебната дисциплина „Детска спортна анимация” е свързана с усвояването на широк спектър от знания и умения за оптимизиране на двигателния режим на децата. Студентите се запознават детайлно с основните и специфични методични принципи и способности за реализирането на спортно-анимационна дейност с деца, която има развлекателно-отморяващ и оздравително-профилактичен характер.

Съдържание на учебната дисциплина: Възникване, същност и развитие на спортната анимация. Развлекателно-отморяващи и оздравително-профилактични функции на организираната двигателна активност. Основни групи дейности по физическо възпитание – игрова дейност, гимнастическа дейност, туристическа дейност, спортно-съзтезателна дейност. Подвижните игри като средство за детска спортна анимация. Щафетните игри като средство за детска спортна анимация. Спортно-подготвителните игри като средство за детска спортна анимация. Гимнастическите упражнения като средство за детска спортна анимация. Лекоатлетическите упражнения като средство за детска спортна анимация. Туристическата дейност като форма за детска спортна анимация. Планиране, организиране и провеждане на детски спортен празник.

Технология на обучението: *Аудиторната заетост:* Практически упражнения. Провежда се мултимедийно представяне на видеоматериали. Наблюдения на допълнителни форми по физическо възпитание в детска градина и училище. Участие в провеждането на допълнителните форми по физическо възпитание в детска градина и училище. Организация на *извънаудиторната заетост:* работа в библиотека; работа в Internet; консултации.

2. УПРАВЛЕНИЕ НА ВЪЗПИТАТЕЛНОТО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ ДЕТЕ-ДЕТСКА ГРАДИНА

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р София Дерменджиева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: sofger@swu.bg

Анотация: Лекционният курс по дисциплината обосновава новата роля и значимост на детските учители, които отговорно придружават детето в процеса на собственото му развитие. Задълбочено се разглеждат въпросите, свързани с функционално-целевата същност на детската градина и на тази база се обсъжда необходимостта от парадигмална промяна на взаимодействието дете-детска градина. Утвърждава се разбирането, че възпитанието на детето е процесът, който отразява дълбинната връзка между учителите и родителите. Участниците в този процес следва да съгласуват действията си, за да подпомагат детското развитие.

Съдържание на учебната дисциплина: Европейски приоритети и политика на предучилищното образование. Ресурсите на наследството и обективизмът на социалните фактори. Образователна ретроспекция и необходимост от калибриране на образователната политика и нормативна уредба. Ценностно-позиционни нагласи на учителя и проекцията им върху потребностно-мотивационната сфера на детето. Изясняване на смисловата структура на съвместния живот и дейност на педагога и подрастващите. Трите пласта в педагогическата реалност: възпитание, социализация, образование. Педагогическата компетентност – фактор за изграждане на потребностно-мотивационната среда за общуване на детето. Претенциите на образователната среда и съвременните потребности от нов тип организация и управление на предучилищната институция. Процесуално-дейностното и организационно-функционалното единство във взаимодействията на образователната институция. Теоретични аспекти на стратегията като процес и диференциране на същностните етапи в неговото осъществяване. Портфолиото като ефективна практика за отразяване на постиженията в образователната институция. Индикатори за ефективност на взаимодействията – предимствата на традиционното и интерактивното обучение в детската градина. Ролята на ефективния учител. Роля и потребности на родителите. Комуникация между родители и деца. Позитивно родителство. Учители и родители – модели на взаимодействие. Мултидисциплинарен подход в комуникацията със семейството. Промяна във връзката учители – родители. Взаимодействие с родителите в условията на мултикултурност. Взаимодействие с родители на деца с проблемно поведение и с обучителни трудности.

Технология на обучението: *Лекциите* се провеждат чрез съчетаване на традиционни методи и похвати, препоръчвани от вузовската дидактика, и съвременни методи на обучението или на елементи от тях – елементи на социалнопсихологическия тренинг,

елементи от сугестопедичния метод, мозъчна атака. Тяхното съдържание разчита на богат нагледен илюстративен и демонстрационен материал. *Извънаудиторната заетост* се организира самостоятелно от студентите. Извършеното от тях се оформя творчески и се представя на преподавателя в приемното му време. Извънаудиторната заетост е построена на основата на провокирането на активността на студентите: а. чрез формиране на сензитивността им към процесуално-дейностното и организационно-функционалното единство във взаимодействията и осъзнаване на важността на този аспект за организацията на възпитателния процес в детската градина и б. чрез изграждане на умения за управление на възпитателното взаимодействие на база на съответствието спотребностите на потребителите на услуги.

3. МУЗИКАЛНИ ПРОЕКТИ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Веска Вардарева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: veska_v@swu.bg

Анотация: Обучението по дисциплината “Музикални проекти” дава на студентите практически познания за ролята и функциите на музиката в детския празник, театралния спектакъл и връзките ѝ с празничната и театралната драматургия в различните театрални и театрализирани форми. Разглеждат се основните етични норми в професионалното отношение на участниците в зрелищата към образните системи, драматурга, режисьора, актьорите, публиката, медиите.

Съдържание на учебната дисциплина: Курсът включва: елементи на музиката (инструментална, музикални ефекти и песен) в детския празник, театралния спектакълс деца и връзките ѝ с празничната и театралната драматургия в различните театрални и театрализирани форми. Обръща се внимание върху ролевия модел и нормативната система при организацията и провеждането на различни видове празнични и театрализирани дейности.

Технология на обучението: Формата за организация и провеждане на обучението по дисциплината е практическото упражнение. В началото студентите се запознават с учебната програма и начина на оценяване на резултатите от обучението. Поставят се конкретни задачи на студентите, които те трябва да разработят. Всеки студент представя своята задача пред колегите си и се беседва върху нея. Организацията на обучението по учебната дисциплина се осъществява на два основни етапа – подготвителен и изпълнителен. Предварителната организация на учебните дейности предполага, от една страна, планиране на действията на преподавателя, а от друга - подготовка на студентите за оптимално протичане на учебния процес /предварително поставяне на учебните задачи, разпределение на отговорностите на всеки студент при работа в екип и пр./. Използването на технологии, предимно Power point presentation, позволява да се очертае ясно структурата на заниманието. Прожектират конкретни текстове за анализ. Използва се музикален, снимков и филмов материал.

4. ДИАГНОСТИКА НА УЧИЛИЩНАТА ГОТОВНОСТ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Доц. д-р Мариана Балабанова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: mariana56@swu.bg

Анотация: В системата на педагогическите науки Педагогическата диагностика и в частност диагностиката на училищната готовност заемат важно място, което особено проличава при новия подход към детето като към личност, активно участваща в своето собствено развитие, самоактуализация и адаптация. Съобразяването с основните параметри на развитието – възрастовите и индивидуалните особености на личността, мотивира необходимостта от тяхното познаване от педагога, за да може да ръководи целенасочено, конкретно и ефективно възпитателния процес. Резултативността от осъществяването на педагогическо взаимодействие корелира пряко със системното диагностициране и прогнозиране на развитието на децата и групата.

Съдържание на учебната дисциплина: Наблюдението като метод. Начини на фиксиране на данните и обработката им. Анализ на резултатите. Осъществяване на наблюдения на поведението на децата и педагога в различни ситуации на педагогическо взаимодействие в детската градина. Тестов метод. Същност, видове, изисквания. Приложение и използване на данните в практиката. Тестове за училищна готовност. Психолого-педагогическа характеристика. Значение. Начин на изработване и изисквания при използването. Анкетиране. Видове анкети. Значение. Изисквания към съставяне на анкетен лист и относно начина на провеждане на анкетирането. Обработка и анализ на резултатите. Прилагане и обработка на анкети с педагози и родители и анкета- интервю с деца за диагностика на мотивационна, комуникативно-речева и интелектуална готовност за училищно обучение.

Технология на обучението: Практическите занимания се провеждат по класическия начин като студентите се запознават последователно с предвидения материал. Те са богато илюстрирани с диагностичен материал /казуси/, който се подлага на анализ. Предвиждат се фронтални въпроси, диалог с по-активните студенти и аргументиране на техните становища. анализ на реферати, доклади, съобщения. По време на практическите занятия студентите се запознават и активно прилагат основни изследователски методи и диагностични техники, изследвайки детското развитие и нивото на готовността за училищно обучение.

5. АКТЬОРСКИ ТРЕНИНГ ЗА УЧИТЕЛИ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Проф. д-р Гургана Дянкова, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”
E-mail: diankova_g@swu.bg

Анотация: Учебният практикум предоставя възможности за формиране у студентите – бъдещи предучилищни педагози на умения в областта на актьорското майсторство. В практическите упражнения студентите овладяват основни елементи на актьорската психотехника, което допринася за обогатяване на уменията им за педагогическо взаимодействие. Върху основата на конкретни сценически задачи (актьорски етюди) студентите усъвършенстват придобитите умения с оглед постигането на артистично и въздействащо изпълнение пред публика. Обучението дава възможност студентът сам да открива себе си, своите творчески възможности и ресурси.

Съдържание на учебната дисциплина: Постигане на оптимален психофизически статус. Упражнения за овладяване на психическото и физическото напрежение. Преодоляване на “публичния гнет”. Действието като материал за актьорското изкуство. Театър на представянето и театър на преживяването. Практически упражнения върху елементи на актьорската психотехника (внимание и наблюдателност). Индивидуални етюди и етюди с партньор. Практически упражнения върху елементи на актьорската психотехника (вяра и наивност). “Тук и сега” в сценичното поведение на изпълнителя. Безсловесни етюди и етюди със звукоподражания. Практически упражнения върху елементи на актьорската психотехника (въображение и фантазия). Етюди за действие с реални и въображаеми предмети. Практически упражнения върху елементи на актьорската психотехника (емоционална и сетивна памет, усет за пространство), етюди с партньор и групови етюди. Метод на физическите действия по системата на К. С. Станиславски. Сценическо действие; Сценическа задача; Сценически обстоятелства. Действителност и измислица – кинолента на вътрешните виждания. “Магическо ако” и упражнения за действие в измислицата – сценични задачи в условията на въображаеми обстоятелства. Действен анализ на литературна творба. Упражнения върху извеждане и провеждане на действена задача. Сценични обстоятелства и задачи. Събитие, действие, противодействие, конфликт. Сценическо общуване и действие чрез словото. Упражнения върху сценични задачи за логично, последователно и целенасочено словесно действие от позицията “Аз” в предлаганите обстоятелства. Изграждане на образна характерност върху основата на авторов текст. Работа върху монолог. Нормативност и органичност на словесното действие – изграждане на говорна характеристика. Ефект на загатване и ефект на отношение в изпълнителска творба. Упражнения върху сценически задачи с пречеци обстоятелства; противодействие – психоконтактност и психореактивност.

Технология на обучението: Учебният практикум включва дейности, осъществявани в аудиторна и извънаудиторна работа на студентите. *Аудиторна заетост* - осъществява се чрез *практически упражнения (продължителност 30 часа)*, в които студентите подготвят и изпълняват индивидуално, с партньор или в ансамбъл кратки етюди, сценически задачи върху изпълнение на монолози, диалози и откъси от драматургически творби. *Извънаудиторна заетост (предвидени 60 часа)* – студентите самостоятелно проучват и подбират монолози, диалози, откъси от драматургически произведения, подготвят индивидуални интерпретации на литературни материали (както по предложение на преподавателя, така и по избор), усвояват самостоятелно или в екип основни елементи от актьорската психотехника.

6. ИГРОВИ МОДЕЛИ НА ЕТИКЕТНО ПОВЕДЕНИЕ

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

Факултет по педагогика

Лектор:

Гл. ас. д-р Славея Златева, катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика”

E-mail: szlateva@swu.bg

Анотация: Практикумът „Игрови модели за етикетно поведение“ предлага на студентите обзорен ориентир върху актуалната проблематика. Конструиран с цел разкриване на възможности за повишаване педагогическата компетентност на студентите чрез значими акценти върху културното поведение в предучилищна възраст, в унисон с възприетите правила на поведение – етикета в различни социални групи. Предлага базови знания за културно поведение и за етикет в достъпна за деца в предучилищна възраст игрова форма. Търси значимостта на усвоената етикетна норма в предучилищна възраст и надграждането на етикетно приемливи поведенчески модели, улесняващи социализацията на децата, и бъдещите възрастни. Дискутира добри практики при усвояване етикета на поведение в предучилищна възраст.

Съдържание на учебната дисциплина: Обект, предмет и цели на културата на поведение и овладяването на етикет в предучилищна възраст. Азбука на добрите обноски. Невербално поведение. Вербално поведение. Култура на поведение в предучилищна възраст, морални и етични норми – традиции и съвременност. Правила за запознанство в интеркултурен аспект. Правила за посрещане на гости и за гостуване. Етикет на поведение на обществени места. Делови етикет. Проучване на добри практики за култура на поведение в предучилищна възраст. Деликатност и такт. Учителят, образец за културно поведение и етикет. Интеркултурен подход в овладяването на културно – хигиенни навици и етикет на поведение. Презентация на идеи за учителско портфолио и игрово овладяване на културно поведение и етикет.

Технология на обучението: В предвидените в двата модула теми е заложен стремеж да се организира и структурира така учебния курс, че да се постигне активно участие на студентите при използване на разнообразни методи и игри. Комбинацията от традиционно поставяне на темата в мини лекция, обогатено със съвременни нагледно технически способности и интерактивни методи, игри, работа по групи, индивидуално мини-експериментиране, и презентиране на получените резултати чрез постери, самостоятелно подготвяне на изпитна задача, осигурява задълбочено усвояване на учебното съдържание. Литературната осигуреност със съвременни източници в библиотеката, книжарницата, читалнята – периодика, онлайн връзка, и възможности за ксерокопия подпомагат усвояване на предвиденото програмно съдържание.

7. ЕЛЕКТРОННИ УЧЕБНИ СРЕДСТВА В ОБРАЗОВАНИЕТО

ECTS кредити: 3,0

Седмичен хорариум : 0л+0су+2пу

Форма на проверка на знанията: т.о.

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Педагогика”
Факултет по педагогика

Лектор:

Ас. д-р Радослава Топалска, „Педагогика”

E-mail: topalska@swu.bg

Анотация: Непрекъснатото навлизане на технологиите в света около нас налага съвременното модернизиране на образователната система, както и на прилаганите учебни средства. Новия модел на обучение, реализиран с помощта на иновативните технологии се основава главно на средствата на информационните и комуникационните технологии, подпомагачи осъществяването на информационните взаимодействия между учениците и учителя. Именно електронните учебни средства, прилагани в образованието подпомагат дидактическото обезпечаване на обучението, реализирано в новата информационна среда. Те съдействат за разнообразяването на учебния процес, повишават мотивацията за активно участие на учениците, както и за реализирането на всички заложиени цели на обучението.

Съдържание на учебната дисциплина: Електронни образователни ресурси – същност, основни понятия, видове. Възможности за приложение на съвременните технологии в учебния процес. Информационни и комуникационни технологии. Мултимедийни системи и технологии. Компютърна презентация. Електронно обучение. Свободен софтуер. Интерактивни технологии. Работа с интерактивни електронни средства. Създаване на уроци с електронно съдържание. Работа с интерактивна дъска. Интегриране на технологии и използване на ресурси за работа с интерактивна дъска.

Технология на обучението: Аудиторна заетост: практическите упражнения се провеждат по утвърдения начин в мултимедийна лаборатория на Факултета по педагогика. Самостоятелната работа предвижда: подготовка за упражненията по темите; подготовка за решаване на тестове и контролни работи; разработване на проекти с практическа насоченост.

ДОЦ. Д-Р ЯНКА СТОИМЕНОВА

Ръководител на катедра „Предучилищна и начална училищна педагогика“